

11950

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ నం నవంబరు నెల 16-వ తేది గురువారము } No. 191
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ సత్యభామనందనపుర శాశ్వతమాన బహుళ నవమి. } సంచిక ౧౯౧

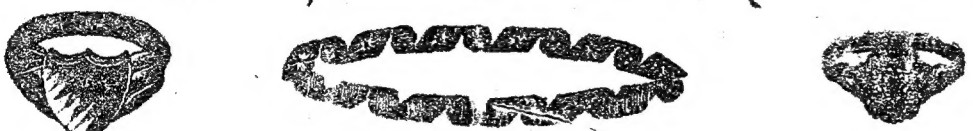
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగ్నావారిచే వేలకువేలు
యాగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, శార్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచలనవంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల
వర్తకులు 437/3 టంకసాలపేటి, సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

దరఖాస్తును పంపిన ఉచితముగ క్యాటలాగు పంపబడును.

శాస్త్రాక్రమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 వ్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0 ఏ. పి. ఖర్చులు వేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యకవచము రూ. 2-8-0
శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్యశ్లోకమునకవచ నిలయము,
8860 తిరు వేలూరు, చిత్తూరుజిల్లా

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగురించిన 6 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును జయము
పొందుట "జయవశిరద" తాయకు 1 కి రూ. 2-0-0. ఏ. పి.
ఖర్చులు. 0-4-0. 2598
వి. కే. శతగోపాచార్యులు, తిరు వేలూరు, చిత్తూరుజిల్లా.

శ్రీ భద్రాచల శ్రీ సీతారామచంద్రస్వామివారి
శాశ్వతభోగఫండు 4216

తమతమ కర్తవ్యసారం యీ ఫండుతో ద్రవ్యము సమ
ర్పించినవారి సొమ్ము బ్యాంకిలో నిల్వవుంచి అందులైన విచ్చే
వడ్డీతో ప్రతినిత్యము ప్రసాదభోగం చేయించి అది శ్రీవారికి
నివేదన చేసి యాత్రార్థమై వచ్చు భాగవత భృందమునకు వివి
యోగపర్చబడును. వెల కొంచము. ఫల మధికము.
ఇది శ్రీనివాస సర్కారువారిచే కాంక్షా పొంది
రెండు సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడినది.
ఆసలు సొమ్ము దేవాలయ మూలధనముగా నిలవియుం
డును. వడ్డీహక్రం నిత్యబోగంక్రింద ఖర్చుబడును.
కాన భవన్యత్రయనవాద తమతమ కర్తవ్యసారం
ద్రవ్యసహాయము చేయించ వేడుచున్నారము.
శ్రీ భద్రాచలం, } దేవలపల్లి కులశేఖర రావు,
డి 11-10-27. } అమీన్, దేవత్ భద్రాచలం.

వైశ్యా మాడరన్ హౌటర్

19, గోవిందప్ప నాయకిన్ పేటి, మదరాసు. (వైశ్యులకు మాత్రమే) సౌందర్యమహాలుకు ఎదురు.
ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యుల పౌకర్యమునకే ఏర్పాటుచేయబడినది. ఏకీకృతి కుచిగానూ, ఆచారవ్యవహారములకు తగినట్లుండును. ఇచ్చటికి వచ్చినవా రెల్లరును తృప్తి చెందెయ్యున్నారు.
ఒకసారి పరీక్షించి చూడండి. 3438 ప్రాప్తిపరు, వి. రంగయ్య శెట్టి.

ఏ నగ కావలసినను వెంటనే మా వద్దకు దయచేయుడు!

నవరంబంగారుకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చేదము. 1842
ఇదివరలో మావద్ద లావాదేవి చేయుచున్న వారికి మేమేమి విశేషముగా తెలుప నవసరము లేదు. 27
లేనివారు ఒకడఫా బేరముచేసిన తప్పక తృప్తిని బడయగల రని మాకు దృఢ నమ్మకము గలదు.

తంబిలిసము: } ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
"ఉమ్మిడియార్" } నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు. } టెలిఫోన్
నెం 2802

నెల్లూరు తుపాను భీకత్వము

సర్వేంటు ఆఫ్ అంధ్ర ప్రదేశ్ (మద్రాసు) సభ్యులను వి. వెంకటసుబ్బయ్య గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

గత రేపటి నెల్లూరులో జరిగిన నివారణ సంఘ సభలో నిర్ణయించబడిన ప్రకారము జిల్లా యందలి నానా ప్రాంతములలో సహాయకార్యము నొనరించుటకైగాను చిన్న చిన్న సేవకర్తలను నలుదిక్కులకు పంపుటకు యేర్పాటు గావించబడెను. జిల్లా కో ఆపరేటివు బ్యాంకు యిన స్వేచ్ఛరగు చెన్నలగంటి రాఘవయ్యగారును సేనున్న 15 మైళ్లదూర ములోనున్న మైపాడు గ్రామమునకు నెల్లూరుకు మరియొక దిక్కున 15 మైళ్లదూరములో నేయున్న కోడూరు గ్రామము నకును బెల్లి సుమారు 12 గ్రామములను జూచినప్పటికను నిశ్చయించిరి. జిల్లా ఆఫ్ గవర్నమెంటు సప్లయ చేసిన కలరామందు 20 సీసాలును పంపిడి ది. గో పాలా చా ర్య లు గా రి బొమ్మను 2 సీసాలును 4 పానులు బార్లీయును పట్టుకొని 9 వ తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జిల్లా బండి మీద నెల్లూరునుండి బయలుదేరిరి.

2. మొట్టమొదట 5 మైళ్లదూరములోనున్న నారాయణ రెడ్డి చేరు చేరిరి. ఈ గ్రామములోని 200 యిండ్లలో 185 యిండ్లు పడిపోయినవనియు, 20 పశువులు చనిపోయినవనియు, ముఖ్యము తొవ్వరికి ప్రాణాపాయము గలుగలేదనియు, కలరా యిచ్చట ప్రవేశించలేదనియు తెలిసికొంటిమి. ప్రజలందరు తమ పడిపోయిన యిండ్లను మర్రామత్తులు గావించుటలో నిమగ్నులయియున్నారు. సుమారు 50 మగ్గులు ధ్వంసమయ్యిన నియు నానిని మరల తయారుచేయుటకు రూ. 250 అవసరమనియు తెలిసికొంటిమి. ఇచ్చట బియ్యము దొరకుట కష్టము గానున్నది. కొంచెము బియ్యము రూ. 1-కి 8 కి శేర్ల చొప్పున అమ్మబడెను. నివారణ సంఘముచే నిచ్చట నొక బియ్యపుదాకాము తెచ్చిన బడినయెడల గ్రామవాసులందుకు సాయపడెదరు.

3. ఇచ్చటనుండి కొత్తూరుకు నడచివెళ్లితిమి. కొత్తూరులో యేనాదులయొక్కయు యెరుకులవారియొక్కయు 80 గుడిసెలును, యితరులకు సంబంధించిన 150 గృహములను పడిపోయినవి. 10 యిండ్లు మాత్రమే దృఢముగా నున్నవి. ఎనమడుగురు ముఖ్యులును 80 పశువులును మరణించెను. కలరావలన ఒక్కరు మరణించిరి. సాలుకు రూ. 10,000 రాబడి గల కొబ్బరిచెట్టులును యితరఫలపృక్షములును నాశనమయ్యెను.

4. పిమ్మట ఇందుకూరుచేరు చేరితిమి. ఇచ్చట కూలిచేసికొని బ్రతుకువారు విశేషముగా నున్నారు. బియ్యము దొరకుట కష్టముగానున్నది. వై. యం. సి. పి. కు సంబంధించిన స్వామిదాసుగారిని కలిసికొంటిమి. వీరిచ్చట నొక కలరాకాలను నిర్బంధ ముద్దేశించియున్నారు. ఇచ్చటను చుట్టుప్రక్కల గ్రామములయందును కలరా విశేషముగా నున్నది. కలరాకాల నిర్బంధముకు రు. 25/ను కోసులకొరకు 10 వెదురు మంచములును 25 కంబళ్లును అవసరమని వారు చెప్పిరి. ఇచ్చట ప్రజాపక్ష నాశనముగూర్చి సరియగు భోగట్టాలిచ్చినదికాదు. పశువుల కళేబరములు సరిగా పాతిపెట్టబడకపోవుటచే గాలియం నీరున్న చెడిపోవుచున్నవి. కుళ్లునున్న ఆకలముల పాగులను తీసివేయవలయును. కూలివాండ్రకొరకు బియ్యపు దుకాణముకంటి ఆత్మవసరము. నివారణసంఘము తగు సాయమొనర్చినయెడల గ్రామ సహకార సంఘమువారు బియ్యపు దుకాణము పెట్టి నెల్లూరుపట్టణపు ధర కే విక్రయించుటకు సిద్ధముగా నున్నారు.

5. రాత్రియగుటచేత మరునాడు (10-11-27) ప్రాతఃకాలమున లేచి మైపాడు గ్రామమునకు బయలుదేరితిమి. మట్టుప్రక్కల గ్రామములలో కలరా చెలరేగుచున్నదని వింటిమి. వేమూరివారి కండిగవద్ద మూడుగురులనుండి యొక పంచమునిశేషము పడియున్నదని తెలిసికొని మా వెంట వచ్చుచుండిన ఇందుకూరుచేరు కొ ఆపరేటివు యూనియను సూపరువైజరగు నుబ్రహ్మయ్యగారిని యాకాశీబరము తీయించివేయుటకుగాను పంపితిమి. మరొకొంత దూరమున జోన్మలవారి కండిగవద్ద తొమ్మిదిగురు యువతీయలును ఇద్దరు బాలికలును తుపాను సమయమున ఒక ఇటుక గోడలయందు తలదాచుకొనియుండిగా మీద గోడపడిచనిపోయినట్లు తెలిసికొంటిమి. ఇచ్చట జనసంఖ్య మొత్తము 50 గనుక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్వేంటు సభ్యులగు తుపానునోట బడినది మా యింట యిందు కూరు పేటనుండి వచ్చిన సూరివాని సరిత్రవగుటకు కడుదుఃఖకరముగానున్నది. ఇతడు మైపాడు నాడు గ్రామములో లేకుండెను. మరునాటియుదయము

ము గాగ్రామమునకు వచ్చిజూచుసరికి తనయిల్లు కూలిపోయి అందు తనకుటుంబములోని యేడుగురును చనిపోయిపడియుండిరి. ఒక్క మూల రైసుత్రము బ్రదికియున్నది. తనకొరకును తనతండ్రికొరకును భిక్ష మెత్తుకొనుచున్నది. నరసాపురమువద్ద 80 పశువులకు పైగా మరణించినవనియు ప్రజావాణివేషమున జరుగలేదనియు సుమారు 800 బియ్యపుదాకాలు విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవనియు తెలిసికొంటిమి.

6. ఉదయము 10 $\frac{1}{2}$ గంటలకు మైపాడు చేరుకొంటిమి. ఈ గ్రామములోనున్న 560 యిండ్లలో సుమారు 500 కూలిపోయినవి. ఇండ్లు కూలటవలన ప్రాణాపాయ మేమియు గలుగలేదు గాని ఆరు ఫర్లాంగుల దూరముననున్న సముద్రతీరము నుండి యొక కెరటము పొంగివచ్చి గ్రామమును 3 అడుగులయెత్తువరకు ముంచివేసినందున 12 గురు యేనాదులు, 5 గురు సులవాండ్రును మునిగి చనిపోయిరి. 1000 పశువులలో సుమారు 100కు పైగా మరణించెను. కలరా వలన యిద్దరు చనిపోయిరి. మే మచ్చట నుండగా ఒకనికి కలరాతగిలియుండెను. ఇచ్చట గూడ బియ్యము అమృతమునకు లేవు. ఈ గ్రామమున కొందరు శేతగాండ్రున్నారు. వీరి యిండ్లు, మగ్గులు, నూలు బట్టలు పూర్తిగా ధ్వంసమయినవి. ఇతర పనులేవియు చేయజాలరు గనుక వీరు పన్నుపడియున్నారు. వీరికి ప్రత్యేక సహాయము అత్యవసరము. ఇచ్చటి మాలవాండ్రుగూడ ప్రత్యేకముగా సాయము చేయవలసియున్నది. వీరి రెండు పల్లెలును బకింగహము కాలవ కిరుప్రక్కల నున్నవి. సముద్రమువైపునున్న పల్లె పూర్వముకంటే చాలదగ్గరగా సముద్రము వచ్చియున్నందున ఈ పల్లెను వీరిపూడు విడిచిపెట్ట నున్నారు. వీరి వలలు, పడవలు, యితర యాస్తులు ధ్వంసమయినవి. కనుక వీరికి తప్పక సాయముచేయవలయును.

7. సాయంకాల మగుసరికి కొరత్తూరు గ్రామము చేరితిమి. ఇచ్చటగూడ కలరా చెలరేగుచున్నది. 14 గురికి సోకినది. 5 గురు మరణించిరి. ఇతర గ్రామములలో వలెనే యిచ్చటగూడ బొమ్మలను పంచిపెట్టితిమి. తుపానువలన 15 గురు మరణించిరి. 50 పశువులు చనిపోయినవి. 800 యిండ్లను 5 యిండ్లు మాత్రము నిలిచియున్నవి. 20 పశువుల కళేబరము లింకను పాతిపెట్టబడకుండ బయటనున్నవి. వీనిని పాతిపెట్టుటకై గ్రామ సహకారసంఘాధ్యక్షునకు రూ. 5 మాత్ర విచ్చితిమి. 10 వ తేది రాత్రియంతయు నిచ్చటనే గడిపితిమి.

8. వర్షము కరియుచున్నందున కోడూరు వెళ్లుటకు సాధ్యపడకుండెను. కాబట్టి కోడూరు నెల్లూరుకోడ్డు మీదుగా నున్న విలుకనిపల్లి, పొగడవోరకండిగ, కొత్తపాలెం, పొట్లపూడి, గ్రామములకు వెళ్లితిమి. కొత్తపాలెంలో యిద్దరు బ్రాహ్మణులును యిద్దరు వైశ్యులును తుపానువలనమరణించిరి. పొట్లపూడిలో కలరావిస్తారముగానున్నది. 40 మందికి సోకినది. 12 గురు మరణించిరి. గ్రామకరణమున బసివివాదుడుగాను నెల్లూరునుండి యావధములను చెచ్చి కోసుల కిచ్చుచున్నారు. బొమ్మలను చేరకముందు 10 మంది మరణించిరియు తరువాత యిద్దరు మాత్రమే చనిపోయిరియు వీరు జెప్పిరి.

11 వ తేది రాత్రి విలుకనిపల్లిలో గడపి 12 తేదియుదయము 11 గంటలకు నెల్లూరుకు తిరిగి చేరితిమి.

మేము జూచిన గ్రామములలో చాలవరకు సహకారసంఘములనుండియే ద్రవ్యము కలరా మందులకు ఖర్చు పెట్టబడెను.

చాలాగ్రామములలో కొందరు గ్రామస్థులుగూడ ద్రవ్య సహాయము జేసిరి. ఇందు ముఖ్యము మైపాడు గ్రామస్థులకు కాకుతూరు అచ్చారెడ్డి సుందర రామరెడ్డి గార్లును కొత్తూరు గ్రామస్థులకు రమారెడ్డి గార్లును, కొరత్తూరు గ్రామస్థులకు హనుమరెడ్డి గార్లును, పొట్లపూడి గ్రామస్థులకు బాలిరెడ్డి గార్లును.

10. పంచము ఏనాడులయొక్కయు యెరుకులవాండ్రయొక్కయు అవధి వర్ణింపదరుముగాదు. వారి యిండ్లన్నియు నేల మట్టమున కొరిగియున్నవి. వీరికి వస్త్రములును జంతువులును దానముచేయుట అత్యవసరము. మద్రాసునుండి వెదురు మోపులను బంపి వీరికి పంచిపెట్టుట మిగుల సహాయకరముగా నుండును.

11. మైపాడునకును కొరత్తూరునకును మధ్యనున్న చెరువుగట్టు సముద్రజలస్రవాహముచే కొంతవరకు పడిపోయినది. బెదారు సంవత్సరములక్రిందట యీ స్థలములోనే గట్టునకు వీతికపడియుండినట్లుగా తెలియుచున్నది. పి. డబ్లియ. డి. కాళివారు యీ విషయమై వెంటనే శ్రద్ధ తీసికొనెదరు గాక.

నివారణ సంఘమునకు యీ క్రింది సూచనల నిచ్చుచున్నాము:—

1. కలరావ్యాధి పీడితులగువారికి అన్నవస్త్రములును సహాయకార్యార్థము దళములనుపంపుటకు గావలసిన ఖర్చులును నివారణ సంఘమే భరించి ఆయాస్థలముల గ్రామస్థులకును ఈ ద్యోగస్తులకును సాధ్యమగునంత సహాయ మొనర్చ వలయును.

2. ప్రతిగ్రామములోను బయటనుండు శవములను పాతిపెట్టించుటకు కావలయుద్రవ్యము చేపూర్వవలయును.

3. కుళ్లునున్న ఆకలములకు పడిపోయిన చెట్లను తీసివేయుటకు గ్రామస్థులకు తోడ్పడవలయును.

4. సమపాచుకును స్థలములందు బియ్యపుదాకాలు ములు స్థాపించవలయును. ఈసందర్భమున సహకారసంఘములు పనిప్రారంభించవలయును. బియ్యము నెల్లూరు ధరకే మొంబర్లగువారికిని కానివారికినిగూడ విక్రయించవలెను. బండ్ల అద్దెలు వ్యవహార ఖర్చులు నివారణ సంఘము భరించవలయును. ఒక్కొక్క బియ్యపు డిపోతును కలుగజూపు నవ్వయునకు పరిమారముగా రూ. 100 వరకు ముందుగా యిప్పించవచ్చును.

5. వీరజనులలో ననేకలకు వస్త్రదానముచేయుట అత్యవసరము. చిన్నపిల్లలకు ఒక్కొక్కరికి రెండు-చొక్కాలు, స్త్రీలకు ఒక్కొక్కరికి ఒకటిగాని రెండుగాని వస్త్రములు, దానము చేయవలయును.

6. కూలివనిచేసి జీవించు గ్రామస్థులకు యిండ్ల మర్రామత్తులకుగాను ప్రత్యేకసహాయము చేయవలసిన యవసరము గాన్పించెను. కాని, పడిపోయిన తాటిచెట్ల నువయోగించుటకును, జీవించియున్న తాటిచెట్లనుండి ఆకులనుగోసి కొనటకును వీరికి అవకాశమొసంగవలయును. శేతగాండ్రకు వింతకువులకు, దిక్కులేని యనాదలకు ద్రవ్యసహాయము చేయవలయును. శేతగాండ్రకు యిండ్ల మర్రామత్తులకుగాను రూ. 10 నుండి రూ. 15 వరకును, మగ్గుల మర్రామత్తునకుగాను రూ. 5 వరకును యిప్పించవచ్చును. మైపాడు గ్రామములోవలె పన్నుపడియున్న శేతగాండ్రకు ధాన్యముకూడ యిప్పించవలయును. శేతగాండ్రకిచ్చుద్రవ్యము త్రాగుడుక్రింద విని యోగింపబడకుండు నట్లుగా జూడవలయును.

7. మాలవాండ్రకు ప్రత్యేకముగా వస్త్రదానము అత్యవసరము.

8. కొన్ని సూపములవరకు పశువులకు మేకలభించుద్రావ్యము గాన్పించెను. తెనాలినుండియు, యితరప్రాంతముల నుండియు, ఎండుగడ్డి విశేషముగా తెప్పించి బకింగ హంకాలున యొడ్డన సదుపాయస్థలములలో నక్కడక్కడ డిపోలను పెట్టించుటకు నివారణ సంఘము వెంటనే యేర్పాటులు చేయవలయును.

9. పశువులకు గోలుపోయిన వీరయితులకు దున్నపోతుల నయినను దానముచేయవలయును.

10. సత్రములు, దేవాలయములు, దేవాలయరథములు మొదలగు ఆస్తుల పురుధ్ధారణకై, విజ్ఞాపనలమూలమున విరాళములను సంపాదించి, మాడిన ద్రవ్యమును ఒకనిధిగా యేర్పాటు చేసి, దానిని సద్వినియోగపరచు బాధ్యత నివారణసంఘము పూనుకొనవచ్చును.

11. సహాయకార్యములన్నియు సాధ్యమగు నంతవరకు సహకారసంఘముల మూలముననే జరుగుమండవలయునని మాయభిప్రాయము. అట్లు గావించునెడల, జిల్లా కో ఆపరేటివు బ్యాంకుయొక్క సహకారమును పొందుటకును, అందుమూలముగా యితర సహకార సంఘములను క్రమపద్ధతిలోబెట్టి అభివృద్ధిపరచుటకును వీలగును.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1. (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాశ్రయ, బెజవాడ.

రాజమోహన హోరాయలు శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోటు, ముండు, అకాలముగా వెంట్రుకలునెరయుట, శిరోవేడిమి మొదలగువాటిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధికి బలమును, గలిగించి వెంట్రుకలను స్థలపరిని పుద్ధినిొందించును. 1 సీసా రు. 1-0-0. 8 సీసాలు రు. 2-10-0.

(3) 8851 వి. పి. ఖర్బుల ప్రత్యేకము. పి. కి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాఖ్య, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

మరల జీవితావేశము

నర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారి ఉపన్యాసము
నిన్న 16 వ తేదీ సాయంత్రము రాజధాని కళాశాల
సంఘమునా కేంద్రమున భాగ్య రామస్వామయ్యగారు ఉపన్య
సింపిరి. ఆసభకు నర్ సి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారు రధ్య
క్షత వహించిరి.

దొరతనమువారిచే పంపబడి రామస్వామయ్యగారు
కందుసారులు జీవితావేశము చెల్లినట్లు. నానాదేశ సంఘమును
గూర్చి రామస్వామయ్యగారు బాగుగా తెలుసుకొని యు
న్నారు, అని శివస్వామయ్యగారు నుడిచిరి.

నేను నాప్రయాణమునుగూర్చి తెలుపవలెనో సభలను
సభలకు వచ్చినవారినిగూర్చి తెలుపవలెనో అని సంశయముగా
నున్నది. సభలను గూర్చియే వెనుకగూడ నేను తెలిపియున్నా
ను కాన నీసారిగూడ వానినిగూర్చియే తెలుపవలసింది.

1922 లో శివస్వామయ్యగారు రు ప న్యసిం చు ను
కొన్ని ముఖ్యవిషయములను తెలిపిరి. (1) రాజకీయకర్తక
క్షేత్రము అట్లాంటికు సముద్రమునందీ పసిఫిక్ సముద్రమునకు
మధ్యనున్నది. చీనా జపాను యిండియా మున్నగు ప్రాచ్యదేశ
ములు తమను తోచినరీతిని పునర్నిర్మింప నోరుచున్నవి ప్ర
పంచమునందలి రాజకీయజ్ఞులు యికనోక విరోధాభిరుచును
గూర్చి మాత్రమే శ్రద్ధవహించుచుండ వీలులేదు. (2) తెల్ల
వారు నల్లవారు ననుభవమును తొలగించినచోగాని నానాదేశ
సంఘము సార్థకము కాబాలకు అని శివ స్వామయ్య గు
రార్చుడు నుడిచిన విషయములకు గూడ ప్రాముఖ్యతయేమి
యును లేదని చెప్పెను.

నేను జీవితావేశము నుపన్యసించుచు ప్రపంచాభిప్రాయ
నిరర్థకమునుగూర్చి తెలిపితిని. "నానాదేశసంఘము ప్రపంచ
మున నిజమగునధికారమును కలిగియుండవలెననిన మధ్య వి
రోధాభిరుచిపరస్పరములచే మగ్గును గాగుచుండు. ఇండియా చీనా
జపాను దేశములందుగూడ శ్రద్ధబూనవలెను" అని నేను నుడిచి
తిని. నానాదేశసంఘసభలో జపాను ప్రతినిధి చాలవలయునని
కలిగియుండెను. చిన్నజాతులవారు హక్కులను ప్రకటించుట
యు అత్యగౌరవమును గుర్తించుటయు క్రమముగా సభికులగు
చున్నది.

న్యాయము, సమత్వము, ప్రచురణము

నానాదేశసంఘమునకు న్యాయసమత్వ ప్రచురణములు
ముఖ్యములు. రాజకీయకర్త రహస్యము పర్యావృతముగానున్నది.
వెనుకటి రోజులలో పలుకుబడి గల
వారు కొద్దియిది ఆలోచించి గొప్పజాతులగునీ నిర్ణయించు
చుండిరి. తమ నిర్ణయములను అదేశములవారికెట్టి కష్టకష్టము
లు కలుగునో అను విషయమును వారు గమనించెనువారు గారు.
విరోధా మహాసంగ్రామములను పరాజితులైనవారికంటె విజ
యలైనవారికే కష్టనష్టము లధికమని స్పష్టమైనది. యుద్ధము
నలన రాజకీయముగనష్టముకంటె ఆర్థికముగనష్టమే అత్యధిక
ముగానుండును. ఆయుధములను విదేశవ్యాపారమునకును నిల
చిపోయినది. దేశమువ్యాపారముగూడ చెడిపోయినది. భారత
దేశవ్యాపారమునకుగూడ భంగముకలిగినది. సాంఘిక ఆర్థిక
విషయములలో బహిరంగముగవచ్చి జరుగవలెనేగాని యెనురో
కొద్దిమంది ఆలోచించుటలను ప్రయోజనము లేదు.

వార్యే గ్రీకు దేశముల ప్రతినిధులు సభ్యులనాకర్షించి
గలిగిరి. కాలక్రమమున కొద్దిదేశము గొప్పదేశమున భేదము
లేకుండా అన్ని దేశములకును సమానమగు సభికారమును పలుకు
బడియును కలుగగలవని నమ్మెదను.

ప్రపంచాభిప్రాయనిర్మాణము

నానాదేశసంఘమున పలుకు చాలమందముగా జరుగు
చున్నవని కొందరనిరి. కాని ప్రపంచాభిప్రాయము శేర్మరుప
నలసియున్నదను విషయమును గుర్తించవలెను. 1917లో కయ్య
మునకు కాలద్రవ్యము దేశములకుగూడ మధ్యస్థి పరిష్కార
ములను కలుగులాభమునందు చాలనమ్మకము కలిగినది. ప్రపంచ
చాభిప్రాయము క్రమముగా బలపడుచున్నది. ఇంగ్లండు జర్మనీ
ఫ్రాన్సుమున్నగు గొప్పదేశములగూడ ప్రపంచాభిప్రాయము
ను గృహిస్తవరచుటకు ప్రయత్నింపవలెనేగాని తృణీకరింపకాలవు.
ప్రపంచమునకు ఆధారములను ముఖ్యమధ్యస్థులందు సంఘ మింక
ను పనిచేయుటలేదు. ప్రపంచకాంతిని కాపాడుగల సాధనము
యీసంఘమే.

ప్రపంచ ఆర్థికసభ

ఈసభ జీవితావేశము మే జూనునెలలో జరిగినది. ఇది
రకు యెడదొలగియున్న సోవియటు రిపబ్లికునాకుగూడ నీసభ
కు ప్రతినిధినిపంపిరి. భారతదేశమునకును వాడి మాసతి దా
మైనదను, సర్ కాంటెయిగోర్బుగార్లు ప్రతినిధులుగా నుండిరి.
భారతదేశముపట్ల నితరదేశములవారికిగల దురభిప్రాయములను

మనప్రతినిధులు తొలగింపవలసి వచ్చినది. వ్యవసాయమును
గూర్చి చాలశ్రద్ధ బూనవలెనని దా|| మైత్రుగారు నొక్కిచె
ప్పిరి. పారిశ్రామికవస్తువుల గురలలోను పంటవస్తువుల గురలలో
ను చాలాంతరము కనబడుచున్నది.

ఆరోగ్యవిషయములు

భారతదేశమున ఆరోగ్య విషయములను గూర్చి శ్రద్ధ
వహించుటలేదను నభిప్రాయము చాలమందికి కలిగినది. ఇప్పుడీ
విషయమున మార్పుకలిగినది. మలేరియాజ్వరమునుగూర్చి పరి
శోధనల నొనరించిన ప్రజ్ఞులను భారతదేశమునకు పంపుటకు
తీరువారు నిశ్చయించిరి. అంతర్జాతీయ గ్రంథభాండామున నే
ర్పడుటకు రాకుండుటగాను భూమిరాశిమునొనగిరి నానా
దేశసంఘము కొంతపనిచేయ గలగుచున్నదను సవభిప్రాయ
మిప్పుడు అమెరికావారికి కలిగినది. భారతీయసాంఘికాచారము
లనుగూర్చి విదేశీయులకును మును తెలియదు. ఇటీవల ప్రకటించ
బడిన (మేయోకన్య) గ్రంథములను చాలమందికి దురభిప్రాయ
ములు కలిగినవి. వీనిని తొలగించుటకు భారతీయులు గట్టి
ప్రయత్నము చేయవలెను.

జర్మనీవారికి యుద్ధములన గొప్పవస్తువు కలిగినను
వార్యులముగ దాని నిపుడుమాడెడివి గలిగిరి. సర్ ఆస్టిను
చేంబర్లెన్ గావించివారికిగూడజర్మనీప్రతినిధి దాక్టరుప్రెస్టును
నుగారు నమ్మకమును కలిగింపగలిగెను. ప్రెస్టునునుగారు గొప్ప
వక్తకడు ప్రపంచమున నుతన నిర్మాణమును కలిగించుటకు
జర్మనీవారు కోరుచున్నారని ఆతడు నచ్చజెప్పగలిగెను. ప్రా
న్సుదేశపుప్రతినిధులు గొప్పవక్తలు. సర్ ఆస్టినుగారి ఉపన్యా
సములను తీవ్రముగ చర్చించుకలిగినవి. చిన్నదేశములకుండి
వచ్చినవారిలోగూడ కొందరు చాలసమర్థులనుగా నుండిరి.

"అన్ని దేశములవారికిని యీసంఘమున సమానావకాశ
ములు కలవు. ఇప్పుడింకను రహస్యాలోచనలు జరుగుచునే యు
న్నవిగాని వానిని త్వరితపతనము నభిప్రాయమే ప్రబలుచు
న్నది. ప్రపంచాభిప్రాయప్రాబల్యములనునే భారతదేశమునకు
స్వరాజ్యము లభింపవలెను ఈసంఘము ప్రపంచాభిప్రాయము
నకు కేంద్రస్థానమైయున్నది" అని రామస్వామయ్యగారు
నుడిచిరి

మాధ్యమికములు పాశ్చాత్యదేశముల కెట్టి తొందరలను
కలిగింపజాలవు. వీనిలో జపానుదేశమును మాత్రమే పాశ్చా
త్యులు పరిగణించిరి. కాన జపానుప్రతినిధులకు చిరకాలము
క్రిందులనే సంఘమున స్థానములొసగబడెను. పాశ్చాత్యదేశము
లన్యోన్యమత్యర్థగ్రస్తులై యున్నవి. భగవంతుని యేర్పాటు
లలో అంతర్జాతీయమాతృత్వము చాల లాభకరమైనది. ఈసం
ఘము రహస్యాలోచనలను రద్దుచేసినది. వివాదలను పరిష్కరిం
చుచున్నది. పరస్పరవిశ్వాసము త్వరగా కలుగునది కాదు. అది
కాలక్రమమున కలుగవలెను. కొన్నియెండ్రు సరికి అన్ని దేశము
లవారును మనదేశమును గౌరవింప గలుగుదురు అని అభ్యుత్థుడు
నుడిచెను.

కర్నూలు డి॥ మునస్సము కోర్టులో

S. C. No 396/1927

వాది:—పటునెగురు దాదేనాలు.

ప్రతివాదులు:—(1) ఖంం వెంకటరావు, (2) ఖంం
లక్ష్మణరావు, (3) ఖంం భైరవరావు.

కర్నూలు డి॥ మునస్సముకోర్టులో వాదిపరం పత్రము
జూలై 177-4-0 ప్రతివాదులకుండి రాబట్టుకొనుటకు యీ
దావా దాఖలుఅయి అందు సయిన 1-వ ప్రతివాదికి సమముకు
గాను కోర్టువాద 28-11-1927 తేదీకి వాయిదావేసివారు.
యెవరికయినా ఆక్షేపణ వున్నయెడల వాయిదాలోబా వై
కోర్టువారికి తెలుపుకో వలసినది.

యం. యస్. జానకిరామయ్య బి. ఎ,
వాదిపరంకీలు.

మీ జీవితమును భీమా చేసుకొనక పూర్వము
ఎక్కువసౌకర్యములను నివ్వగలిగి నట్టి

ఎస్సీయాటిక్ గవర్న మెంటు
నెక్యూరిటీ లైఫ్ అశూరెన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్, బెంగుళూరు
వారిని చూచుచు

(నాన్ రెజిస్టర్ నిమిత్తం, పూర్తివివరములకు
ఈదిగు వివాసములకు వ్రాయుచు,
V. Rangaswamy Esq B.A., B.L.,
Secretary,
Asiatic Bldgs., Bangalore City,
Messrs P. K. RAU & Sons, Chief Agents
for Madras Presidency.
33, Mukar Nallamuthu St., G.T. Madras.

సింహళమున
మహాత్ముని సంచారము

బౌద్ధమహాసభవారు సన్యాసపత్రము నొసగుట

కొలంబోలో నువ్రసినమగు విద్యోగము ఓరియంటలు
కాలేజీ ధనమున కాలేజీ ప్రెసిసిపాలు రివెండు కహాజే రత్తు
సారాగారు బౌద్ధసంఘమువారు కాలగ్రెనువారిపక్షమున గాంధీ
మహాత్మునకు సన్యాసపత్రమును సమర్పించిరి. "బుద్ధగయను బౌద్ధు
లగు వశేపరుచుటనుగూర్చి నేను శక్తివంధనలేకుండ కృషి సలిపి
తిని శుభ్రున రిసంఘము శేర్మరుచుటకు కాంగ్రెసువారు చేసిన
ప్రయత్నము విఫలమైనను మీరు నిరాశజెందుటకు కారణ మగ
వదను. ఇది నానాదేశ కాదగినపనియైనచో నేడే దానిని సాగిం
చియుండును. నానాదేశాధి యంతయును మీపట్లనేయున్నది.
సింహళము, బర్మా, చీనా, టిబెటుమున్నగు దేశములలో బుద్ధ
దేవుని బోధనల సారమును ప్రజలు సరిగా గ్రహించియుండ
లేదు. బుద్ధుడు దేవుడున్నాడని నమ్మ లేదని చాలమంది.తలయ
చున్నారు. అది గొప్పపొరబాటు. బుద్ధుని ఉపదేశములలో
అహింస ముఖ్యమైనది. బర్మాలో బౌద్ధులు ప్రాణిహింస చేయ
దు. తదితర దేశములలోని బౌద్ధులు జంతువులకు చంపి భుజిం
చుచున్నారు. కర్మలను ఫలము తప్పనని బుద్ధుడు స్పష్టముగా
బోధించియుండెనుగాని యితరదేశములలోని బౌద్ధులు తాము
చేయు కార్యముల ఫలితమును గమనించుటలేదు.

పాశ్చాత్య దేశములకుండి వచ్చుచున్న ప్రైవే మెరుగులకు
శ్రద్ధవహించుచు. అని తాత్కాలికములును తుదిభంగములు
నని నమ్మును. మన ప్రాచీన లవలంబించిన నిరాశంబురజీవన
మును త్యజింపకుడు. నేడు భోగలాలములై కోరికలకు పెండు
కొనుటకు ముందు కరుకుచున్నవా గందరును మరల వెనుకకు
తిరిగి అయ్యో! మన మెట్టిపని చేసితిమి అని పశ్చాత్తాపమును
చెందినవనిన సమయము తెలుసింపుచున్నది" అని మహాత్ముడు
నుడిచెను. అన్నిచోట్లను ప్రజలు గాంధీమహాత్మునకు ఘనమగు
స్వాగత మొసరుచున్నారు. ధనికులును పేదలును గూడ ఖడ్గరు
నిధికి ధన మొసరుచున్నారు. కొలంబోలోని మంగలులు
(బార్బరస్) గూడ ధన మొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

జాను మాయిన్సు హోమ్సుగారి విజ్ఞప్తి

గుజరాతు వరదల సహాయమునిమిత్తము గాంధీమహాత్ము
నకు ధనమొసంగ వలెనని అమెరికావారు కోరుచు అమెరికా
దేశమున షికాగోనగరమున యూనిటీపత్రికకు సంపాదకుడగు
జానుమాయిన్సు హోమ్సుగారు ఆపత్రికలో ప్రకటించుటయే
గాక మహాత్మునకు రు 100. 2 డోలరులు అనగా గుమారు
800 రూపాయలు పంపిరి. తన సానుభూతిని తెలుపుచు హో
మ్సుగారు మహాత్మునకు వ్రాసిరి.

మహాత్ముడు సింహళముగవర్చుచును జూచుట

ఇప్పుడు సింహళము గవర్చుచుగా నున్న సర్ హార్బర్డు
స్టానీగారితో మహాత్మునకు దక్షిణాఫ్రికాలో పరిచయము కల
దుగాన కొలంబోలో స్టానీగారు మహాత్ము మహాత్మునింపగా
(వారినిచూచుటకు మహాత్ముడు ప్రభుత్వముండిరమునకు క్షీన్య
పకాడు) వెళ్లెను.

16 వ తేదీ చర్య

మహాత్ముడు 16 వ తేదీని హేవావితరణ నేత పాకకా
లకు వెళ్లెను. మధ్యాహ్నము కొలంబో మిషను కన్వెన్షన్సువెల్లి
పాపములను తుమించుటనుగూర్చి చర్చించెను. సాయంత్రము
కార్మికసంఘసభలో నుపన్యసించెను. పిమ్మట ఆరుగ్లో సింధి
వర్తకుల ప్రతినిధులతో సంభాషించెను.

భగవద్గీతయును లనుల్లంఘనీయములు. నేరములుచేసి
నవానిని భూలోకమున రాజులు తుమించినట్లు పాపములు
చేసినవారిని భగవంతుడు తుమింపడు అని మహాత్ముడు విషయ
రీతిసభలో తెలిపెను. నేను ధర్మదేశపు పూర్వాచారపా
యమునకు హిందువును. నేను ముఖ్యధర్మములను పరిత్యజింపను
గాని యితరమతములలోని సత్యములనుగూడ గ్రహింతునని
మహాత్ముడు తెలిపెను.

కార్మికవృత్తి భువమైనదనియే నాఅభిప్రాయము. నేను
కార్మికునివలెనే జీవించుటకు ప్రయత్నించుచుండును. మీరు
మధ్యపానమును మానివేయవలెను. స్వయంసహాయమునందు
నమ్మకముకలిగి యుండువలెను. వివాహసంబంధము పరమపని
త్రిము గాన దానినెల్ల ఘోషగూడదు. స్త్రీలను చాల గౌరవింప
వలెను. బిడ్డలను బాగుగా పోషించుచు వారికి నదువుచెప్పించ
వలెను అని కార్మికసభలో మహాత్ముడు నుడిచెను. కార్మికులు
2500 రూపాయల వోపంగిరి (ఫీ ప్రెసు)

వివిధపక్షనాయకుల వేరువేరు ప్రకటనలు

అందరు బహిష్కారమేగోరెదరు-కారణములు వేరు.

జిన్నాగారి ప్రకటనకు ఆక్షేపణలు

కలకత్తా ప్రార్థన సభ

కలకత్తా, నవం 16:—ప్రజామండలి కమిషను నియమకము విషయమున ప్రజలకుగలసి కోపావేశ మంతయు వేటి సాయంకాలము బవును హాలునుండి సర్ అబ్దుల్ రహీముగారి అధ్యక్షతన జరిగిన పాఠశాలసభయందు చెల్లించబడినది. ఈ కమిషను మూలమున ఇండియాకు కలగిన అనాధలను సూచించుచు గంభీరమున బహిష్కరించవలెనని వివిధపక్షముల నాయకులు సభలో సుపర్యసించిరి. 20 నేల నుండికి పైగా ప్రజలు నచ్చియుంటున్న బయట రెండుసభలు జరిగెను. ప్రజాసంస్థానము శ్రమగ కాపనసభలు సభ్యులను బహిష్కరించవలెనని గోరుచు వివిధసంస్థానాలుగాను ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నేను గుప్తగాఢ బలపరచగా సభలో నామోదింపబడినది.

వివిధసంస్థానాలుగాను తీర్మానమున ప్రతిపాదించుచు వైస్రాయిగారు మంచుపాటలపై ఇండియాకు గోతిలో డ్రోయబాచుచున్నారు. ఇప్పుడుగాని మనమందరము కలసి 20 సంవత్సరముల బెంగాలులో ప్రబలియుండిన ప్రచండాన్నిని మరల రుక్మాన్నిననో వైటుహాలునందున్న బోరింగ్ సామ్రాజ్య కాండీతుల బుద్ధివిమృశ రాజీకృతులనిరి. ఈలోపుగ కొందరు హిందువులనియు, కొందరు మరాఠ్వులనియు, అతివాదులనియు విభేదముల మరువవలెననిరి.

జి. ఎం. నేనుగల్గిన తీర్మానమున బలపరచుచు, కాంగ్రెసు బహిష్కరణమునే నిర్ణయించుననియు, ఇంగ్లాండులో జరుగుచున్నట్టియు, ఇండియాలోనవులచుట వివరములనున్నట్టియు రాజీనామల కంగీకరింపరాదనియు, చరికాలములో ఇండియాకున్న వెచ్చబడి మంచుపాటలపై యింటికివాగనే మరచిపోవు పార్లమెంటుసభ్యులయందు చాళి యందుకొనరాదనియు, కాంగ్రెసు పక్షమువారు అధికారమునకు నచ్చినచో బెంగాలు అర్థికసత్వ వేరేమియు కాదనియు, కావున బహిష్కరణోద్యమమును పూర్తిగా కొనసాగింపవలెననియు చెప్పిరి. టి. సి. గోస్వామి, సత్యేంద్రమిత్ర, జి. చాదరి మున్నగువారు మాట్లాడిరి.

మర్రి జోన్నగారు సభాపేక్షకై మార్చినియుండిరి.

సర్ అబ్దుల్ రహీముగారు

అధ్యక్షతనహించిన సర్ అబ్దుల్ రహీముగారు యిట్లు పర్యసించిరి:—“సరిసమానమున హక్కులతో మనసహాయమును కోరక తక్కువగా జూచి సలహామిత్రము వైకొను కమిషనుతో వనమెట్టి ప్రసక్తి యందుకొనరాదు. ఈ సంఘమున మనము బహిష్కరింప గల్గినచో స్వప్రతిపాలన సాధమునం దొక మెట్టెక్కినవార మగుదువు. అట్టి దృఢదృష్టియమున కొనసాగించితిమేని ప్రస్తుతపు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము వారి వైఖరి గూడ మా ర గ ల యు. కాని యిట్టి చర్య యం త యు జా తీ యై క మ త్వ ప్రాద్యులమై వాధారపడియుండును. కొందరు లాంగ్లబాటు నూచనల జూపుచున్నారు. వాయకులందరు గలసి సాధ్యమయి సంకల్పంలో నొక సభ జరిపి నిర్ణయించవలెను. ఇది మొదటి కర్తవ్యము.

వివిధ కేసుల మీసంఘము పరికిరాదన్నంతమాత్రమున సరి పోదు. వివిధ రాజకీయపక్ష వాయకులను ఆవరణయోగ్యమగు కార్యక్రమము నిర్ణయించవలెను. అందరి ఆమోదమును బడ సినవివిధ మిత్రుల కోర్కెలు కోరన ఆమాత్రము సాధింపగల్గి యు మేలే. భారతీయ రాజకీయభివృద్ధినిగూర్చి నిర్ణయించు సర్వాధికారము బ్రిటిషు పార్లమెంటునకే యుండుకొనినను అంగ్లేయులతో కలసి పార్లమెంటునకు శిఫార్సు చేయ భారతీయులలో ఇంక తగియుండలేదని చెప్పుచున్నారు. సంఘము గారు రాజకీయవిషయములతో బాటు దేశములో ప్రబలియున్న కాంక్షకవిశ్వకలగూర్చి గూడ విచారింపవలసియున్నది. ఇట్టి విషయమున వివిధ ప్రతిపాదనలను విజ్ఞాపములను గైకొని క్రానుపరిక్షించిన సభ్యులు నెరుంగుటకు అనిచారాత్మకలను ఇండియా విషయములు పూర్తిగా తెలిసియుండవలెను. ఈ సంఘసభ్యులలో తెలిసినవారొకరులేదు. వీరు జేయు షాకున్నవై భారతీయసంఘసభ్యులనువారు సలహా జేయాలరేగాని ఇతరసంఘము వారుగాని పార్లమెంటువారుగాని సంఘము శిఫార్సును యేమాత్రము మార్చునని బలపరు.

ఇండియాలో సాంఘికవిశ్వకములు ప్రబలియున్నందున ప్రభుత్వమువారు సూచించు ఆవరణయోగ్య మగు విధానమున సంఘములో నుండు భారతీయు లెవ్వరును అంగీకరింప జాలరు గావున భారతీయుల నియమించలేదని వైస్రాయిగారు నిరీ. రాజకీయభివృద్ధివిషయమున ప్రస్తుత విధానము పోవలెననియు క్రొత్త విధానము రావలెననియు, భారతీయ వాయకులందరు ఏకీభవించుచున్నాడు. అల్ప సంఖ్యాకుల ప్రాతినిధ్యమువిషయమున భేదాభిప్రాయములుండవచ్చును. ఇది చాల ముఖ్యమగు విషయ మగుటచే, దీనిగూర్చి వివిధపక్ష వాయకులను విశ్వసించివారికి బ్రిటిషు పక్షులతోగల రాజ్యాంగవిధాన నిర్ణయభాగ్యత కల యొపంగరాదు. వారు వారిభాగ్యతను పరిగ నిర్వహింపజాలకున్నచో అప్పుడే పార్లమెంటువారు తమకు తోచినరీతి ప్రవర్తించవలెను. భారతీయ ప్రాతినిధ్యములేని సంఘమువారి రిపోర్టున కనేక ఆక్షేపణలుండును. మరియు ఇక ముందు ఇండియావిషయములన్నింటిని నిర్ణయించుటకు దీని ననుసరించి ఎల్లప్పుడును బ్రిటిషు సంఘములే నియమించెదరు. కావున దీని బహిష్కరించవలెను.” (ఫీ. తెను)

* * *

జిన్నాగారి ప్రకటన

బొంబాయి, నవం 16:—మహమ్మదాలి జిన్నాగారి యాదిగన ప్రకటన గావించిరి:—ప్రజామండలి కమిషనుపై సమష్టిగా తగిన చర్యకు గడంగవలెనను సందేశముతో ఇండియాలోని వివిధసంస్థానముల నాయకులతోను సంప్రతించియుంటిని. వారందరు సమష్టిమత్తయినను సమ్మతించినను యితరపక్షులుండుటచే సభకు రాజాలమనిరి. ఇంగ్లాండులో పార్లమెంటునం దీవిషయము నిర్ణయించడకముందే భారతీయభిప్రాయము లందకు చేరటంపరమని యెంచి నే నొకచిత్తు మనిశ్చెస్తా తియ్యజేసి అందరి సంతకముల కొరకు పంపితిని. కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయసమితి, బిరులు ఫెడరేషను, నల్లకవాణిజ్యసంఘముల వాయకులు పెక్కుమంది సంతకముల జేసిరి. లాలా అజపతిరాయగారు జనుకురు పక్షమువారు బహిష్కరణము సంగీకరించినను ప్రశ్నయగుతా మొకప్రకటన జేతుమనిరి. మాలవ్యా, మా. జి. గార్లవద్ద నుండి జవాబు రావెను.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల ఆక్షేపణ

కాంగ్రెసు అధ్యక్షు లిరువురి ఆనమతినిగూడ బడమ జాలకుంటిని. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, తంతి వంటి:—“మీ ప్రకటన యందు స్వయం నిర్ణయనూత్రము అనెట్టి, కాంగ్రెసు డిమాండులు మనహాయింపబడినవి. మీరు విచారణ యనవరమని అంగీకరింతురు. భారతీయులు లేనందుననే బహిష్కరింతుమనుచున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘ తీర్మానమునందు బెంగాలు, మదరాసు, మానిఫెస్టోయందు బహిష్కరణను మరతులు సూచించబడలేదు. కావున మీ మానిఫెస్టోయందు సంతకము చేయజాలనందుకు చింతించుచున్నాము. ఎట్టికారణము యెవక అందరము బహిష్కరణను కనుకూలముగనున్నట్లు ప్రకటించి ఎరికారణములు వారి కుండనందు.

డా॥ అస్వానిగారు మానిఫెస్టోయందు దాఖలివాక్యమునకుతప్ప తక్కినదానియంతయు అంగీకరించును తంతివంటి. “బ్రిటిషు ఇండియాను ప్రతినీధులుగలసి అలోచింపగల కాండు కేవల సభను సమావేశపరచుటగాని, లేక భారతీయు లధిక సంఖ్యగల విచారణ సంఘముగాని నియమింపవచ్చునో మే వివాసంఘమునకు సహాయము జేయజాల”మని యుండవలెనందురు.

మానిఫెస్టో

వాయకులప్రకటన యారీతిగనున్నది. పార్లమెంటరీ సంఘమునగూర్చి పార్లమెంటునందలి ప్రకటనను వైస్రాయిగారి ప్రకటనను శ్రద్ధతో పరికించితిమి. భారతీయులను సంఘమునుండి మినహాయించుట తప్పనియు కాపనసభ్యులసంఘమువారా భారతీయుల కొసంగబడిన ప్రాతినిధ్యపు అధికారము చాలదనియు మేము దలంచుచున్నాము. సాక్ష్యములు గైకొనుటయందుగాని పార్లమెంటునకు శిఫార్సు జేయుటయందుగాని భారతీయుల కెట్టి అధికారము లేకుండ జేయుట యందుగల మూలనూత్రమునకు అత్యధికారముగ భారతీయులంగీకరింపజాలరు. బ్రిటిషు పక్షులు ఇండియాను సభ్యులు సరిసమానమున హక్కులతో పనికి జేయగలసంఘమును నియమించగూని ప్రస్తుతసంఘముయొక్క పనికి మేము తోడ్పడజాలము. ఈ ప్రకటనయందు సర్ జిన్నా పెట్టిలు, సర్ అలిఖ హుస్సే, చినుస్వామి, సత్యేంద్ర, సర్ అబ్దులు

రహీము, సర్ శివస్వామిఅయ్యంగారు, సర్ టి. వి. వెంకట గౌ॥ సర్ ఫిరోజుసెత్తా, సర్ పి. తాకూర్తాను, ముంషి ఈశ్వర శరణు, యామాబుహుస్సేను, టి. రంగాచారి డా॥ బి.నెంటు కె. సి. నియోగి బి. సి. పాలా, ఆర్. కె. ముక్కుగంజెట్టి శ్రీ సరోజిని నాయుడు, డా॥ కిల్ల, రాజా గజపతి అరీభాను, చింతామణి, మహమ్మదు యామాబు సచ్చిదానందసిన్నా మ. ఆ. జిన్నాగార్లు మరికొందరు సంతకముల జేసిరి.

16వ తేదీన అన్నిపక్షముల బొంబాయి నాయకుల ప్రారంభసభ జరిగెను. నైమను కమిషను బహిష్కరించెడి విధము నిర్ణయించుటకు అసలు సభ శనివారము జనుకును ఆ సభలో గాంధీబడనున్న తీర్మానమును ప్రారంభసభలో చర్చించిరి.

హిందూనాయకుల ప్రకటన

పూనా, నవం 16:—కే.కార్గరు జయకర్ డా॥ వి. ఎన్. మూంజి, జి. ఎం. ఎన్. ఆది బోపత్కర్ గార్లు గలసి రాయలు కమిషను గూర్చి ఒక ప్రకటనగావించి అందు ప్రస్తుత భారతీయత్వగౌరవ మన కవమానకరముగ నున్నదనియు, (1) కమిషనువారు పరిశీలించుటకు దాఖలు చేయబడువిషయముల నప్పు డప్పు పరిశీలించుచుండుటకు, (2) సాక్షుల విచారించి, క్రానుపరిక్షి జేయుటకును, (3) సంఘసభ్యులను నిరూపించుటకును భారతీయుల కధికారముండిన గాని అంగీకరింపజాలరని సూచించిరి. “ఈభిధానము భారతీయులను బ్రిటిషుపార్లమెంటు యెదుట సాక్షులుగ జేయుచున్నది. తను రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించుకొను ప్రధానహక్కులను భారతీయులకు పూర్తిగా నొసంగునను, బ్రిటిషుపక్షులతోగలసి రిసమానపుహక్కులతో విచారణసంఘమునకు భారతీయప్రతినిధుల కవకాశ మియ్యవో యీసంఘమును మేముంగీకరింపజాలము ప్రస్తుతము మేముకోరెడి కనీసపు కోర్కెయే యది. ఈబహిష్కర విషయమున అందరు ఏకగ్రీవముగ ఒకే అభిప్రాయమును యెపుడున్నందుకు సంతసించుచున్నాము. ఈ వికృతత్వము చివర వరకు నుండునని భావించుచున్నాము ఒకసంఘమును మరుగు పరచి వేరొకసంఘమువారు లాభమునొంద జూడవందురు గాక.” (ఫీ. తెను)

* * *

మంత్రులసభలో చర్చ

హిందువులు మహమ్మదీయులు వేరువేరుగా నాలోచించుట

నూతనదీర్ఘి, నవం 16:—రాష్ట్రీయపరిపాలనకాఖిలగూర్చి విచారింప యిచ్చుట చేరియున్న వివిధరాష్ట్రముల మంత్రులు నేడు సాయంకాలము రాయలకమిషనుగూర్చి మాట్లాడుకొనిరి. మహమ్మదీయ మంత్రులు హిందూశిక్షముత్రులతో గలియక వేరగ నాలోచించిరి. మహమ్మదీయులు, సర్ మహమ్మదు ఫకూరీద్దీను (బీహారు) నవాబు ముజఫ్ఫర్ హుస్సేనుఖాను (బెంగాలు) వైదుల్లా (అస్సాము) మరీఫ ఫోజిఖానునూను (పంజాబు) మౌల్విఅబ్దులు కాశీముగారు గూడ వారి చర్చసమయ మున నుండిరి. నవాబు హుస్సేనుఖాను తప్ప తక్కినవారందరు సంఘబహిష్కరణను ప్రతికూలుగ నున్నారని తెలియుచున్నది.

హిందూ సిక్కుమంత్రులలో సర్దారు జోగీంద్రసింగు, డా॥మనోహరలాలు (పంజాబు) రాజేశ్వరీబాలి (సం.రా) సర్ పి. సి. మిత్ర (బెంగాలు) రాఘవేంద్రరావు, దేశముఖగార్లు (మధ్యరాష్ట్రములు) ఎ. రంగనాథమల్యార్లు (మదరాసు) బి. గజేశ్వరత్తుసింగు. వీరు రాయలు కమిషనుగూర్చి అన్ని విషయములు దీర్ఘముగ చర్చించిరి. వీరాష్ట్రమునందు కాపన సభ్యులేరికిగ అభిప్రాయము దెవపవచ్చు నాయని యోచించిరి. స్టేటుకౌన్సిలనందు పంజాబ్ బొంబాయిబహుళక సం. రాష్ట్రశాసనసభలందు అధిక సంఖ్యాకులరాయలుకమిషను విచారణ సౌకర్యమును బొందగోరెదరనియు, ఎంబ్లీలోను మదరాసు బెంగాలు బీహారు అస్సాము మధ్యరాష్ట్రములశాసనసభలందు సంఘమునందు విశ్వాసరాహిత్యము జెలిపి బహిష్కరింపమని ప్రజలను హెచ్చరింతు రేమోయని గూడ దలంచిరి. ఈవిషయము నేనుగూడ చర్చింతురని చెలియుచున్నది. (ఆ. తెను)

సామ్రాజ్యములో పంచవారపరిశ్రమను అభివృద్ధి జేయవలెను. గ్రేటుబ్రిటనులోనికి పన్నులులేకుండ పంచవారము నా నీయవలెననుచున్నారు. బ్రిటిషువారిచేతనే పరిశుభ్రముచేయుచుటకు నిర్ణయించినపుడు.

కెన్యా ప్రభుత్వమునకు గావలసిన 15000,000 పౌనుల ఋణము పూర్తిగా వసూలైనది.

హిందూదేశ గ్రామముల నభివృద్ధి చేయుటకై కొన్ని సలహాలు

ధార్ వార్ గారి ఉపన్యాసము

మొన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోకేలుహాలు
సంగు సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక సభ
జరిగెను. ఆందు సభ్యులు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమునకు అధ్య
క్షులైన ధార్ వారు గారు హిందూదేశ గ్రామముల నభివృద్ధి
కై కొన్ని సలహాలు నిచ్చిరి.

అధ్యక్షులు సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు ఉపన్యాసము
ను సభవారికి తెలియజేయుచు ఉపన్యాసము మొదటినుండి
యు బాలబాలిక విద్యను గూర్చియు సహకారోద్యమమును
గూర్చియు సదా కృషిచేయుచుండుటచేత వీరు రాజకీయ
విషయములందు జోక్యము కలుగజేసికొనలేదు. గ్రామము లభి
వృద్ధికావలెనన్న పట్టాదురు దేశీయమున్నా దోవానికేమికావ
లెనో అని విచారించిన మేము కొంతవర కిసమస్యను పూర్తిచేయ
గలుగుదుము. వ్యవసాయదారులకు విద్య నేర్పించుటవల్లను సహ
కారోద్యమమువల్ల ధనసహాయము చేయుటవల్లను కొంతవరకి
సమస్యను పూర్తిచేయగలము. రైతునకు శాస్త్రీయజ్ఞానములందు
నట్లు జేసిన అతిథు మంచి పెంటమొదలగు వ్యవసాయ సాను
గ్రులను సంపాదించి పొలముందు పంట నభివృద్ధిచేసికొనగలడని
తెలిసికొనవలెను.

ధర్ వారుగారు లేచి అగ్రాసనాధిపతిగారు తమ్ములను
గూర్చి గొప్పగా మాట్లాడినందుకు ప్రస్తుతించుచు శేడు మాట్లా
డబోవు విషయమందుండు లోపములను పోగొట్టుటకై కొన్ని
సలహాల నొసంగెదనని నుడివెరి. గొప్పనగరములందును, పట్టణ
ములందును, బస్తీలయందున్న మనవ్యూహము, చిన్నపల్లెలందుండు
మనవ్యూహము జూచినయెడల పల్లెలందున్న వాళ్లు పట్టణవాసము
లంకంటె విద్యలేనివాడగును గొప్ప ఐదులుచేయుటయందు
శక్తి అభివృద్ధికిపాటుబడటయందు దాసక్తి మొదలగుగుణములు
లేనివారు గనుక సదురు 9/10 వంతు హిందువులు పట్టణాల్లో
యందుండువారే 1/10 వంతున బస్తీలయందుండురు. 18
సంవత్సరములయందు మించిన ప్రతిమనుజునికీని వోటింగ్ అధి
కారము కావలెనన్నచో ఈ పట్టణాల్లో యందు
న్నవాళ్లే యొక్కనగ నుండురు. కనుక ముఖ్యముగా నీపట్టణా
ల్లోయందుండువారలకు చదువను వ్రాయుటవరకైనను విద్యనే
ర్పింపవలెను. ఆడవారు మొగవారని విచక్షణలేకుండ అందరికిని
సమానముగ విద్య నేర్పుట కవకాశములు కలుగజేయవలెను.

పట్టణాల్లోయందుండువారు చేయు భోజన మంతమంచిది
గాదు. మానవుని భోజనపదార్థ మందు తిటమైన్యు కలిపిన నేగా
ని పుష్టినియ్యజాలదు. బస్తీలయందుండువారివలెగాక పట్టణా
రులలోనుండువారి కట్టిభోజనము లభించుటలేదు. కనుక వార
లకు మంచిభోజనవస్తువులు దొరుకునట్లు చూడవలెను.

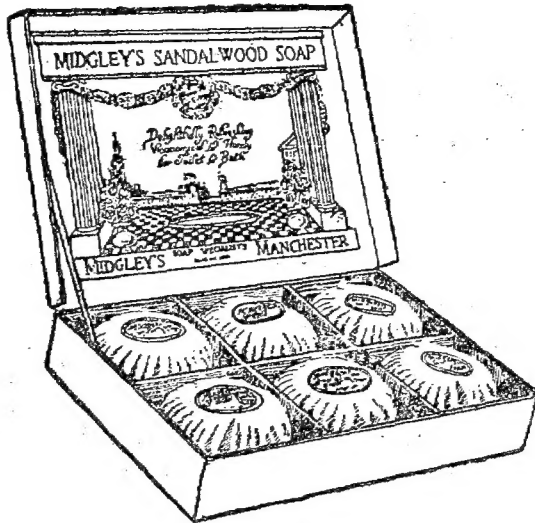
దేశీయ చేయుటయందుండు సంతోషమును సత్ ప్రవ
ర్తనయందుండు గొప్పతనమును వారు గ్రహించుటయందు అం
త నేర్పరులకారు. వారి దృష్టమను చాల చిన్నదగుట చేతనే
దీనిని గుర్తెంగరైరి. అట్టితర వివరజేరి దేశీయతత్వరక్షణ
గమ్యు. భూతదయ గలిగియుండుము అని చెప్పినదాని భావ
మును గ్రహించవలెను.

మన దేశమందు నూటికి 99 మంది వ్యవసాయమువల్లజేస
నము చేయుచున్నార గనుక వ్యవసాయదారులకు ముఖ్యము
గా నలయునది పైకము. పల్లవనడికి దొరకుటఁ హిందూ దేశమం
దు ఇతర దేశములందువలె పల్లవనడి దొరకుట లేదనియు అట్టి
సావకాశములు కలుగజేయవలెనన్న సహకార బ్యాంకుల నభి
వృద్ధి జేయవలెను. అటు వ్యవసాయదారులకు కావలసినది దొరి
కిన మీరు ఇట్టి దేశమునుగూర్చి, మతమునుగూర్చి చెప్పిన వారు
విందురు. తగిన చర్య తీసికొనవలెననుచు సావకాశముండును.

అందరును కలిసి ఒకటిగా పనిచేయుట, తనవీధి తాను
నిలువబడుట, పదిమందికి ఉపయోగముగానుండి తనకు నష్ట
ము కలుగుచున్నప్పుడు దానిని సహించుట మొదలగు కొన్ని
విషయములు వ్యవసాయదారు నేర్చుకొనవలసి యున్నది. ఇం
తేకాక వ్యవసాయదారుడు ఈ దేశమందును ఇతర దేశమందున్న
వ్యవసాయమునుగూర్చియు తెలిసికొనవలసియున్నదని చెప్పిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు వ్యవసాయదారుల జీవనము గొం
చెము మెచ్చుగా నుండవలెననియు, స్థలపరిశీలనబట్టి ఇతర
దేశములకంటెయి పనిచేయుట కూలీలకు లాభమే అనియు,
ముందు ఒకరు దారిమాసిన దానిని మన వ్యవసాయదారు
అవలంబించి అనూతన పనులను అతిశీఘ్రతో చేయదురనియు
నుడువును విరమించిరి.

అగ్రాసనాధిపతికి, ఉపన్యాసకమును అభినందనము
లర్పించిన తరువాత సభ ముగిసెను.

దానియొక్క సువాస
న చాలాగంటలవరకు
నుండును.

మిక్కిలి పరిశుభ్రమైనదియు,
వివేకులచే వెంటనే ఆమోదింప
దగిన సబ్బు యిదియే,

ప్రకృతసంబంధమైన చందనపు కొయ్యయొక్క సువాసనను గలిగి
యుండి, మిక్కిలి గుణకారినైనదియు చాలా గంటలవరకు మంచి
సువాసన నివ్వ గలిగిన దిదియే. ప్రత్యేకముగా తయారు కాబడి
ఉపయోగించువారలకు మిగుల సంతృప్తిగలిగించును.

బజారులందు దీని మాదిరిలు అనేకములు గలవు.

మీరు మిడ్లెస్ సోపునే కావలె నని కోరుడు.

శుద్ధమైనదియు, అనాదినండి తయారు కాబడుచున్న దిదియే.

కెమిస్టు లండరింగ్ ను, స్ట్రోరు మిడ్లెస్ మాంచెస్టరువారిచే తయారు కాబడుచున్నది.
లన్నింటియందును దొరుకును.

వివరములకు :
Post Box No. 313
Bombay.
సకు వ్రాయుడు.

మిడ్లెస్ సాండిల్ వుడ్
సో పు

దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషా నిలయము

గౌరవీ ఆశ్రమం, కుక్కునూరు

పాలవంప సంస్థానము-నిజాం రాష్ట్రము

ఈ నిలయమువారు ప్రకటించిన క్రోధన అక్షయ సం
వత్సరముల కార్య నివేదనమును స్వీకరించిరిమి. ఇది క్రోధన
సంవత్సరమందు స్థాపింపబడిన. క్రోధనసంవత్సరమున ఆదా
యము 81 8-6 ఆదనమంతయును ఆవత్సరమునందే వ్యయమై
నది. అక్షయ సంవత్సరమున ఆదాయ
291-14-0. వ్యయము 179-18-9. 112-0-3 నిలువ.
సంవత్సరమునకు ఆరురూపాయల వంతున 17 మందియును, మా
డురూపాయలవంతున 10 మందియును విరాళముల నొసగుటకు
వాగ్దానములు చేసిరి. వీరు 18 ప్రతికలను తెప్పించుచున్నారు.
వీనిలో జన్మభూమియొక్కటియే అంగప్రతిక. తక్కినవన్నియు
ఆంధ్రప్రతికలు. ఒకటిదినప్రతికయును అయిదువారప్రతికలును
రెండుపక్షప్రతికలును అయిదు మాసప్రతికలును కలవు. నిల
యమున మొత్తము 1171 గ్రంథము లున్నవి. గ్రంథములను
ప్రతికలను యొసంగిన వారిపేర్లును చందాలను విరాళములను
ఒసంగినవారి పేర్లును ప్రకటింపబడిన.

ఈనిలయమునకు 75 మంది పురుషులను ముగ్గురు స్త్రీ
లును సభ్యులుగా నున్నారు. ప్రధానపోషకులు ముగ్గురు, పో
షకులు 17 మంది యావజ్జీవసభ్యులు యిద్దరు. కాశ్యపపోషకు
లు ఒకరు ఒకటిరెండు తరగతులవారు 55 మంది. కాశ్యప పోష
కులువేలూరి సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆమరవరం. వీరే అధ్యక్షులుగ
నున్నారు. యావజ్జీవసభ్యులు 1 కొత్తపల్లి వెంకట్రామ లక్ష్మీ
నారాయణ శర్మగారు, సంస్థాపకుడు గ్రంథాలయాధిపతి
2 మంత్రిప్రగడ వెంకయ్యపంతులుగారు ముక్కునూరు.

కావలెను

3477

ఏజంట్లు, బ్రాహ్మణులు ఏజంట్లు, చీఫ్ ఏజంట్లు, భిమా
కంపెనీల పనులవిషయము ఆనాధనము గలవారు, వ్యాపార
మును లేగల కైగలవారు, మొదలగువారు కావలెను. నగదు
ధరావత్తుక్రింద చెల్లించవలెను. యోగ్యత ననుసరించి జీత
వియ్యబడును.

Apply to—Mr. S. KABBOOR B. A., F. S. S. (Lond)
Asst. Manager (on deputation), or
Dr. R. P. AIYER Supdt., General Assurance Society Ltd., 4
Lingi Chetty St. Madras.

నెల్లూరు వార్తలు

మా యూర 1-11-27 తేదీన దైవికముగా జరుగబడిన
తుపాను నష్టమును గురించి స్థానిక సంఘములవారు తమ పాత
కాలలకు యీ నెలాఖరువరకు సెలవొసంగి ఉపాధ్యాయులను నష్ట
గణితకై నియమించినట్లుగా తెలియుచున్నది. గణితకై పూర్తి
అయినపిమ్మటగాని జిల్లామొత్తములో కలిగిన నష్టము తెలియ
బడదు.

ఈతుపానువల్ల గలిగిన నష్టమునుగురించి కొంతభగవదా
యమును కోరుచు వాక్ గజెటి ఆఫీసర్ల సంఘమువారున్నా
నెల్లూరు పర్సనెంటు ఘంట ఆఫీసు నాకరులున్నా తదితరులు
న్నా తమ అధికారులను ప్రార్థించు సందర్భములో కేవలము
నిస్సహాయులగు ఉపాధ్యాయు లే ఒకచో సమాజేశముయి
అధికారవర్గమువారిని ప్రార్థించకపోయిరి తెలియబడవచ్చును.

ప్రతివత్సరము మామూలుగా యీ డిసంబరుమాసములో
జరుగు ఉపాధ్యాయ మహాసభలు తత్తవాహ్వనసంఘమువారు
యెంత ఉత్సాహముతో జరుపబ్రయత్నించినను (దురదృష్టము
చే బ్రహ్మదేవములో జరుపజాలమికి చింతించు ఎన్నిగముననై
న నెల్లూరులో జరుప నిశ్చయించి ప్రయత్నములు పరిపినందు
లకు) జనరల్ సెక్రటరీవారి నిరుత్సాహవచనములవల్ల ఆకాశంగు
లైరి. ఇది యెంతయో చింతనీయును.

మండల ఉపాధ్యాయ మహాసభను ప్రారంభమునందేయే
ఆహ్వానించువారు లేక యీవత్సరము నిలిచిపోయినట్లు స్పష్ట
పడినది.

మరా :—ఇతరసమయములయందు ఎట్టి మహాసభలు
జరిపినను జరుపకపోయినను యిట్టి మహావిప్లవసమయమున
ఉపాధ్యాయులు సమాజేశముయి తమ కష్టనష్టములను విన్నవిం
చుకొనిన అంతరులవలెనే కొంత ద్రవ్యసహాయము పొందవచ్చు
ను. గనుక ఉపాధ్యాయులు మామూలుపదతిని కాకన్న ము
యేవిధముననైన మహాసభలు కూర్చి అధికారమునాటి
విన్నపములు పంపుకొనుటే మేలు. ఇందులకై కార్యదర్శి
నిరుత్సాహత జాపక కార్యమునకు గడంగెదరు గా!

కనుపర్తి నారాయణరావు

నువర సుందరరసము

సమాజే... వివి. కీ...
సుందరకాష్ట్రీగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి...
ములనైనను గురుత్వము. ఇకా...
క్కు. 5/ వాడువిధము ముందులో సంపదనము. విగ
3 ఆర్థరసాయనశాల, ముక్కా...
ఆర్థరసాయనశాల, ముక్కా...

వృత్తాంత లేఖలు

గుంటూరుజిల్లా వరదలనష్టము

(నవంబరు 12-వ తేదీ)

నవంబరు 12:- గుంటూరు మండలమున కీసం||రము తుపాను బెల్లూరుకు పోయినను, వచ్చుచున్న వేపును తీవ్రతతో పడుచు నతివృష్టినిచ్చి మండలమున కపారమగు నష్టము కలుగజేసెను. బాపట్ల తాలూకా యంతయు జలార్ధము పంటలన్నియు పాడుగుటయే గాక అనేక గ్రామములు నదీనీర్యమున గానియు దీప్తముల పడెనుండి పశువులను జనులను తీరిని యరిష్టమును కలుగజేసెను. ప్రజలు నిరాశాపరులై ఎందరో ప్రజా సహాయమునకై ఆహారమును పట్టుచున్నారు. మండలాధికారియగు డిప్యూటీ కలెక్టరు వరద తగిలినదేశములను జని ఆవటి వారి కేడియో సహాయము చేసిరిని తెలియుచున్నది వారితో నేనిటీవల సంప్రదించగా వారికి పూర్తి సమాచారము లింకను తెలియుటలేదనియు ప్రస్తుతము రు. 1,000 లు ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరుగారికి కడుదీరుట యుపయోగార్థమై బంపిరినియు చెప్పిరి. ఉదారులు, శాంతులును, అను బాపట్ల తహసీలుదారు గారగు శ్రీ యుత రామచంద్రుని కోటయ్య పంతులుగారు యితరులను యశేష సేవన బాపట్లలోని న్యాయవాదులు వర్తకులు సహాయము నుచేసిరి. వీరులగు గృహనిర్మాణమునకై తాటిచెట్ల తాటియాకులు విరియగ యిచ్చుటకు కలెక్టరుగారు ఒప్పుకొనిరి. అచ్చటి పరిస్థితుల జూచిన కలెక్టరు గారికిని రు. 1,000 ఏకాద్రము సరిపోనటుల కన్పడుచున్నది. కాన ప్రభుత్వమువారు కష్టదశలోనున్న వీరులకు యింకా ఎక్కువ ద్రవ్యమును కాక్టనుచేసి ప్రజల కష్టముల బాపుచునని దలచుచున్నారు.

నవంబరు 12:- తుపాను గాలివాన యామండలమున బాధించక పోయినను జడివానలచే తుంగభద్రకాలువలు నల్ల మడుమున్నగునని పొంగిపరచి బాపట్ల తాలూకాలో చాలప్రదేముల జలమయము జేసినది. బాపట్ల తాలూకా వరదలచే మునిగి పోయినది. ఒక గ్రామమునుండి మరియొక గ్రామమునకు బోవుటకు గూడ త్రోవలు లేవు. గొప్పనది మధ్యముననుండు దీవుల వలె గ్రామములు జలమయ ముగ్ధమున గానవచ్చుచున్నవి. పంటలకొలది పశువులు నశించినవి. గృహములు కూలినవి. కొడ్డు తెగినవి. పెరుజనుల కష్టములు పెరిగియున్నవి.

జిల్లా కలెక్టరుగారు ఆ ప్రదేశములకు జని వారికితగిన సహాయము జేసెద నని జెప్పిరి. ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరుగారు రగు రాఘవక గారు గూడ ప్రదేశములకొచ్చి రిపోర్టులు బంపుచున్నారు. కలెక్టరుగారి కింకను సంపూర్ణ రిపోర్టులు రాతని చెబియుచున్నది. అయినను వారు రు 1000 లు మంజూరుజేసిరి. దాని నత్యంతము లేమిచే వాగ్ధు పరచువారికి పంచిపెట్టుట కంట సబ్ కలెక్టరుగారికి బుడిచి బాపట్ల తాలూకాలోని శాంతి మూర్తియనగు రామచంద్రుని కోటయ్య పంతులుగారి సహాయమున గానించిన మహత్తర సేవ గణనాతీతము. నివారణ సంఘముల స్థాపించి వీరులకు తాటి మాకులను దూలములను సరఫరా జేసి వారి కీయావశ్యకమున యెక్కువగా తోడ్పడిరి.

కలెక్టరుగారు రొంగిగిన మొత్తము ప్రజల యలజడిని నవనయింప జేయుచున్నారు. కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వమువారి సుండి నింక నెక్కువ మొత్తమును చెప్పించుటకు ప్రయత్నించెద రని దలచెదము.

శ్రీమంతులను రయితులను మకుటము వంటివారును కానున్న జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును నగు శ్రీయంత కుప్పు స్వామి చాదరిగానుగూడ వీరుల కన్నవత్తదానముజేసి పుణ్యము గట్టుకొనుచున్నారని తెలియుచున్నది. ప్రజలింకను వాధితులకు సహాయముజేసి కష్టకాలమున సోదరులకు తోడ్పడెద రని దలచుచున్నారు.

పగుళ్లకు లైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అజిచేతులు, వర్మము కారకములను, శిరగా కలన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ లైలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జిల పోయి మంచివర్మము రా గలదు. తగుళ్లకొప్పియే నయముగను. స్వల్పక్రయము.

అమృతాంజనం డిప్లో బాంబాయి - మధ్యరాను.

అప్పికట్ల ఫిర్యావరదల సహాయసంఘము

అప్పికట్ల ప్లాటఫారము మొరక ప్రదేశముగా నుండుటచే చుట్టుప్రక్కలనుండు పంచములు నీటిమయమైన వారి యిండ్లను వనలిపెట్టి యిక్కడ నివసించుచుండిరి. కాని వమర్లలు యింకా కురియుచుండుటచే వారు అక్కడనుంచిగూడ లేవనల సినచ్చినది. అప్పుడు వారు రైలుమీద బాపట్లకు తీసికొనిపో బడిరి. అక్కడ తహసీలుదారుగారును కాలిదాసుగారు మరి కొందరు యుత్సాహ వంతులై న్యాయవాదులును వారికితగిన వసతులర్పించి బాగ్రతగా వారిని పోషించుచున్నారు. ఇట్లు లేచినచ్చినవారిసంఖ్య ఘోరము మూడువందలుండును. వీరుగా క ఫిర్యాలో భాగములో యిండ్లువదిలి రహితులసావండ్లలో తలదాచుకొనుచున్నవారు చాలామందియున్నారు. వీరికివైద్య సహాయము చేయుటకు ఆదంబ లక్ష్మీపతిగారి శిష్యుడగు కోరి సుబ్బారావుగారు ఫిర్యాలోకి పంపబడిరి. రామచంద్రుల హనుమంతరావుగారు సంతా సీతారామయ్యగారు ఫిర్యాలో నేనచేయుటకై గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారిచే పంపబడిరి. మాఫిర్యా తాలూకాబోర్డు మెంబరుగారును ఇనగంటి వేంకటప్పయ్యచౌదరిగారు యీ విషయములో చాలా కష్టపడి బనిచేయుచున్నారు. ఈఫిర్యావారి సహాయార్థము పూర్వము తహసీలుదారుగారు పాన్సురులో బాపట్లలో వసూలుచేసినవి గాక యీ దిగువ చందాలు వసూలు చేయబడినవి. దేశరాజు హనుమంతరావుగారు కృష్ణగారు మిగుల శ్రమచేసి గుంటూరు లో మొత్తము 169-0-0 రూపాయలు వసూలుచేసిరారు. ఇక్కడ చూడవలసినవారు యింకా చాలామందిగలరు. తెనాలిలో 2 బస్తాలమాకలు వసూలైనవి. ఇక్కడగూడ చూడవలసిన ఫ్యాక్టరీవారు, ప్లీడర్లు చాలామంది గలరు. వివరములు తరువాత పంపెదను. జిల్లాలోని ప్రజలందరు తగుసహాయము చేయ గోరెదము. వర్షములు మరల కురియుటచే వరద హెచ్చునని తలచుచున్నారు.

అప్పికట్ల ఫిర్యావరదల సహాయసంఘము

ఇదివరలో మీపత్రికలో ప్రకటించిన మొత్తము తరువాత 19-0-0 వసూలైనవి. తరువాత దుగ్గిరాలబళ్ల గా యీదిగువవం దాలు వసూలైనవి.

- 17-0-0 శ్రీరామలింగేశ్వర రైసుమిల్లు.
- 5-0-0 లంకా సీతారామయ్య కంపెనీ.
- 5-0-0 నిమ్మగడ్డ సంగయ్యగారు.
- 5-0-0 జంపాల సుబ్బయ్య కంపెనీ.
- 2-0-0 గిరుధారి. ఎల్. లక్ష్మీనారాయణ.
- 11-0-0 బోషికినను మేకర్ల ప్రమలాద్ కంపెనీ.
- 45-0-0

తరువాత 15 వ తారీఖున పై మొత్తము ఇనగంటి వేంకటప్పయ్య చాదరిగారిద్వారా బాపట్లలో సహాయ సంఘ కార్యదర్శిగారు కాలిదాసుగారికి పంపిరి. ఈ రోజుననే కాలేజిబళ్లగార్లు స్ట్రోకు దొరగారు యీవీరుల కష్టములకు దుఃఖించి కాలేజిలో ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను సహాయము చేయగోరుదు స్వంతముగా రు. 15 ను చందానుజేసిరి. ఉపాధ్యాయులుగూడా చందాలుజేయుచున్నారు. పట్టి యింకా ముగియలేదు. పిల్లలుగూడా డబ్బును పోగుచేయుచున్నారు.

గుంటూరు }
15-11-27 } నేటి వేంకటాచలపతి.

క్రిమినంహారిణి

లండన్, నవంబరు 12:- క్రొత్తగా కనిపెట్టిన క్రిమి సంహారిణి పేరు "మస్సోలు" అని సర్ ఆల్బర్ట్ మాండుగారు తెలుపుచున్నారు. కొలటారునుండి తయారుచేసెదరటం. దీనిని మింగినను ప్రాణాపాయము లేదట. కీరమునకుగాని గొంతుకుగాని పూనుకొనవచ్చునట. రక్త నాళములలోనికి ఇంజెక్టు చేయవచ్చునట.

జపాను ఆర్థిక పత్రము

టోక్యో, నవంబరు 14:- ఆదాయము 164000000 పానులు, వ్యయము 174000000 పానులు. ఇందులో నాకాద శమునకు 26000000, సైన్యమునకు 22000000 పానులు కేర్పబడెను.

శిధవటం (కడపజిల్లా)

నవంబరు 14:- మాగ్రామంలో 1-11-27 రాత్రి కలిగిన తుపానుచలన చాలవృత్తులు కలిగినవి. పెద్దపెద్ద చెట్లన్నీయు చాలవరకు తేళ్లతోటి పెకలించబడి యున్నవి. ఇండ్లపై కప్పిన పెంకులు గాలికి ఎగిరిపోయినవి. గోడలుపడిపోయినవి. చాలఇండ్లు నేలగులినవి. పూరిండ్లు అన్నియు నేలమయమైనవి. కొన్నియిండ్లపై చెట్లుపడి లోపలయున్నవారు వెలుపలికి రాలేకయుండి యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును. రా.రా. శ్రీ శ్రీరాం సుబ్బారామయ్య తెటిగారు ఆ చెట్లను నరికించి లోపలనున్నవారి ప్రాణముల గాపాడిరి. ఈ గ్రామమున మనుష్యుల కేయపాయము లేకుండుట దైవానుగ్రహము. ఇండ్లక్రిందపడి కొన్నిపశువులు చచ్చినవి. వెలుపలపోయిన గాడిదలు కొన్నిచచ్చినవి. సమీపముననున్న మాయపల్లె యనెడు గ్రామమున చెట్లు ఇంటిపైపడి యింటనున్న తల్లిలిడ్డ యిద్దరు హతులైరి. అడవుల పశువుల మందలమేపుయండిన సుగాలి వారలలో ఇద్దరుబిడ్డలు చచ్చినటుల తెలియుచున్నది. తెక్కలేని పక్షులు చచ్చినవి.

వీరులు వుండుటకు ఇల్లులేక తినుటకు తిండిలేక చాల బాధపడుచున్నారు. వీరందరు కొండకుపోయి గడ్డితెచ్చుకొని తినించెడివారు. మోటారు బస్సులు ఈగ్రామాదులకు చచ్చిన లాగాయతు వారిజీవనాధారము లనుగంటి కడుపునిండ తిండి లేక పీడింపబడుచుండ ఈదుర్భరమైన కష్టములనుపెన్నుచున్నవి. రయితులకు జీవనాధారమైయున్న అంకంపల్లె ఆకుతోటలు నేలమయమైనవి. నిలబడియున్న అరటిచెట్లకొట్టియైన కాన్పించదు. ఈజిల్లాకంతయు అరటిచెట్లు ఈ సంవత్సరము కరువని చెప్పవచ్చును. జనులుపడుకొన్నవి లిన్నియని చెప్పటకు వీలుకాదు.

గవర్న మెంటువారు కడుదీరుటగా మున్నవారికి ఆదవికి పోయి ఇంటిసామాను తెచ్చుకొనుటకు ధర్మరై సెన్సుల నిచ్చుచున్నారు. అడవికి పోకైతేనీవారు కూలి యిచ్చి తెప్పించుకొనుటకు ద్రవ్యములేక యూరకున్నారు. సామానుల నుచి తమగా తెచ్చుకొనగలిగినను ఇండ్లుకట్టుకొనుటకు కత్తిలేని దారిద్ర్య పీడితులు ఎక్కువగా యున్నారు. ఈదస్థితిజూడ ఈగ్రామస్తులు పడిపోయినఇండ్లను చక్కపరుచుకొని ఈగ్రామమున నివసించెద రను నమ్మకమేలేదు. గవర్న మెంటువారును లోకలోబోధువారును తదితర దయార్థ్ర హృదయులును ఈకష్టములబాసి ప్రజల రక్షించెదరని ప్రార్థించుచున్నాము. ఈసంవత్సరం ఇంటిపన్నులను తొలగించుటకు యూనియన్ బోర్డు వారు ప్రయత్నించుదురని నమ్ముచున్నాము. డిప్రీక్యుబోర్డు ప్రెసిడెంటు మ.రా. రా. శ్రీ యశ్. రంగాచెడిగారు ఈ పూరాతన గ్రామోదధిగయందు సహాయధూతు లగుదు రని ప్రార్థించుచున్నాము.

రివిన్యూఅధికారులు శిథిలమైన ఆకుతోటలకు యీసంవత్సరం పన్నులను తొలగించి కష్టపడురయితులను కాపాడుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

నా. సుబ్బయ్య

రష్యా గ్రామసహకారుల సంఘాహ్వానము

వంగదేశ రైతుల కార్మికుల సంఘమువారి జవాబు కలకత్తా, నవంబరు 12:- "బెంగాలు రైతులు కార్మికులపక్ష ప్రచార కార్యదర్శి మజిఫరు అహమదుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. " సోవియటురష్యా దశమవార్షికోత్సవమునకు ప్రతినధి సంపవలసినదిగ గోరుచు రష్యా గ్రామసహకారుల సంఘమువారు చాలసారు లాహోనినియించున్నారు. దానికి మాసంఘమువారిట్లు 12-వ తేదిన తిలినంపిరి. "వంగదేశరైతుల కార్మికుల సంఘమువారు మీ దశమవార్షికోత్సవ సందర్భమున అభి నందించుచున్నారు. తమ యాహ్వాన మందినది. ఇక్కడనుండి ప్రతినధుల సంపుటకు పరిస్థితులు బాగుండలేదని విచారించుచున్నాము. యూరోపుఖండమునందలి కార్మికపరిస్థితుల గమనించుట కరుదెంచిన యక్. యన్. రాగోరుగారిని ఈసభ వారు తమ ప్రతినధిగ నెన్నుకొనుచున్నారు." (ఫ్రీ ప్రెస్.)

కలకత్తానుండి బయలుదేరిన నార్వేసాక, స్విడనుసాక తోడిగొని నష్టపడెను.

కరోలు రాకొమరునికి రాజ్య మక్కర్ లేదన్నటుల ఈ త్తరములు ప్రకటించబడెను.

శ్రీ వీరేశలింగకవిసమాజము కుముదవల్లి

30 వ వార్షికోత్సవ సభాసమావేశము

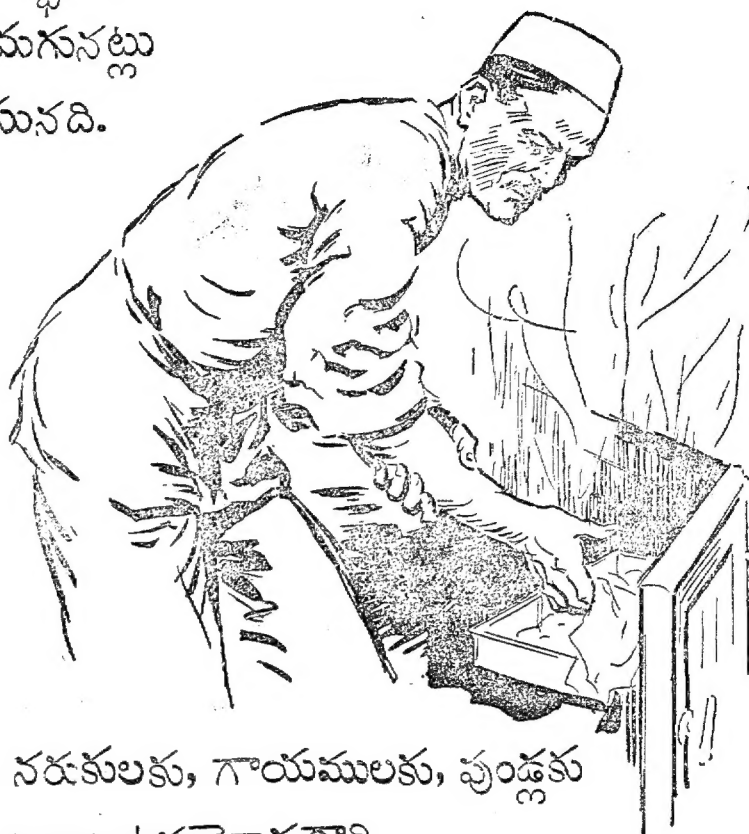
ఈ సమాజసభలయమగు శ్రీ రాజా కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుమందిరమున యీ నెల 18 వ తేదీ ఆదివారం వగలు 1½ గంటలకు కీ. శే. కాళ్లకూరి నరసింహంగారి ఛాయాపట ప్రదర్శనోత్సవసభ శ్రీయుత పెన్నెత్త బాపిరాజుగారి యాజమాన్యమున జయప్రదముగా జరుపబడినది. నాటిసభకు గ్రామస్థులును చుట్టుట గ్రామదుల వారసు సుమారు 100 మంది విచ్చేసిరి. మొదట యీశ్వరప్రార్థన గావింపబడినది. ఆధ్యక్షుల గు బాపిరాజుగారు ప్రసంగించుచు కీ.శే. కాళ్లకూరి నరసింహంగారు మన భీమవరంతాలూకా పురోభివృద్ధికి ముఖ్యకారకులని యు, మొదటనుండియు దెల్వారయితల యిడుమల బాపుటకు కృషిచేసిని పెద్దలలో ఆగ్రగణ్యులనియు నడుపుచు, వారిజీవి తసంగ్రహమునగూర్చి మాట్లాడవలసినదని కోరగా, భూపతి రాజా తిరుపతిరాజుగారు లేచి, దేశభివృద్ధికై, భాషభివృద్ధికై అనేకసంఘములు స్థాపించి ప్రజాసేవచేసిన మహానీయులలో మొదటి వారనియు, యీసమాజాభివృద్ధికి నరసింహంగారు, సర్వవిధముల కృషిచేయుటయేగాక అనేకకష్టములు పొందిరినియు, యీసమాజమునకు శాశ్వతవిరాళిగా రు 200 లు ఒ సంగి, ప్రతిరోజును దానినడిమిద, బీదలకు అన్నవస్త్రదానముల క్రింద ఉపయోగపర్చవలసిన దనియు తమసురణశాసనములో వ్రాసిరి. వారిఆనంతరము ఆయన కుమార్తె పితృవాక్యమును పాలించిరినియు, నరసింహంగారి యెడల మాకుగల గౌరవ భక్తివిశ్వాసములనుబట్టి యీమందిరమున వారి ఛాయాపటము తియారచేయించి, ఉంచుకొంటిమనియు, ఆధ్యక్షులయిన బాపిరాజుగారిని ప్రదర్శించవలసినదని కోరగా, వారు అట్లుగావించి, నరసింహంగారి ఆత్మిక శాశ్వతానందపదవిసొందుటకు భగవంతునివేడుకొనిరి. అంతటితో సీసమావేశము ముగింపబడినది.

పిమ్మట యీసమాజము యొక్క 30 వ వార్షికోత్సవమహాసభ 8 గంటలకు శ్రీయుత పెన్నెత్త పెద్దిరాజుగారు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా డిప్యూటీమేజిస్ట్రేట్(ప్రతిజ్ఞాంతు, యాధిపత్యమున జయప్రదముగా జరుపబడినది. చుట్టుపట్లగ్రామములవారు చాలమందివచ్చియుండిరి. సమాజ వార్షికోత్సవతమ కాన్యదర్శిగారివలన చదువబడి, సభ్యులచే ఆహ్వానింపబడినవి. తదుపరి పండిత పెన్నెత్త సత్యనారాయణరాజుగారు ప్రాచీన గ్రంథాలయముల గూర్చి ముచ్చటించిరి. గ్రంథాలయములు వేద కాలము నందు-సభలు-పరివర్తనములముగ నున్నవనియు, క్రీస్తుపూర్వము 8000 సంవత్సరములకు పూర్వమే గ్రంథాలయోద్యమము ప్రబలియున్నట్లు తెలియుచున్నదనియు, తత్ఫలితంగా ప్రాచీనగ్రంథాలయమునకు దేశమున అన్ని భాగముల నుండియు పోయి శత్రుసభ్యసింపబడివారు. నూత్రకాలమున విద్య గురుముఖముననే నేర్పబడెననియు విభజనముగను, యుక్తియుక్తముగ నుపన్యసించిరి. తరువాత ప్రస్తుత గ్రంథాలయములను గూర్చియు గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు అవి యెట్లు ఉపకరించునో మొదలగు సంగతులతో భూపతిరాజు రామమూర్తిరాజుగారివలన నొక వ్యాసముచదువబడినది. అవిడి-గాంధీజాతీయ విద్యాలయమునుండి వచ్చిన శ్రీసుసర్వ బ్రహ్మదేవ శాస్త్రీగారు గ్రంథాలయముల ప్రాముఖ్యతను కొనియాడుచు అన్ని రాజకీయప్రచారములకు విద్య ప్రధానమనియు విద్యా ప్రచారమునకు గ్రంథాలయములు ఆధారములనియు చెప్పిరి. పిమ్మట మతమునుగరించి శ్రీయుత సాగి వెంకటనరసింహరాజుగారు మాట్లాడిరి. ఆధ్యక్షులు తమ అధ్యక్షకోపన్యాసమున పెక్క-విషయములగరించి మాట్లాడుచు, సభ్యులను హెచ్చరించిరి. (వారి ఉపన్యాససంగ్రహమును శేరిలింగంపల్లి గాననగును) తదుపరి ఆధ్యక్షులకన్ను వివిధ గ్రామములనుండివచ్చిన ప్రేక్షకులన్న వందనములతోను, మంగళగీతములతోను సభ జయప్రదముగా మగింపబడినది. శేడుమధ్యాహ్నము సుమారు 100 మంది బీదలకు అన్నదానమున్న; కొందరికి వస్త్రదానమును సమాజము వారిచే గావింపబడినది. రాత్రి అవసీడువాస్త్రవ్యయ శ్రీ భిమిపాటి వెంకటనారాయణగారు పాదుకాపట్టాభిషేకము ఆను హరికథనుచెప్పి సభ్యులను తదితరులను ఆనందపరచిరి.

భూ|| తిరుపతిరాజు,
కార్యదర్శి.

జాంబక్ Zam-Buk

బాధను అద్భుతముగా
మాయమగునట్లు
జేయునది.

కొల్పులకు, నరుకులకు, గాయములకు, పుండ్లకు
చాలా ఉపయోగకారి.

నిష్పవలన గలిగిన కాల్పులు కత్తిచేగలిగిన నరుకులు, వేడినీళ్లవలన గలిగిన కాల్పులు మొదలైన వాటిని కుల్లిపోసియకుండ నయమొనర్చుటకు జాంబక్ దివ్యవృద్ధము.

చర్మము గీచుకుపోయినప్పుడు, గాయమైనప్పుడు వెంటనే శుభ్రముగాకడిగి, శుభ్రమైన గుడ్డమీదగాని, లింతుమీదగాని కొంచము జాంబక్ నుంచి గాయముమీదకట్టుము. గాలి తగిలిన మాత్రముననే వాచినోప్పిని గలిగించు, కాల్పులవలన పొక్కుటవలన గలిగిన గాయములుకూడ జాంబక్ ను ఉపయోగించిన త్వరలో మామోపును. బెనుకులు నలుగుటవలన గాయములు, మొదలైనవాటికి వెంటనే జాంబక్ నువేసి రుద్దవలెను.

జాంబక్ చర్మమునకు మూడు విధములుగా ఉపయోగించును. పాపునుగాని, పొక్కుటనుగాని వెంటనే తగ్గించి రక్తముకారిపోకుండ వెంటనే ఆపిబాధనుమాన్పును. జాంబక్ మంచిమూలికలచే తయారు కాబడినది వ్యవధిమగుటవల్ల, విషసంబంధమైన పురుగుల నిర్మూలించి రక్తము చెడిపోకుండా కాపాడును. జాంబక్ వెంటనే గాయములను నయమొనర్చి ఆరోగ్యవంతమైన నూతన చర్మము సహజరీతిని పెరుగునట్లు జేయును.

జంతుసంబంధమైన కొవ్వ యిందు చేర్చబడలేదు,

జాంబక్ భాధనుమాన్పి నూతన చర్మమును పొందించును

మందులమ్ము వారలందరివద్దను దొరకును చిన్నది వెల 1 కి రు 1-0-0 పెద్దది 1 కి రు 2-4-0 లు.

ఏజెంట్లు:-దాదా అండు కంపెనీ, యస్లేషను, మదరాసు.

జాంబక్ Zam-Buk

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

జనవరి 15-వ తేదీన సమావేశ మగుట

సమావేశకార్యక్రమము

పాట్నా, నవంబరు 16:-బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ పాట్నాలో జనవరి 16-వ తేదీన సమావేశమగును. తాత్కాలిక కార్యక్రమముట్లు ప్రకటింపబడినవి. 16, 17, 18 తేదీలు అనధికార తీర్మానములను 19 అనధికార బిల్లులను 20, 21 అధికారవర్గ విషయములను చర్చింపబడును. తిరిగి ఫిబ్రవరి 18-వ తేదీన సమావేశమగును. బడ్జెటుచే పట్టుబడినవి. 14, 15 తేదీలును అనధికారబిల్లులను 16, 17 తేదీలు అధికారవర్గ విషయములను 21, 22 తేదీలు బడ్జెటు చర్చకును నిర్ణయింపబడినవి. మార్చి 9-వ తేదీనండి 20-వ తేదీనగు బడ్జెటు డిమాండులు ఆలోచింపబడును. 21, 22 తేదీలందు సప్లి మెంటరీ గ్రాంటులు చర్చింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

కనువడని యోడలు

తుకారాము ఓడపై మరణించినవారు 110

బొంబాయి, నవంబరు 16-96 గురు జనముతో శనివారమునాడు జయలుదేరిన జయంతివిషయమేమియు తెలియలేదు. ఆయోడ దాబోలు చేరవలసియుండెను. శనివారంమధ్యాహ్నము దోవలో హార్వేనర్త కనుబడిగాని ఒడ్డునకు వచ్చుట తుపానువలన పీలుతేక బొంబాయివైపు పోయెను. దానినిజేచు కబోయిన చెందును ఇంకను రాలేదు. వెర్నెసులో అన్ని ఓడలకు జయంతికై జనుకనలసినదని తెలుపబడినది. కాని ఏమియు తెలియలేదు. తుకారాముగారియే దానిని బట్టిచేయించవచ్చునని చాలమంది యాచించి పడిచున్నారు.

తుకారాముతో బయలుదేరిన 188 గురిబోను 26 గురు మాత్రము బ్రదికియున్నార.

జయంతిని జెరుకబోయిన కులవతి రూపములు తిరిగి బొంబాయి మధ్యాహ్నము చేరెనుగాని ఏ సమాచారము వారికి తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను ఆధ్వర్యమున ఎన్నిక

ది. బి. గోపతి నారాయణసామిచెట్టిగారు తిరిగి ఎన్నికొనబడుట.

ఇటీవల చెన్నపురి నగరమున జరిగిన, శ్రీ ప్రచారమునకు కారణమైన కార్పొరేషను పతాకధ్యక్షులపదవికి ఎన్నికయిన అభ్యర్థుల జాబితా. గత పత్యేరము ఆధ్వర్యమున జరిగిన ఎన్నికలలో బహుమతి గోపతి నారాయణసామి చెట్టిగారికి తిరిగి అత్యధిక సంఖ్యలతో ఎన్నికొనబడినది.

సభా కార్యక్రమము 5 X 15 నిలలకు ప్రారంభించబడునని ప్రకటించినను అంతకు చాలముంజే సభాభవనమునకు ప్రేక్షకులతో క్రొత్తిరిగిపోయెను. ఫలములేకను చాలముంది బయట నిలచిపోయిరి. ఒక్క సింగరేణి చెట్టిగారు తప్ప మిగిలిన 49 గురు కార్పొరేషను సభ్యులును హాజరైరి. సభా కార్యక్రమము జరుగు సమయమున ప్రేక్షకుల ఉత్సాహ ఆగ్రహాది భావములు మితిమీరి, కేకలు చేయుచు వానిని వెలిబుచ్చుచుండగిరి. చాల నుండి సభ్యులిట్టి చర్యను ఆధ్వర్యమునకి దెలియబరుపగా ఆధ్వర్యుడు చెడుపర్యాయములు చెబుచుండెను. కాని ఫలితము లేకపోయెను. గతపత్యేరము పత్యేరమునకు ఎన్నికొనబడలేనని ప్రకటించిరి. పిమ్మట వోటింగున జరిగెను.

పి. రంగనాథుచెట్టిగారు, రాబోవు సమత్వమునకు ది. బి. గో. నారాయణసామిచెట్టిగారు పదవికి ఎన్నికొనబడలేనని ప్రకటించిరి. ఆకిర్యారాదాయగారు, గా. జి. ఎ. నరేశ్వరుగారి సభ్యులపదవికి ఎన్నికొనబడలేనని ప్రకటించిరి. పిమ్మట వోటింగున జరిగెను.

సభ్యులూకలొకరుగా గడిలోనికి వెళ్లి వోటు కాకితముపై గుర్తుచేసి తెచ్చి ఇచ్చుచుండగా, ఒకేసమయమున ముగ్గురు సభ్యులూ గడిలోనికి వెళ్లిరి. సత్యమూర్తిగారు దానిని చూచి, ఒక్కమారు ముగ్గురువెళ్లుట ఆకాశ్రమమునకు ఒక్కొక్కరి నే పంపవలసినదనియు ఆధ్వర్యునకు దెలిపిరి.

ఆధ్వర్యుడు నావిధులు నాకు తెలియును. సత్యమూర్తిగారు:—ఈ సందర్భమున మొకంతగాదెలియదనినా ఆశ్చర్యపోయితిని. ఒక్కరికంటె, నెక్కువకంటె గాని నానికే పోనియేరాదని నిబంధనలలో చెబువలసియున్నది.

ది. చక్రరాయచెట్టిగారు:—సత్యమూర్తిగారి ప్రసంగము పొగడబోతున్నానుగా నన్నది (ప్రేక్షకులనుండి నడుచు వివాద నిర్మలము కేకలు.)

వోటింగు ముగిసినపిమ్మట రాజు వోటుల లెక్కింపునకు బయట ఎన్. సత్యమూర్తిగారికి, ది. చక్రరాయచెట్టిగారిని నియమించిరి.

బి. సత్యనారాయణగారు:—ఇక్కడ నిక సంగతిలేదు. (నవ్వు)

వోటుల లెక్కించినపిదప, ఆధ్వర్యుడు, గోపతి నారాయణసామిచెట్టిగారికి 28 వోటులు, ప్రభుత్వము గా. జి. ఎ. నరేశ్వరుగారికి 18 వోటులును ఓటుల ప్రకటనపడెను. 1 వోటు వ్యర్థమయ్యెను. ప్రేక్షకులనుండియు సభ్యులనుండియుగూడ సభాభవనమునకును ఉత్సాహాధ్వనలతో నిండిపోయెను.

ప్రశంసలు

సభ్యులలో మొట్టమొదట డి. బి. గోపతి నారాయణసామి చెట్టిగారి విజయమును ప్రశంసించుచు, త్యాగరాయ శ్రేష్టిగారి యంతర మీయధ్యక్షులపదవికి వరుసగా చెన్నపురి నగరమునకు వెళ్లుచు ఎన్నికొనబడలేదనియు అట్టిగారిని నారాయణసామి చెట్టిగారికి దక్కెననియు నుడిపిరి. బ్రాహ్మణేతర లవలించి బ్రాహ్మణుల ప్రయోజనమున సాధించుటగాను స్వరాజ్యపక్ష మేర్పడెను. ఆవిషయ మిదివరకు బట్టబయలుయ్యెను. (స్వరాజ్యపక్షములో ఒకరు లేరు) మీరు లేదనుచుండవచ్చును.

కాని ఈదినమున జరిగిన ఎన్నికలు బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర విభేదముల పద్ధతి ప్రకారమే జరిగెను. వోటింగ్ ఆ విషయమున దెబ్బ పుట్టినది.

సా. వెంకటాచల శెట్టిగారు:—ఒక్కసారి చెప్పవచ్చునా?

ఆధ్వర్యుడు:—కొంచె నూగుడు.

తెలికాచల శెట్టిగారు ముగించుచు, నరేశ్వరుగారి యెడల తన కభివ్రాము, గౌరవమును, అయినను ఈ యొక్క సమాజమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములపై నడచినదియు ఇట్టి సీతలో జన్మ సుతాభ్యర్థియగు, నారాయణసామి చెట్టిగారు విజయమునందుల కెంతయు సంతోషించుచుండెననియు నుడిపిరి.

గా. జి. ఎ. నరేశ్వరుగారు తరువాత ప్రసంగించుచు, ఆధ్వర్యుని విజయమున కభినందించిరి. కాని ఈ చర్యలో తన మిత్రుడగు తెలికాచల శెట్టిగారు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదముల దెబ్బపెట్టుట ఎంతయు విచారకరము. మొట్టమొదట సామి వెంకటాచల శెట్టిగారు ఆధ్వర్యు పదవికి నిలువనినదనితనను ప్రకటించెను అందుపై దాను నిలచెను. ఈ ఎన్నికలలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదములదెబ్బ ప్రకటించెట్లు చాల విచారకరము. కాని తనవ్యూహమునుండి విభేదము మేరగా త్రమును లేరు. ఆ విషయమున తన మనస్సు కళంకహితముగ నున్నది. ఇక మిదనయినను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదముల నలననుచి ప్రజాశ్రేయస్సునే పరిమార్చి నుండుకొన ప్రయత్నించెదరుగాక.

ఎన్. సత్యమూర్తిగారు:—ఆధ్వర్యుని అభినందించుచు ఆధ్వర్యులపదవికి పోటీచేయువలెనను ఉద్దేశము తనకు లేదని ప్రకటించుటయు ఈదినమున ఆకస్మికముగ పోటీ చేయుటయుజూడ ఈగౌరవము బలవంతముగ నితరులచే నాశమమైపోయిందని బి. నల్లపల్లి గన్నయ్యగారు నడిపిరి. ఏవిషయములెటులన్నను సభాకార్య నిర్వహణమునందు స్వరాజ్యపక్షమునా రిషిరకు వలెనే ఇక మిదనగూడ ఆధ్వర్యునికి ముఖ్యమైన తోడ్పడెదరు. సాధ్యమైయెడల సీని ముటింటియోలేక కుల ప్రాతినిధ్యమునుబట్టియో ఒక్కొక్కవర్గము మొక్కొక్క రధ్యక్షులగుటకు ఒక సాంప్రదాయము నేర్పరచవలెను. అట్టి సాంప్రదాయము నేర్పరచినయెడల ఆధ్వర్యులచ్చి సభ్యులను వేధించుకొని తిరుట చాలరకు తగ్గిపోవును. డి. బి. గో. తెలికాచల శెట్టిగారి ఆశ్రయము ప్రసంగమునకు ప్రత్యుత్తరముయ్యకుండ నూకొనవలెదు. స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణుల ప్రయోజనార్థమేర్పడినదనిజన్మ సుతము నారాయణసామి చెట్టిగారు మొదటచుడియు వారలులే ఆనందుడిరి. కాని అవి ఇంతవరకును తప్పుయియు జేయబాలక పోయెను. బ్రాహ్మణేతరులనుబట్టి నీ వెన్నుకొనబడితివని చెప్పట, ఆధ్వర్యునకుగూడ గౌరవ ప్రదముగాదు. కార్పొరేషనుసభ్యులిచ్చట బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ విభేదములతో చేరలేదు. చెన్నపురిపాఠశాల ఆయురారోగ్యశాలముల సంగత్యములు కల చేరితిమి. ఆ విషయమును మరచిపోరని నమ్మెదను.

వెల్మవతి చెట్టిగారు (కార్యకర్త) ఆధ్వర్యుని అభినందించుచు ఆరణమున ప్రసంగించిరి.

మొయిల్లుగారు ప్రసంగించుచు, ఆధ్వర్యుని అభినందించుచుండగమున పాక్షిక రాజకీయముల ప్రవేశపెట్టుట చాల విచారకరమని దెలిపిరి. సీని ముటింటియోలే ప్రతిపత్తిరకును ఆధ్వర్యులపదవి కెన్నాకొను సాంప్రదాయము నేర్పరచవలెను. అటులచేసినయెడల, నిజముగ నగరమునకు నేవచేసి వృద్ధులైనవారికి ఆందరకును ఈ గౌరవము వోపగుటకు వీలగును.

మొయిల్లుగారు ముగించుచు, సభలోనికివచ్చిన ప్రేక్షకుల నావిధముగ నల్లరచేయనియుట చాల ఆశ్చర్యకరమని నుడిపిరి. సభయందన్ని వైపులవారును ఇట్టిచర్యకు గర్హించవలెను.

బి. చక్రరాయ చెట్టిగారు:—ప్రేక్షకులు ఉత్సాహాధ్వనమున పట్టబాలక వెలిబుచ్చుచుండెనియు, నానికడ్డుదల నక్కరలేదనియు నుడిపిరి.

ఆకిర్యారాదాయగారు:—ఆధ్వర్యుని అభినందించుచు ఇటులనుడిపిరి. నరేశ్వరుగారి పేరునుపొందినవాడనుటచే అటులచేయుటలో నాయభిప్రాయములనుచుక వెల్లడించుట అవసరము. దక్షిణ హిందూదేశము బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములను నిలయుచును చెడు పేరు ప్రపంచమునందులకును వ్యాపించియున్నది. ఈ సమయమున నరేశ్వరుగారిని చెన్నపురి కార్పొరేషను ఆధ్వర్యులపదవికి ఎన్నికొనవలెడల దక్షిణ హిందూదేశమున కాశెడ్డపేరు మాసిపోవునని నమ్మితిని. ఈ ఎన్నికయందొక్కో విచారకరమునిదయమును దెబ్బపలసి యున్నది. కార్పొరేషను సభ్యులు అందగును నీతివంతులనియు, మాటతప్పని శ్రేష్ఠులనియు నమ్మితిని. నరేశ్వరుగారికి ముందు నాగ్దానమొనర్చి వోటింగు సమయమున తిరిగిపోయిన 10 వంద సభ్యులను, అటుల తిరిగిపోనియెడల నరేశ్వరుగారు విజయమున దియుండెడివారు. ఇక మిదనైనను సాధ్యమైనయెడల సీనియారిటీబట్టియో కులములబట్టియో ఆధ్వర్యుగౌరవము, ప్రతిపత్తిర మొక్కొక్కరికి లభించునటులు జూడవలెను.

ఆధ్వర్యుడు:—ఎప్పటికీ సాధ్యముగాదు.

సా. రామస్వామి మొదలియారగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు, వోటింగునవరములగుంచి, తాను శివపరీక్ష యొనర్చునెంచననిరి. (ప్రేక్షకులలో చప్పుట్ల నవ్వు)

ఆధ్వర్యుడు:—ప్రేక్షకులూవిధముగ చప్పుట్లకొట్టునెడల బయటకు పంపి వేయవలసివచ్చునని మరియొకమారు హెచ్చరించుచున్నాను.

రామస్వామి మొదలియారగారు రింగును చూటలాడుచు, ఒక్కొక్కప్పుడు పార్లమెంటులోగూడ ప్రేక్షకులు తమ ఉత్సాహమును వెల్లడిచెదనియు, అట్టితరీ కార్పొరేషను సభలో ప్రేక్షకులు తమ యుత్సాహమును వెల్లడించుచు కబ్బమున కచ్చటనుగురించి అంతగా శ్రీ రంగనీతులుచెప్ప నవసరములేదనియు నుడిపిరి. మొయిల్లుగారి యుపన్యాసమును విమర్శించి, వారట్టి యుపన్యాసమునర్పకున్న చాల బాగుండెడిదని నుడిపిరి.

అంబలియోపది, డా. సి. నరేశ్వరుగారు, జి. రంగయ్యనాయుడు, రంగరామానుజముగూడ ఆధ్వర్యుని విజయమున అభినందించుచు ప్రసంగించిరి.

సా. వెంకటాచల శెట్టిగారు ఆధ్వర్యుని అభినందించుచు నరేశ్వరుగారిని మొదట ప్రేక్షించిన తానేనని అంగీకరించిరి. కాని వ్యవహారములంత అనుమతముగా జరుగు నూపవలె గనుపించుటలేదని గూడ అప్పుడు హెచ్చరించియుండెరి. కనుక, వారిని ప్రోత్సహించిన దోషము దానిలో నాకు తొలగిపోయెను. ఆధ్వర్యులపదవికి ఏవోసాంప్రదాయము నేర్పరచవలెనని గోరువారిలో నేనొకడను. కాని నారాయణసామి చెట్టిగారు తిరిగి ఆధ్వర్యులపదవికి నిలచుచున్నాడని ముందుగా తెలిసినచో, మదరాసు మొయిలు పత్రిక అట్టిసాంప్రదాయము కొరకంత ఆతురతను గవ్వరచి యుండెను. స్వరాజ్యపక్షపు ఆధ్వర్యుని నిలచునని ఎచి అట్టి ఆతురతను గవ్వరచెను. స్వరాజ్యపక్షమునె మదరాసు మొయిలుపత్రికకు ఎట్టి “అభిమానమును” గలదో బాగుగ నెరుగుదును.

వెంకటాచల శెట్టిగారు ముగించుచు కార్యక్రమ నిబంధనలను కఠినముగ అమలులో పెట్టవలసిన దని హెచ్చరించిరి. నటరాజశిల్ప, మానానీళ్, టి. సుందరరావు నాయుడు, పి. టి. కుమారాచారి శెట్టిగారుగూడ ఆధ్వర్యుని అభినందించిరి.

దివానుబహదూరు జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు సభ్యుల అభినందనమునకు జవాబు చెప్పుచు తాము ఈ కార్పొరేషను ఆధ్వర్యులపదవికి సంపాదించుటకు తలపలేదనియు 48 గంటలవరకు తన పార్టీ వారు వచ్చి బలవంతము జేయుటచేసెనంజనలనివచ్చినదనియు నుడిపిరి. ఈ ఆధ్వర్యుల పదవి యందు ఏయూరోపియను మొదలగు నైన నుంచవలెనని ఇల్లిల్లుతిరిగి విభల మనోరథుడనైతివని నుడిపిరి. చివరకు యూరోపియను మొదలగునూడ తమస్థలనే ఆధ్వర్యులకు నుండలసినవని తీర్మానించిరి. కనుక సభ్యులెల్లరు నన్నే తిరిగి రెండవసారి మాయము ఆధ్వర్యునిగ నెన్నుకొన్నందులకు చాల సంతోషించుచు వందనాహ్వానము లర్పించు చున్నాను. మీరెల్లరు నన్ను గూర్చి నుడివిన నుడువులకు మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. గత పంపత్తేరము సభ్యులెల్లరు నాతోనూడ కలసి మెలసియుండి నాకు సహాయమొనర్చిరి. అందుకు సంతోషించుచు ముందునుండియు అట్టి సానాధుతి నేకపర్యగలందులకు కోరుచున్నాను.

తరువాత హేలుగారినిగూర్చి మాట్లాడుచు మరల నూతనముగ స్థానములయేర్పాటుచేయవలయునని హేలు మొదలగువారలకు తమకు దగ్గరకునుండునట్లు స్థలముల నేర్పరచెదమనియుచెప్పిరి.

సభాసంతరము డి. బి. గో. నారాయణసామి చెట్టిగారు పెద్దయూరేగింపుతో చింతాద్రిపేట, మొయిల్లుగోడ్డుగుండా వారిభవనమునకు గొనిపోబడిరి. పానుగల్లు రాజాగారు రచ్చట నెదురుకనచ్చి, చెట్టిగారి విజయమును ప్రశంసించి స్వాగత మొసగిరి. చెట్టిగారు ప్రత్యుత్తరమునగవారొసగిన సహాయమునకు కృతజ్ఞులను దెలిపిరి.

బినెంటు శివరావుగారు

కుంభకోణమునం దుపన్యసించుట

కుంభకోణం, నవంబరు 16:—ఈదయమున శ్రీమంత బి. శివరావుగారితో డాక్టరు ఆనిటిసెంటమ్మగారు కుంభకోణం చేరిరి. సర్వపక్షములవారును వందలకంటె వైషమ్యవద్ద నామెకు స్వాగత మొసగిరి. తాలూకాబోర్డు పురపాలకసంఘము మధ్యాహ్నము స్వాగతమిచ్చును. సాయంత్రము “దేశమాతకు స్వాతంత్ర్య మెట్లు సంపాదించుట”యను విషయమునుగూర్చి యుపన్యసించుట. (ఆ.ప్రె.)

నైజాముగారు అమినుల్లా సార్వభౌముని

చూడబోవుట

హైదరాబాదు, (డక్కను) నవంబరు 16:—నైజాముగారు అప్పుడుదేశ సార్వభౌమును అమినుల్లాగారు బొంబాయి వచ్చినపుడు వారిని చూడబోయెద రని తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధినిగూడ చూచెదరట.

మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్ష పదవి

స్వరాజ్యపార్టీ తలపెట్టినదావము

సత్యమూర్తిగారి సమాధానము

ఈసంవత్సరము మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్ష పదవికి స్వరాజ్యపార్టీ వారు తమతరపు అభ్యర్థిని ప్రతిష్ఠింపకపోవుటకు కారణము చెప్పవలసిన అవకాశము నాకు కలుగదని తలంచుచితిని. కాని స్వరాజ్యపార్టీ నిగూర్చిన పోటీలలో ప్రతికూలము అనేకము బయటపడెను. అట్లుగా వారము యాసమాధానము చెప్పవలసినది. ఇందుకు గల హేతువులను చెప్పుటకు పూర్వము స్వరాజ్యపార్టీ వారు జరిపినవర్గ చర్యలను వివరించి, ముఖ్యము ఆరవారముల మధ్యగడువులో నాలుగునెలలను జరిపి యావిషయమై నిర్ధారణజేసిరి. స్వరాజ్యపార్టీ వారు జి. ఏ. నల్లేశుగారికి సహాయపడుటకు అంగీకరింపలేదు. ఎన్నికలలో సహాయము చేసియుండలేదు. సామెంకటాచలం శ్రేణిగారిని అభ్యర్థిగా ప్రతిష్ఠించుటకు నిరాకరించలేదు. ఈ సంవత్సరము అధ్యక్ష పదవికి స్వరాజ్యపార్టీ వారు ప్రయత్నముచేయదలచుకొనలేదు. ప్రయత్నము చేయుటకే నిశ్చయించుకొనియుండిన యెడల వెంకటాచలం శ్రేణిగారికే బాసటయై నిలచెడివారు. అందువల్ల నల్లేశుగారిని అధ్యక్ష పదవికి ప్రయత్నముచేయవచ్చునని స్వరాజ్యపార్టీ వారు స్పష్టపరచుకొనియుండిరి.

ఇందుకు హేతువులు. (1) ఈ మునిసిపల్ కలెక్షన్ నిస్సలులో స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులు కొలదినుండి మాత్రమేయొందటచేత జస్టిసుపార్టీకి వ్యతిరేకముగా అధ్యక్ష పదవికొరకై ప్రయత్నముచేసి పాటుపడుటవల్ల స్వరాజ్యపార్టీ వారికి విశేష ఫలితము చేకూరదని తలంచుచితిని.

ఈ సంవత్సరము ముఖ్యముగా మునిసిపల్ కలెక్షన్ల పోటీలను చూచుచున్నది. ఇందువల్ల స్వరాజ్యపార్టీలోని ఆచూకీలను యొక్క ప్రత్యేకవాంఛలు యెల్లున్నను - పార్టీ మొత్తమునాడ అధ్యక్ష పదవికి ప్రయత్నము చేయకుండుటయే మంచిదని తలంచుచితిని. ఇట్లు విరమించునట్లు ప్రతిపార్టీకిని సహజముగా గలదు.

(2) సామెంకటాచలం శ్రేణిగారు అధ్యక్ష పదవికి ప్రయత్నించేయెడల జస్టిసుపార్టీ వారందరూ గూడ వెంకటాచలం శ్రేణిగారిచే ఆహ్వానించెదరని పానగలు రాజాగారు వెంకటాచలం శ్రేణిగారితో మాజవాణిగా చెప్పియుండిరి. ఇంతేగాని జస్టిసుపార్టీ వారెప్పుడు లిఖితపూర్వముగా కాంగ్రెసుపార్టీ వారి యభ్యర్థిని ఆహ్వానించి తోడ్పడెద మని ఒడంబడిక యిచ్చియుండలేదు. పానగలు రాజాగారి అభిప్రాయము స్వంత జవాబుదారితో కూడినదేగాని జస్టిసు పార్టీకి సంబంధించినది గాదు. నిన్నటి దినము నాయంకాలము 5-15 గంటలకు గూడా వెంకటాచలం శ్రేణిగారు అధ్యక్ష పదవికి ప్రయత్నించేయెడల జస్టిసుపార్టీ వారందరూ తోడ్పడెదమని చెప్పినమాటలు వెంకటాచలం శ్రేణిగారి విషయములో మాత్రమే వర్తింతుమనగాని స్వరాజ్యపార్టీ తరపున అభ్యర్థిగా గల యెవ్వరికైనను వర్తింపదు. మీదు మిక్కిలి స్వరాజ్యపార్టీ తరపున యీపదవికి ప్రయత్నముచేయు వారెవరునో లేదని జస్టిసుపార్టీ వారికి తెలియును. స్వరాజ్యపార్టీ వారు యీ యధికారపదవికి అభ్యర్థిగా తొంగిలెరుగియుండుటచేత స్వరాజ్యపార్టీ వారి త్యాగమును మెచ్చి స్వరాజ్యపార్టీ వారిని బహూరించుటకో యనుకంటు సామెంకటాచలం శ్రేణిగారికి జస్టిసు పార్టీ వారుమాదా తోడ్పడుటలు చేసెదనని పానగలు రాజాగారు పలికిరి. కాబట్టి స్వరాజ్యపార్టీ వారి తరపు అభ్యర్థి లేకపోవుటయే సంతోషవార్తగా తలంచెడి జస్టిసు పార్టీ వారియొక్క ఆదరణకై అత్యగ్రహము గలవాడెవ్వరైనను ఉద్బోధింపరాదు. ఇదివరలో ఆనేకపర్యాయములు స్వరాజ్యపార్టీ తరపు అభ్యర్థిగా యెవరు ప్రతిష్ఠింపబడినను ప్రత్యేక వ్యక్తినివచ్చుట లేకుండా జస్టిసు పార్టీ వారు తోడ్పడెదరాయని ప్రశ్నింపగా సనేమిరా తోడ్పడెదమని యేకాదేశముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చును నచ్చిరి. కాని యిప్పుడు వారు తోడ్పడెదమని వాగ్దానముచేయుట స్వరాజ్యపార్టీ వారిని తృప్తికరించినట్లున్నది. ఒకవేళ స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యర్థి యెవరైనను సరే ఆహ్వానించెదమని జస్టిసుపార్టీ వారు వాగ్దానము యిచ్చియుండినను మేము అధ్యక్ష పదవికి ప్రయత్నముచేయు నిశ్చయించుకొనలేదు. పానగలు రాజాగారు, సామెంకటాచలం శ్రేణిగారికి చింతాతయెన్ని సహాయముచేసెద మని వాగ్దానముచేయుటలో వారి బ్రాహ్మణ్యతరఫ్ఫులను కొంత కలుపుట బ్రాహ్మణ్యతరఫ్ఫులను అధ్యక్ష పదవిలో నుండుట వారికి గిట్టదు. స్వరాజ్యపార్టీలో చేరనటునంటి బ్రాహ్మణ్యతరఫ్ఫులను పనికిరాదు. కాబట్టి బ్రాహ్మణ్యతరఫ్ఫులను సహజమువల్ల సామెంకటాచలం శ్రేణిగారికి తోడ్పడుటకు అంగీకరించిరి.

నల్లేశుగారి తరపున నేను వాదించుటకు పూనుకొనలేదు. వారి రాజకీయమతము వేరు. వారికిప్పుడు గలిగిన అపజయమువల్ల వారికి కొంతపాతమును చేర్చుకొనవలసియున్నది. ఈ భారత రాజకీయరంగములో అత్యంత భవములగాని అత్యంత ప్రాగల్భ్యములగాని విజయము చేకూరదనియు, పార్టీ బలము వల్లనే కార్పొరేషను నిర్మించుననియు తెలిసికొనవలసియున్నది.

బ్రాహ్మణ్య బ్రాహ్మణ్యతర వివక్షణవ్యవస్థ యెట్లుయినను బ్రాహ్మణ్యతర అధ్యక్షునిగా ప్రతిష్ఠించవలెనను ఉద్దేశముతో సామెంకటాచలం శ్రేణిగారికి తోడ్పడెదమని పానగలు రాజాగారు తమ జస్టిసుపార్టీయొక్క సహాయమును వాగ్దానముచేసినకు తలపెట్టెదమని ఆ మొదలచూడదను కాంగ్రెసుపార్టీ వారు యేవిధముగా జస్టిసుపార్టీ వారి తోడ్పాటును స్వీకరించగలరు? అట్లు స్వీకరించినయెడల కాంగ్రెసు పార్టీ వారు స్వధర్మ విచారణలగుదురు.

కాంగ్రెసుపార్టీ బాటియొక్కతర కృషి సలహాపుచ్చుదును. కులభేద భూయిష్టములయిన కక్షలతో పనిలేదు. కులభేద ప్రాధాన్యమును కాంగ్రెసువారకూడ చాటుకొనుటగా ఆహ్వానించునట్లు నాడె కక్షలము కాంగ్రెసు పార్టీ వారికి రాకుండ జస్టిసు పార్టీ వారి కవలసహాయమును కృత్రిమదరణమును మేము నిరాకరించి నిరచితులయి నిలచితిమి. తాత్కాలికంగా మేము చల్లారినతరువాత మా సంకల్పముల ప్రాత్యక్షము మనస్సుందు లేబునగలదు.

చాగణం-తుపాను

ఈనెల 1 తేదీ వుదయం ఆకాశ సంకేతము దట్టమున మేఘములతోటి కప్పబడియుండి, ఘోరము 8 గంటల మొదలు తూరచినును, కొద్దిగా గాలియు ప్రారంభమయెను. వాతారంభం మొదలు గాలి బాస్తీయనుచు సాయంత్రం 4 గంటలకు సరికి, జలగూరలుతమగా వాయుదేవుడు తన యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్నాడోయనటలు, గొప్పగొప్ప వృక్షములు న, సమాలముగా పెల్లగించివైచుచు, యుండవూడికప్పులను గగనమార్గమునకు యెగరవేయుచు, తన ఉల్లాసము చూపుచుండెను. గాలితోటి వర్షమును కొట్టుచుండెను. ఈ గాలివర్షమునకు మాగ్రామములో ఘోరము నూరింట్లు పైకప్పులున్న, ఘోరము 20 యెడ్డుపూర్తిగాను నేలకూలివని. ఆదిమాంధ్రులయెడ్డున్న, యేనాడలనడి నెలన్ను పూర్తిగా యెగిరిపోయినది. మాగ్రామములో ఘోరము 40 పెద్దపళ్ళువులున్న, 150 పన్ను తీసములన్న చనిపోయినది. ఘోరము 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

మాగ్రామములో నూటికి యెనభైమందిజనము మూలిచ్చి కొని బ్రతుకుచారు. వీరందరూ మాకు రెండు లేక రెండున్నర మైలుదూరమందుండు ఆధికముగనలకుపోయి కూలిచేసికొనెడి వారు ఆగనలక పోరమగునట్లు కలుగుటచే ఆచ్చటివసులను చాలించిరి. అందువలన ననేకము లినుటకన్నయును నిలువనీడలేక అల్లాడుచున్నార. వీరిలోను వ్రాయనలవికాదు. ఇట్టికష్టస్థితియందు మ. రా. రా. శ్రీ పుష్పగిరి సుబ్బారామయ్యగారు జనల సౌఖ్యార్థముగను వీరలకు బ్రతుకు చెరవగునట్లుగను ఆ చెల్లనన్నిటిని తాను స్వంతదెబ్బపెట్టి సరకించుచూ వీరల మెప్పు వదిలిరి.

నాటిరాత్రి మ. రా. రా. శ్రీ కొత్త వెంకటస్వామి నెట్టిగారు తన పెంతుటింటయందు ఘోరము 200 మంది జనల

కు తావిచ్చి తాను కష్టపడుచూ వారిని బ్రతికించి వారి మెప్పును వదిలిరి. బోద్దుపాకతాలా భవనముకూడా నాటిరాత్రి చాల మంది బీజనులకు సహాయమయ్యెను. కరవులో ఆధికమాసమున లోలో క్షితి సరియగునట్లు చూ గ్రామాదుల ప్రక్క దొంగలు ప్రబలి ప్రజలను మరింత భీతావస్థలకుగా తేయుచున్నారు. మరల మూలకార్తిలో మరియొక గాలివానవచ్చునని జనులు మరల భయపడుచున్నారు. ఇట్టిస్థితియందు మాగ్రామ చెద్య కట్ట లేనిపోయిన జనులలోను చెప్పవలసికాదుగా! సహోదరభావముగల యోమహాశయాలా! మీకు తోచినమాత్రము యాగ్రామమునందు కష్టపడుచుండెడి బీజనులకు తోడ్పడెద రని ప్రార్థించెదను.

బుడం రామచంద్రయ్య.

రావూరుతాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా

నటరాజుమయ్య గుమాస్తాయగు మ. రా. రా. శ్రీ మన్నెపల్లి సుబ్బయ్యగారు యాక్రిందివిధమున 2 వ తేదీని చెప్పిరి.

వారు ఘోరము 8 గంటల వానలోనే తాను, ఆ పుట్ట పనిచేయుచుండు పల్లెటోయిన్ని పోలయ్య ఆసు నరకు మాగ్రామవాకు లగుటచే బయటదేరి వచ్చుచుండిరి. ముఖ్యము 2 ఫర్లాంగులు వచ్చునకి గాలిచే క్రిందత్రోయబడి మరలలేచి మహాబాధపడుచు వానకు తడిసి వలిబుట్టి గడగడ నాకుచూ ఘంటకు మైలునెటున నడిచి ఘోరము 8 గంటలకు యెట్టుచేరి యింటియొద్దకవచ్చి సుఖముగా వుండవచ్చునను నుద్దేశముతో వచ్చిరి. ఇంటివద్దకు వచ్చునకి యిల్లునడిచిపోయి కొంత దూరమునకు వచ్చిరి. గోడచెట్టు చెంపచెట్టు కూడ తిరిగివచ్చు సామెంకటాచలం తునకు ఆవారమునకు లేక యింట సుఖములేక బయట, సుఖములేక తునకు బ్రతికినని ఆశ్చర్యముతో చెప్పెను.

వలకూరు సుబ్బయ్య.

నగరకందు భోగపుకొంప లుండరాదు

తాకూరుదాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ బొంబాయి, నవంబరు 16;—రాత్రి శ్రీ శేషపుర పోతమదాసు తామరదాసు గారి అధ్యక్షత క్రింద గొప్ప బహిరంగమహాసభజరిగెను నగరమున భోగపుకొంపలుండకుండ ప్రభుత్వమువారు చేయవలెనని హెచ్చరించిరి. వెంటనే కాసనము గాంచి మూడేడ్లలో అట్టివికేకుండ చేయవలెననిరి. తాకూరు గాండ్లను ఇతర ఏజెంట్లు తిసుకొని కత్తికత్తులకు పోయినవలసి నదిగ తీర్మానింపబడెను. విదేశపు భోగపుకొంపలు వెంటనే వారివారి దేశముల కంపిషేయవలె ననియు, బొంబాయినగరము నకు చేరినవారిని గూడ పంపిషేయవలెనని ప్రభుత్వమునకు నూచించుచు తీర్మానించిరి.

ఆనంతపురమండల ఎన్నికలు

అభ్యర్థి తిమ్మారెడ్డిగారు స్వరాజ్యవాదు లగుట ఆనంతపురం, నవంబరు 17—శ్రీయుత టి. వెంకట రమణప్పగారిట్లు తిండి నంపిరి. కాసనసభలో ఆనంతపురమండల ప్రతినిధి నారాయణరెడ్డిగారు తమ సాసమునకు రాజీ నిచ్చి యుండుటచే నేర్పడిన భారీ పూరించుటకు జరుగజోవు ఎన్నికలు చాల యుత్సాహప్రదములగు కనుపడుచున్నవి. అభ్యర్థులు మువ్వకు, కోతలకాలమున ఎన్నికలు జరుగనున్నవిగాన చాలమంది ఓటుచేయురు. మూడుకోశాల క్రిందటబడిగిన ఆగ్రహ రాష్ట్ర సభలకాలము గూటిలో ఒకటిగా నుండిన కోస తిమ్మారెడ్డిగారు స్వరాజ్యపక్షమును చేరి. కాసనసభ్యులు పరకు రామారావువారిని గాంధీటోపిపెట్టి అలంకరించిరి. అందువలన వారికి బ్రాహ్మణ అబ్రాహ్మణ స్వరాజ్యవాదుల సహాయము గలగలదు.

వకీలు రామేశ్వరరావుగారు స్వరాజ్యవాదులతోడి సంబంధము తెంచుకొనిరి.

దివానబహదరు కేశవస్వామిగారు 1885 లో జరిగిన మొదటి కాంగ్రెసు మహాసభయందుండిన 75 గురిలో ఒకరు. వారి దాదాభాయి స్వరాజ్యమును పదము నెత్తినట్లుగా వ్రాయుచు, స్వరాజ్యవాదులనియు, బిసెంటు, శ్రీనివాసయ్యగారు వీరి, రామస్వామిఆయ్యగారు మొదలగు కాంగ్రెసువాదులతో కలిసి బడి మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ సంఘ అధ్యక్షులుగా వచ్చిరి. కాంగ్రెసువాదియే యనియు వారు తెలుపుచున్నట్లు కాంగ్రెసునందు కొంత సంస్కరణము గావలెనట. నిగ్రహము గావలెనట.

వీరు మువ్వకు అభ్యర్థులు. ఓటులు సాగిక మొదలగుటకు ములకును ద్వేషములకును లొంగిపోయి తమ సన్మతులపట్టుకొని

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

అనంతపురము

ఈ నెల 14 తేది ఉదయం 8 గంటలకు సమావేశమయ్యెను.

మొట్టమొదటి తీర్మానము: "సామ్రాజ్యాతీతమైన భారతదేశ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే "స్వరాజ్య" కల్ప నిర్వచనమని స్పష్టపరచుచు కాంగ్రెసు మూలసిద్ధాంతమందలి "స్వరాజ్య" కల్పనకు కన్యాయార్థమైన వాక్యమును చేర్చవలయును."

వి. సాంబమూర్తిగారు తీర్మానమును సూచించిరి. స్వరాజ్యము బ్రిటిషువారి వర్తనాపరమముగావనియు మన స్వాతీతముగా నుండవలయుననియు.

అధిక సంఖ్యావలచే తీర్మాన ముమోదించబడెను.

కామను వెల్లు బిల్లు

హెచ్. శంకరరావుగారు తీర్మాన ముపాదించిరి:

భారతదేశ స్వరాజ్యప్రభుత్వస్థాపన నిర్ణయము చేయుటయందు అఖిలభారత దేశీయమహాసభా సంఘమువారును, కాంగ్రెస్ పాక్షికసంఘము వారును ఇండియా కామను వెల్లుబిల్లునుకూడ పరిశీలించవలయును.

ప్రతిపక్షాదులేకయే తీర్మాన ముమోదించబడెను.

కాంగ్రెసునిబంధనలయందు నవరణాలు

అఖిలభారత కాంగ్రెసువారి నిబంధనలయందు యీ దిగిన సవరణలను చేయగలందులకు యీ సభవారు నిశ్చయించునట్లు:

(1) కాంగ్రెసు నిబంధనలయందు మార్పులను కొరకు ప్రతిపాదించబడెడి తీర్మానములన్నియు విషయనిర్ణయసంఘమువారు ముందుగా ఆలోచించి చర్చించవలయును.

(2) విషయనిర్ణయసంఘమువారు గట్టి తీర్మానములను పరిష్కరించిన పిమ్మట వర్గీకరణకమిటీ మొంబయ్గా లేనట్టి ఇతరసభ్యులచే ప్రతిపాదించబడు తీర్మానముల పరిష్కరింపవలయును.

(3) "విషయనిర్ణయసంఘమువారి సభలో మున్ముందుగా చర్చించబడి సమరసభ్యులలోని మూడవంతు మందియైనను ఆమోదించియుండిన గాని ఏ తీర్మానమును ఆంగీకరింపకూడదు" అనువాక్యములు 10 వ నిబంధనలోని (2) క్లాజులోనుండి ఎత్తివేయవలయును. పై సవరణల తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

రాయలుకమిషను

రాయలు కమిషనును బహిష్కరింపబడుటగాక రాజావు కాంగ్రెసు సభవారికా కాండుటేబిలు కమిటీని (అన్ని షార్ట్ల ప్రాతినిధ్యముగల విచారణసంఘమును) ఏర్పాటుచేసి మనదేశపు స్వరాజ్య రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయముచేసి అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారికి నివేదించవలసినదిగా ఏర్పాటుచేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు యీ తీర్మాన ముపాదించిరి. ఈ తీర్మాన మేకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

రాజావు ఆంధ్రరాష్ట్ర (రాజకీయ)సభ కర్నూలులో సమావేశము కావలయునని గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఆహ్వానించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఎకెడమికు కాన్సిలుసభ

నవంబరు 20 వ తేది శనివారం ఉదయం 8 గంటలకు జరుగును. రెవ్. ఎ. బి. జాన్స్టన్ గారు తీర్మానములకు యీ క్రింది సవరణలు ప్రతిపాదించబడును.

సి. కామయ్యగారి సవరణ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు విశాఖపట్నము కేంద్రస్థానముగా నూడవలయునని ఎకెడమికు కాన్సిలుయొక్క నిశ్చితాభిప్రాయము.

కో. రా. అప్పారావుగారి సవరణ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు విశాఖపట్నముగాని లేక అనంతపురముగాని, కేంద్రస్థానముగా నుండవలయునని ఎకెడమికు కాన్సిలు సెనేటుకు సిఫార్సుచేయుచున్నారు.

వి. పట్టాభిరామయ్యగారి తీర్మానమునకు యీక్రింది సవరణలు ప్రతిపాదించబడును.

ఎస్. వెంకటరామయ్యగారి సవరణ

విశ్వవిద్యాలయముయొక్క సెప్టెంబరు పరీక్షలను నిశ్చయించునది సిండికేటుకు సిఫార్సుచేయుచున్నాము.

కో. రా. అప్పారావుగారి సవరణ

విశ్వవిద్యాలయముయొక్క సెప్టెంబరు పరీక్షలను 5 సంవత్సరములవరకు నిశ్చయించవలయునని సిండికేటుకు సిఫార్సు చేయుచున్నాము.

భారతయువజన మహాసభ

ప్రకాశం గారి ప్రకటన

భారతయువజన మహాసభయొక్క ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులకు శ్రీయుత ప్రకాశం గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వమునకు రూ. 5 రుసుము నిర్ణయించుట కొంతమందికిష్టము లేకుండుటచే ప్రస్తుతము రూ. 2 రుసుము నిర్ణయించబడినది.

ఆహ్వానసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొను నిమిత్తము మద్రాసు రామకోటి భవనములోని మోడలు ట్యూటోరియలు హాలులో యీనెల 20 తేది ఆదివారం సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆహ్వానసంఘసభ్యుల సమావేశము జరుగును. రాజావు యువజనమహాసభకు యేర్పాటులను సాధ్యమగుంత త్వరలో పూర్తిగావించుటకు సాధూసస్వామీగారు చాలా ఆశ్రుతగా నున్నారు. గనుక ఆలస్యము చేయకుండ క్షయలో ఆహ్వాన సంఘసభ్యులుగా జేరవలయునని మద్రాసు యువజనలకు విన్నవించుచున్నాను.

సభ్యులుగా జేరనుదేశించువారు తమచందాలను వైదిలా సములను జార్జిటవును రత్నంబజారులో రామకోటి భవనములలోనున్న యిండియన్ కల్యూరల్ అసోసియేషన్ కార్యాలయమునకు పంపప్రార్థితులు.

వాతావరణస్థితి

1927 సం. నవంబరు నెల 17-వ తేది గురువారము

Table with 6 columns: Location, Max Temp, Min Temp, Rainfall, Wind Speed, and Humidity. Rows include locations like Godavari, Krishna, etc.

సర్కారులు: ఆకాశము నిర్భయముగ నున్నది. పగటి వేడిమి 3 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కాకినాడలో 4, మచిలీపట్నములో 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్: ఆకాశము మేఘరాహిత్యమైయున్నది. పగటి రాత్రివేడిమి 3 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము: మబ్బుపలకగా నున్నది. నెల్లూరులో పగటి రాత్రివేడిమి 4 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

లిండియగారికి హబ్బిడు పతకమునిచ్చి సత్కరించి, ప్రపంచమునుబట్టి వచ్చినందుకు.

మదరాసు వాతావరణము

ఉచిత కాలక్షేపము: ఈ నెల 20 తేది సాయంకాలం 4 గంటలకు చింతా ద్రిపేట స్వామిస్వామయకను కోడ్డులో 104 నెంబరుగల శ్రీరంగదాస దాసగోష్ఠి భజన మందిరమున శ్రీహన్ మంగోశీరావు భాగవతగాన "ఘోరా కుంభారు" చరిత్రముగూర్చి కాలక్షేపము జరిపెదరు.

జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు ప్రెసిడెంట్ల మహాసభ: ప్రాథమిక విద్యకుగూర్చియు ప్రాథమికోన్నత విద్యకుగూర్చియు నాలోచించుటకు రాజావు క్రిస్తయనూర ములో జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు ప్రెసిడెంట్ల మహాసభ మద్రాసులో జరుగును. (ప్రీ ప్రెసు)

వై. యం. యె. పార్లమెంటు శుక్రవారం 18 తేదిక 5 గంటలకు వై.యం.యె హాలునందు కలసెదరు. కె.గోవిందరాజులు నాయకుగారు ఈ క్రిందితీర్మానమును ఉపపాదించెదరు. "కాంగ్రెసుపార్టీతో కలపవలసినదిగా కొద్దిదినములక్రిందనే బ్రాహ్మణేతర పార్టీవారి తీర్మానము దేశక్షేమమునకు కారణమగునయం. వరదరాజులుగారు ఖండించెదరు.

మద్రాసు నవంబరు 15: అఖిలభారతమహాసభ మద్రాసులో జరుగు సమయమున వ్యములు మరియుననుభవితో కద్దరు తెంబునకు మారుగనోకపాక వేయవలసినదిగా ఆహ్వానస్థాయి సంఘమువారు తీర్మానించిరి. పాక పెద్దదిగా నుండి 20 కేల జనులు కూర్చొనుటకు స్థలమును గలిగియుండును. పాకను అలంకరించుటకు కద్దరు నుపయోగింతురు.

రాకపోకలు: సర్. పి. సి. కే గారు నేడు సాయంకాలము కలకత్తాలో బయలుదేరి శుక్రవారము ఉదయమునకు మద్రాసువచ్చి చేరుదురు. ఆదివారమువరకు చెన్ననగర మందేయుండి తరువాత బెంగళూరు వెళ్లెదరు. చెన్నపట్నముందు కాపైను బాను వి. యం. యస్ గారికి ఆతిథిగానుండును.

డా॥ పి. సుబ్బారాయుగారు నెల్లూరునుండి నేటి యుదయము మద్రాసు తిరిగివచ్చిరి.

డా॥ రాఘవేంద్రరావుగారు నేడు మద్రాసువచ్చిరి.

దర్శంగ మహారాజు గారిరాక: నేటి యుదయము దర్శంగ మహారాజు గారు మద్రాసు వచ్చిరి. వీరిని గలిసి కొనుటకై రైలుస్టేషను వద్దకు జమిందారులందరూ పట్టాభ్రముఖులు కొందరును వెళ్లియుండిరి. వీరు నేటిసాయంకాలము జరుగు మద్రాసు రాజధాని జమిందారుల మహాసభకు అధ్యక్షత వహించెదరు. నాలుగదినములు మద్రాసులో నుండెదరు. తరువాత వెంకటగిరికి వెళ్లెదరు.

భారతదేశ సైన్యాధిపతి మదరాసుకు విచ్చేయుట: పశ్చిమ కోస్తాసంకటము సంచారముచేసి నేటిపునయును సైన్యము ప్రైనుమీద భారతదేశ సైన్యాధిపతియైన హెచ్. యి. సర్ విలియం బర్దువుడుగారును వారివంట వారి భార్య కుమార్తె కా॥ దాసకొగారు కూడ వచ్చిరి.

రైలు స్టేషనునందు సైన్యాధిపతిగారిని ఆహ్వానించుట కయి సైనికోడ్యోగులు వచ్చియుండిరి. హెచ్. యి. గవర్నరుతో ఆతిథిగా హెచ్. యి. కమాండరుగారు నవంబరు 20 వ తేదివరకు మద్రాసునం దుండెదరు.

సెంటు తామసపద్ద నన్న కాబూలీ పటాలమును భార్య సెంటుబార్జియందున్న వెట్టుకెంటు పటాలమును కొద్దికాలములో తనిఖీచేయుదురు.

మార్డ్డిజోన్సుగారు

బెంగాలు గవర్నరు సంప్రదింపు: కలకత్తా, నవంబరు 15: బెంగాలు గవర్నరుగారు నిన్న బారియా వెళ్లుచు ఇక్కడ నాగిన మార్డ్డిజోన్సుగారితో ముచ్చటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు, నవంబరు 16: గుల్బర్గా వశీఖు తమకు పరువునష్టము గావించె నని న్యూజ్ ఇన్వెస్టిగేటరుపై తెచ్చిన దావా విచారింపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కమిషను చట్టము

శ్రీమంతుల

ప్రభువుల సభలో కమిషను చట్టము రెండవ మారు చదువబడి యంగీకరింపబడెను. సామదాన భేదోపాయ చతురులగు బర్నెట్ హెస్ట్ ప్రభువుగారు కమిషను చట్టము ముచ్చటించిరి. ప్రతికూటభావము గనుపించకుండ జేసిరి. కమిషనును పది సంవత్సరములకు పూర్వమే నియమించినందులకు హేతువు చెలిసి, తమబేదార్యమును చాటిరి. లిబరలు లేబరు పక్షములవారిపొగడ్తల గాంచిరి. ఈనమయ మన కమిషనులో భారతీయుల నేల నియమింప లేవో తెలుపక, మరియొకసారి యీవిషయము చర్చకు వచ్చునని, పలికిరి. పది సంవత్సరాల నెట్టి పరిత్రాక లేదనిరి. ఇప్పుడేల కమిషనును నియమించిరో అందుకు మీ సమాధానము జెప్పబయ్యెననిరి కాని అది విశ్వాసయోగ్యముగ కనుపించదు. సాంఘిక విభేదములు ప్రబలిన యీ సమయమున ఏ రేల కమిషనును నియమించిరి? హిందూ దేశలాభముకొరకు గాజాలదు. త్వరలో విచారణ జరిగి, మరి కొన్ని సంకుచిత సంస్కరణముల లొనగి, లేబరు పక్షమువారికి కారమునకు రాకముందే వ్యవహారము సంతను ముగింపదలచి రనుటకు సందియములేదు. ఆలివియ ర ప్రభువుగారు లేబరు పక్షము తరపునను, రిడింగు ప్రభువుగారు లిబరలు పక్షము తరపునను, కమిషనును త్వరితముగ నిర్ణయించినందుకుగాను పొగడిరి. అంతియగాని, మీ ఇతర సందర్భములను చర్చింపలేదు. కమిషను చట్టమునందలి ఇతర విషయములను చర్చించునపుడయినను ఆలివియ ర ప్రభువుగారిటు లనే మొలగెదరని తలంపవచ్చును. ఇతర సమయములలో ఏ రేటుల మెలగినను, పార్లమెంటు సభలో మాత్రము కన్సర్వేటివులకు చేయూతనొనగుట పరిపాటియైనది.

ఏరేగాక, ఇతర లేబరు సభ్యులును, బ్లాకు పూలు సమావేశమునందు తాము గావించిన తీర్మానమును దిగ్రమింగుటకు సంసిద్ధులగుచున్నారు. బ్లాకు పూలు తీర్మానమునందు రెండు భాగములు కలవు. మొదటి భాగము, భారతీయుల స్వపరిపాలనపు హక్కును, స్వయం నిర్ణయాధికారమును అంగీకరించు చున్నది. ఈ భాగము అమలులోనికి రావలయు ననిన, లేబరు పక్షము అధికారమునకు రావలయునట. కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వముపై తా తీర్మానమును బలవంతముగ జొప్పించజాలమని, లేబరు పక్ష సభ్యులు చెలుపుచున్నారు. రెండవ భాగము, రాయల్ కమిషనుకు సంబంధించినది. దానియందు భారతీయుల నియామకమును గూర్చి ప్రతిపాదించి యుండలేదు గాన, ప్రస్తుతపు ఏర్పాటుల సంగీకరింపవచ్చు నని, లేబరు సభ్యులు వాదించుచున్నారు. తమ మనస్సాక్షిని

త్వస్తిచరుకొనుటకు మీరు పడెడు తంటాలు చూచిన జాలి యగును. స్వయం నిర్ణయాధికారమునకు త్రోవ జూపని, రాయల్ కమిషనునందు మీరు అసలు పాల్గొననేల? తమ యసమ్మతిని చెలుపుటకు మీరు వైదొలగియుండగూడదా? బ్లాకు పూలు తీర్మానము గావించక పూర్వమే లేబరు సభ్యులు కొందరతో బాట్టు విను ప్రభుత్వము వా రాయ్చించిరినియు, తమ కిబ్బంది గలుగకుండుటకే ఏ రిట్టి తీర్మానము గావించి రనియు, యూహింపబడినది. ఏ కారణముచే నయిన నేమి, పార్లమెంటు లేబరు పక్షమువారు భారతీయుల కోర్కెను తృప్తికరించిరి. స్వతంత్ర లేబరు పక్షపు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నిస్సహాయులై చూచుచున్నారు. సెలక్టు కమిటీవారికి మరి కొన్ని యధికారముల నీయుడని, లేబరు పక్షము వారు కోరుచున్నారు. కాని ఇందువలన నిసుమంతయు ప్రయోజనముండదు.

భారతీయులు బహిష్కృతులను సిద్ధాంతము మార్పు జెందదు. కమిషనునందు, వీరికి స్థానముండదు. కమిషను నిర్ణయములతో వీరికి సంబంధముండదు. కలనల్ వెడ్జి ప్రభువుగారు భారతీయులకు బంపిన సందేశము గాంచిన, హైందవ నాయకుల అవలంబించిన మార్గము సరియని ధ్రువమగును. భారతీయులు యాచకులుగ నుండుట, వెడ్జి ప్రభువుగారి కే మాత్ర మిష్టములేదు. అన్ని పక్షములవారును ఏకమై కమిషనును నిరాకరించుచో, మిగుల లాభముండననియే మీరు బోధించుచున్నారు. కమిషను ఎదుట సాక్ష్యమియినంత, పూత్రాన, హిందూ దేశమునకు గలుగబోవు సప్త మొద్దియు లేదని, వెడ్జి ప్రభువుగారి తలంపు. భారతీయులు చెప్పదలచిన విషయములు మడ్డిమెను కమిటీ రిపోర్టునందు ప్రకటింపబడియే యున్నవి. సంస్కరణములన్న నిర్వహించిన మంత్రులు, వాని లాభనష్టములను జేర్చొనియే యుండిరి. జాయింటు కమిటీ కన్సర్వేటివులతో నిండి యుండునుగాని, మీ చేయబోవు మేలుండదు. అందుచే భారతీయుల కితర సభ్యులతో పాటు కమిషనునందు స్థాన మియినంతవరకు, కమిషనుతో సంబంధమును వెట్టుకొనుట గౌరవహాని యవు, వెడ్జి ప్రభువుగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. కమిషను బహిష్కారముకొర కయినను, అన్ని పక్షములును ఏకమగుచో, దేశమునకు మిగుల లాభముగలుగునని, వీరి నమ్మకము. వెడ్జి ప్రభువుగారే యిటులే తలంచుచో భారతీయుల భావము లేటు లుండునో జెప్పనక్కరలేదు. పార్లమెంటునందలి లేబరు సభ్యుల ప్రస్తుత ప్రవర్తనము, భారతీయులకు బ్రిటీషు పక్షములన్నిటియందును విశ్వాసమును తొలగించుటకు మాత్రము తోడ్పడును.

ఈ సమయమున మహమ్మదీయ ప్రముఖులు గూడ విశాల భావము జూపుట శుభచిహ్నము. డాక్టరు అన్నాబీ, హాకిం అజ్జల్ ఖాను, మౌలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ గార్లే గాక, సర్ అబ్దుల్ రహీం గారుగూడ బహిష్కారమును బోధించుట, నూతన పరివర్తనమునకు నిదర్శనము. స్వపరిపాలనమునకు, కమిషను బహిష్కారము ముఖ్య సాధనమనియు, బ్రిటీషు దృక్పథమును తప్పక మార్పు ననియు, సర్ అబ్దుల్ రహీం గారు అఖిలపక్ష సభ కధ్యక్షుత వహించి ముచ్చటించిరి. వివిధ పక్షములవారును కలసి స్వరాజ్యవిధానమును

తయారుజేసి, స్వయం నిర్ణయపు హక్కును స్థిరపరచుకొనవలయునని, రహీం గారు బోధించిరి. కమిషను ఏర్పాటును, మీరు సహేతుకముగ ఖండించిరి. సెలక్టు కమిటీవారు సలహాదారులుగ నుండవలయు ననుసూచనను మీ రెంతమాత్ర ము మోదించుటలేదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల సంగీకరింపగోరెడి ఏర్పాటు కేవలము నిరంకుశాధికారముపై నాధారపడి యున్నదని, రహీం గారి తలంపు. విశేషానుభవజ్ఞులగు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు గూడ రాయల్ కమిషను ఏర్పాటును నిరసించుచున్నారు. రాయల్ కమిషనునుండి భారతీయులను బహిష్కరించిన విషయముదప్ప, కమిషను వా రేవిషయములను విచారించెదరో, స్వరాజ్యవిధానము గూర్చి వారెట్టి విచారణలు పనున్నారో మున్నగు వివరములే వియనితవరకు చెలియలేదు. ఆలివియ ర ప్రభుత్వము మాత్రము, సందర్భములను గ్రహించక ముందే కమిషనును ఆశీర్వదించిరి.

బాంబాయిలో జిన్నా గారు జరుపదలచిన అఖిలపక్ష సమావేశము గూడుటకు వ్యవధిచాలిక్తుండటచే, వివిధ నాయకుల యంగీకారము గైకొని, ఏ రొక విజ్ఞాపనను ప్రకటించిరి. ఇయ్యది బహిష్కార వశ్యకతను నిరూపించెను. మొత్తము మీద దేశాభిప్రాయమంతయు, కమిషనును నిరసించుచు, దానితో సంబంధము వెట్టుకొనుట కేమాత్రమంగీకరించుట లేదని తలంపవచ్చును. పరిస్థితు లీతీరున నుండలండను టైమ్సు పత్రిక నాయకులను బెదరించుటకు ప్రారంభించినది. భారతీయుల నాయకులు ఆగ్రహవేషులై వివేకము గోల్పోయే రనియు, కమిషనులో సభ్యులు గావలయునని మురియుచున్న భారతీయ నాయకుల కాక్షాభంగము గలిగెననియు, కమిషనుకు నాయకులు తోడ్పడనిచో, నిజమగు అసహాయవాదులు ఏరేయని తలంపవలసివచ్చుననియు, టైమ్సు పత్రిక మందలించుచున్నది. మితవాదులను గూడ, ఈ పత్రిక అసహాయవాదులని పిలుచుచున్నది. ఇందుకు మితవాదులు చింతింపనక్కరలేదు. ఇంతకు పూర్వము, అసహాయవాదులు బయలుదేరుటకు కారణము, పాలకుల అసహాయ దృక్పథమే. గాంధీ మహాత్ముడు మున్నగు నాయకులు తిన్నగ జూచిన సహకారవాదులే. కాని గౌరవముగ సహకార మవలంబింప వీలులేకపోవుటచే, వారు అసహాయవాదులు గావలసి వచ్చెను. మితవాదు లాసమయమున అసహాయము నవలంబింపక బోయినను, యీ సమయమున మాత్రము అసహాయములే వున్నారని వారికి తోచెను. మితవాదులకు గూడ వెగటుపుట్టించిన కమిషను ఏర్పాటును ఉపసంహరించుకొనవలయునని కోరుటకు మారుగ, మితవాదులను గూడ దోషు లని నిందించుటవలన టైమ్సు పత్రికా గౌరవము ఇనుమడింపజాలదు. దేశము భరించెడి యవమానముల కయినను ఒక మితిగలదు. అదిగూడ దొలగిపోవుటచే, మితవాదులు ఎదురుతిరిగిరిని, టైమ్సు పత్రిక గ్రహించుట మేలు. మితవాదుల నయినను దేశభక్తి ప్రేరేపింపక మానదు. పాలకులేటుల ప్రవర్తించినను, మితవాదులు తోడ్పడదరను నూహకు భంగము వాటిల్లినది. దేశమున గలిగిన మహాదవకాశమును చేపట్టి, అన్ని పక్షములవారును గలసి సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి కృషి నలుపుటయే, వారి పరమధర్మము.

జీనీవా సభలు

జీనీవా సభలగుర్చి ముచ్చటించుటకు, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారికి మరియొకమారవకాశము గలిగెను. సభాధ్యక్షత వహించిన సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారును ఇదివరకు జీనీవాకు వెడలివచ్చినవారే. తూర్పుదేశములు ముందుకు వచ్చుచున్నవనియు, కేవలము యూరపియను వ్యవహారములతోనే పాశ్చాత్య నాయకులు ప్రాద్దు బుచ్చుటకు వీలులేదనియు, రంగుభేదమును తొలగించినగాని, నానారాష్ట్రసంఘము తనధర్మమును నెరవేర్చజాల దనియు, శివస్వామి అయ్యరుగారు రాసమయమున సూచించిరి. ఇప్పటికిని, రంగుభేద సమస్య నిలిచియున్నది. తూర్పుదేశములపట్లగల నిరాదరణ తొలగలేదు. తూర్పుదేశములలోజపాను మాత్రము నానారాష్ట్ర సంఘమువారి దృష్టి నరికట్టుచు, తనహక్కులను కాపాడుకొనుచున్నదని, రామస్వామిఅయ్యరుగారు పలికిరి. ఇందుకు కారణము లేకబోలేదు. జపాను స్వపరిపాలనము ననుభవించుచు, బలయుతమై యున్నది. అందుచే జపానును నిరసించుటకు సాధ్యపడుటలేదు. హిందూదేశముస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించినగాని, హైందవాభిప్రాయమును నానారాష్ట్ర సంఘమువారు గౌరవింప బోరు. పరాధీన హిందూదేశముపక్షమున ఎందరు రాయబారులు వెడలినను, పిశేషలాభముండజాలదు. నానారాష్ట్ర సంఘము, సమత్వము, బహిరంగ ప్రకటనము, న్యాయములను రక్షింపబూనినటుల, రామస్వామి అయ్యరుగారితలంపు. కాని రహస్యప్రచారమింకను జరుగుచునే యున్నది. సమత్వదృష్టి ననుసరించుట లేదని, చిన్నజాతులవారింకను మొరలిడుచునే యున్నారు. న్యాయరక్షణ మింకను సాగుటలేదు. ఇట్టి యాదర్శములు సభాసభ గాంచవలయుననిన, స్వయంనిర్ణయసూత్రమును అంగీకరించిన గాని ప్రయోజనముండదు. లేనియెడల ద్వేషమునుబోగొట్టుటకు గాని, యుద్ధములను నివారించుటకు గాని సాధ్యపడదు. నానారాష్ట్ర సంఘము తాబేలునడక నడుచుచున్నదనికొందరువిమర్శించుచున్నటులరామ స్వామిఅయ్యరుగారుచెప్పిరి. ప్రస్తుతకలిసితిలుమార నంతవరకు సత్వరాభివృద్ధి గలుగుట దుర్లభము. ప్రపంచసమస్యలను పరిష్కరించుటకు నానారాష్ట్ర సంఘ మింకను మొదలిడ లేదని, రామస్వామి అయ్యరుగారు నుడివిరి. నానారాష్ట్ర సంఘము ఏ యాధారములపై నిలిచియున్నదో, అవి మారి శాశ్వతముగ నాధారము లేర్పడిన గాని, ప్రయోజనముండదు.

పచ్చయప్ప కళాశాల : ఆదిమాంధ్రులు

పచ్చయప్ప కళాశాలలో ఆదిమాంధ్రులను జేర్చుకొనునటుల జేయవలయునని హైకోర్టులో దెచ్చిన దంఖాస్తు పెక్కికల్ కారణములచే త్రోసి వేయబడుట శోచనీయము. అడ్వకేటు జనరలు గారి సమ్మతితో దెచ్చెడి వ్యాజ్యమునందు గాని యిట్టివిషయమును పరిష్కరింప వీలులేదని, న్యాయ మూర్తి నాలుగుగారు తీర్పుజెప్పిరి. కాని నిమ్మజాతులహక్కులనుమాత్రము వీరంగీకరించిరి. నిమ్మజాతులు హిందువులలో జేరినవారనియు, హిందూ

ఆచారముల ననుసరించుచున్నారనియు, హిందూలా మాత్రమే వీరికి వర్తించుచున్నదనియు, న్యాయ మూర్తి వారు గౌరభిప్రాయపడిరి. ఇంతి యగాక, పచ్చయప్ప ప్రస్తుత సూత్రములే నిమ్మజాతుల హక్కులను స్థాపించుచున్నవని, న్యాయమూర్తిగారి యభిప్రాయము. ఏలన, ఇరువురు ప్రజ్ఞీలను ముగిసిపాలు కార్పరేషనువారును, సినేటుసభవారును ఎన్నుకొనవలయునను నియమముగలదు. ముగిసిపాలు కార్పరేషనునందు నిమ్మజాతులవారు సభ్యులుగ నుండవచ్చును. సినేటు సభయందు నిమ్మజాతులు సభ్యులుగ నుండ గలరు. నిమ్మజాతులవారు ప్రజ్ఞీల ఎన్నికలలో బాల్గానవీలున్నపుడు, నిమ్మజాతులబాలురు విద్యా ర్థులుగ నుండగూడదని వాదించుటకు వీలుండదు. న్యాయమూర్తిగారి యభిప్రాయము ప్రమాణము గాకున్నను, క్రమమగు వ్యాజ్యములో నిమ్మజాతి విద్యార్థుల హక్కులను స్థిరపరచుట యవసరమగు ను. కాని ఇట్టి యవసరము గలుగకుండ, ప్రజ్ఞీలే విశాలభావము జూపి నిమ్మజాతుల విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట లాభకరము. లేనియెడల, కళాశాలా గౌరవమునకు తీరని కళంకము వాటిల్లక మానదు.

కుళాయిలచెరువు : ఇరిగేషను

రెవెన్యూ చెరువుకింద వ్యవసాయముగూడ జరుగుచున్నది. చెన్నపురికి నీటిని విరివిగ సప్లయ జేయుచో, వ్యవసాయమునకు ఇబ్బంది కలుగును. లేనియెడల, చెన్ననగరవాసులకు త్రాగుటకు నీటి యిబ్బంది గలుగును. పట్టాదారుల సంఘమువారు ప్రభుత్వమునకు పంపినవిజ్ఞాపనలో, కొళాయి నీటిని ఇంటిపనులకుదప్ప యితరపనులకుపయోగింపకుండ జేయవలయుననియు, జాలై, ఆగస్త్యనెలలలో నీటిసప్లయిని వ్యవసాయదారులకు చాలింపగూడదనియు, ఇరిగేషను విషయమున గల యితర నిర్బంధములను తొలగింపవలయుననియు, గోరబడెను. నీటిసప్లయి తగినంతగ లేకపోవుటచే రయితులు నష్టము బొంది రనియు, ఆనష్టమును కార్పరేషనువారి ద్వారా వారి కిప్పింపవలయుననియుగూడ, విజ్ఞాపనము గోరు చున్నది. ప్రభుత్వమువారి విజ్ఞాపనకుజవాబిచ్చుచు, ఇరిగేషను పనుల కొర కింత మొత్తము నిచ్చుట కెట్టి ఒడంబడిక లేదనియు, మద్రాసు నీటి సప్లయి కొరకే చెరువులను బాగు చేసి రనియు, నగరజేమము ఇరిగేషను పనులకన్న ముఖ్యమనియు, కొళాయి నీటిని, కేవలము ఇంటిపనులకొరకే వాడవలయునని నిర్బంధింప వీలులేదనియు, రెవెన్యూ ల్గుచెరువును అందలిసేరును ప్రభుత్వమువారి ఆస్తి గాని కార్పరేషనువారిది గాదనియు, అందుచే ఇరిగేషనునష్టమును కార్పరేషనువారు భరింప నవసరము లేదనియు, సూచించిరి. కార్పరేషను వారు ఇరిగేషనుహక్కులను సంపాదించుట కెంత వరకు వీలుగలదో యోచించుట యవసరమగుచు న్నది. రెవెన్యూలో సీరుపుష్కలముగ నున్న గాని కార్పరేషనువారు చెన్నపురిపౌరులకు సరి పోవునీటి నొసగజాలరు.

కార్పరేషను అధ్యక్షుని ఎన్నిక

కాంగ్రెసు పక్షమువారు అంతఃకలహములకు లోనై స్వపక్షాభ్యర్థిని నిలువ లేక బోవుటచే,

వెనుకటి అధ్యక్షులే పునర్నియ్యుక్తులయిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారి ప్రవర్తనము నీనమయమున కొని యాడుట కేమాత్రము వీలుగనుపించదు. గత సంవత్సరము డి. బి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు కార్పరేషను పరిపాలనమును నిర్వహించినవిధము, ఏమాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ లేదు. జస్టిసు సభ్యులు సమురము వీరిపట్ల అసంతృప్తి జూపుచుండిరి. అయిన నేమి అడ్వక్టజేషనున విజయము వీరికే చేకూరినది. కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి ఎవరును నిలువబడకపోగనే తుదిరంగమునందు జస్టిసుపక్ష నాయకులు నారాయణస్వామి చెట్టిగారిని తమఅభ్యర్థిగ నిలువ బెట్టిరి. స్వపక్షమునకు చేరినయితరుల హక్కులను నయితము పాటింపకబోయిరి. మొత్తము మీద జస్టిసుపక్షాభ్యర్థికి విజయము కలిగెనని చాటుటకు మాత్రము వీరికి అవకాశము గలిగినది. ప్రస్తుతఫలితము గాచి తృప్తిగాంచుట కష్టము. నిన్నటి దినమున సయినను నిశ్శబ్దముగను, వివాదరహితముగను సభజరుగుటకు వీలులేక బోయెను. వరస్పరనిదలు బలమయ్యెను. రాబోవు సంవత్సరమునందయినను, కార్పరేషను అధ్యక్షుని పరిపాలనము తిన్నగ కొనసాగి, సభలు శాంతముగ నిర్వహింపబడుగాక యని కోరెదము.

మెన్టను ప్రభువుగారి బెదరింపు

లండనుమైమునలె, మెన్టను ప్రభువుగారును భారతీయుల నీనమయమున బెదరించుచున్నారు. రాయల్ కమిషనునందు భారతీయులకు స్థానము లేకుండుటకు ఆతివాదుల పొగరబోతుతనమే కారణమని, మెన్టను గారు సూచించుచున్నారు. బెసెంటుగారిస్వరాజవిధానము దప్ప మరియొకటి వెలువడలేదని వీరు అభిప్రాయించుచున్నారు. ఆవిధానము చాలదా? స్వరాజ్యమును ప్రసాదింప దలవెట్టనపుడు, ఎన్ని విధానములను తయారుజేసిన నేమిప్రయోజనము? జాతీయవాదులు బహిష్కారాందోళన గావించుచో, హిందూదేశము స్వపరిపాలనమున కర్హతగాంచలేదని, వెల్లడియగునట. అందుచే, ఇప్పుడేర్పడిన కమిషనునే ఆమోదింపవలయునని, మెన్టనుప్రభువు గోరుచున్నాడు. కాని, ఇట్టిబెదరింపులకు లొంగుకాలము గతిచెనని, మెన్టనుప్రభువు ఇకనయినను గ్రహించుట చుట లాభకరము.

మోటారుబిండ్ల డ్రైవరులు

మధుపానముచే మత్తెక్కినవారు మోటారు బిండ్లను నడువగూడదను నిబంధన క్రొత్తగ చేయబడెను. ఇది చాల అవసరమయినదే. కాని యీ నిబంధన నమలులోనికి దెచ్చుటలు? ఇందుకు తగిన సాధనములను నిరూపింపనియెడల నిబంధన నిరుపయోగము గాకమానదు.

ఉరిశిక్షను తీసివేయుట

డెన్మార్కు, నార్వే, స్వీడను హాలండుదేశములలో తీసివేయబడినది. ఒక్క ఇంగ్లాండు తేల్చులోమాత్ర మున్నది. యూరపులో 11 దేశములందు, దక్షిణ అమెరికాలో 9 రాజ్యములందు, ఆమెరికను యూనియనులో 8 రాజ్యములలోను క్రిస్టుల్యాండు (ఆస్ట్రేలియా) స్వీట్జర్లండులో క్యాంటనులందు చాలచోట్లగూడ ఉరిశిక్షను తీసివేసిరి. వెలుయసులో 40 సంవత్సరముల క్రిందటనే ఉరిశిక్షను తొలగించిరట. ఆమెరికాలో ఉరిశిక్షల నెత్తివేసినందున హత్యనేరములు తగ్గిపోయినవట.

విదేశవార్తలు

ఆంగ్ల సాహిత్యము

ఇంగ్లండు నెరవేర్చిన విషయము

సర్ క్యామ్యుల్ హోగార్ల ప్రకటనము

గుగ్గి, నవంబరు 15:—సర్ విలియం రాబర్ట్ హోగార్ల యొక్క మూడవ పుస్తకము అందరు గ్రహించవలెనని క్యామ్యుల్ హోగార్ల ఇంటిముందు యుద్ధములు లేకుండా జేయుటకు ప్రయత్నించుట చాల బాగున్నది. ఈ పుస్తకము సాగవలెనని అన్ని పక్షములవారును ఏకీభవించి పని చేయవలెను. యుద్ధపరిరంజనముల తగ్గించుటకు చేయుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు కృతనిశ్చయము చేయున్నారు. ఇతరజాతులందరును దీనికి తోడ్పడునట్లు జేయ సంసిద్ధులుగా నున్నారు.

వివరములు

1914 లో గ్రేటుబ్రిటనుకు 44 యుద్ధకాక లాండెను. 1927 జూలైకి 12 కు దిగినది. 1914 ఆగస్టులో 80 క్రూయి జరలండెను. ఇప్పుడు 27 ఉన్నది. 1914 ఆగస్టులో 183 డెప్లొయరు లాన్నది. ఇప్పుడు 89 మాత్రమే యున్నది.

సాకాదశమున ఉద్యోగుల సంఖ్యలు కలిసి యుద్ధమునకు ముందు 145600 యుండిరి. నిరుద్యోగుల సంఖ్య 100700 మందే యుండిరి. వైద్యములో 1914 లో 174500 ఉద్యోగులు వైద్యకులు యుండిరి. నిరుద్యోగులు 151100 కు తగ్గినది.

1914 ఈజిప్టు కలిసి 220000 మంది యుండిరి. నిరుద్యోగుల సంఖ్య 284000 మందియే యుండిరి. యుద్ధము ముగిసినపుడు బ్రిటన్ కు ప్రపంచములో అందరికంటె ఎక్కువ వైద్యునికదలే ముండెను. కాని ఇప్పుడుచాల తక్కువగా చేసిరి. దేశక్షణము అది చాలవలెనున్నది దానిని నిస్తారముగ జేయవలె ననుచున్నారు నేడు గ్రేటుబ్రిటనులో 750 విమానములున్నవి. ఫ్రాన్సులో 1850 యున్నది.

యుద్ధపరిరంజనముల తగ్గించుటలో యూరపుజాతులందరికంటె గ్రేటుబ్రిటను ఉత్తముగ జేసితి బ్రిటను కాంతిస్థాపనమునకే పాటుబడుచున్నది.

సినిమాచిత్రము

10 సంవత్సరములు ఆములులో నుండును

రెండుసంవత్సరములవరకు విదేశీచిత్రముల ఆదర్శమున చున్నది. ఒకకేళ అక్రమముగ చుండుగా ఫీల్మలను ఆదర్శమున నుండిరానిది. వైదేశీపు ఫీల్మలను రెండుసంవత్సరముల వరకు తెప్పించుకొనవచ్చును.

గ్వయానాకు భారతీయుల

నంపుడు

భారతీయులు అత్యంతోపయోగము

లండన్, నవంబరు 15:—కోయిరీయులు ఇన్స్టిట్యూటులో సర్ సిసిలు హంటరు రోగ్యుగారిట్లు సాగిరి: భారతీయులు చాలముపయోగమునందు. రాజకీయసహనస్వత్వములను పూర్తిగాబొందినవారు తమస్థితి లుచితముగవిద్యను బడయుచున్నారు. కాని గొప్పవర్గముతో భారతీయులు కలస పోవుచున్నారు. గ్వయానాలో ఎన్నివర్గములలో భూమి “గయాన” గ నున్నది. పంట, సాగుతీరు. భారతీయులు జనపక్షిగై ముందు. అట్టితే భారతీయులెవరికైనను గ్వయానాభరించును. దూరదృష్టి ఆర్థికసంపద గ్రేటుబ్రిటను, “ఇండియాలో ఎవరికైనను ఉన్నవారికిది మంచిసమయము. ఆఫ్రికాకు కిక్కి రోగ్యుగానజేసినట్లు గ్వయానాకు జేయవచ్చును. అట్టివారున్న రెండవ, ఇంకా భూమి వృథాగాబడియుండుటచూడని సామ్రాజ్యములో ధనములు రాజకీయప్రవీణులు లేరాయ పించుచున్నది.

ఆంగ్లో-ఇరాకు రాయవారములు

జఫరు పాషాగారు

లండన్, నవంబరు 15:—రాయవారములు స్నేహభావముతో సాగుచున్న వనియు, అవలు నిదాంతమువినియమై ఒకటి టికెట్ కుదిరినదనియు, వివరములను ముందు నిర్ణయించెదదనియు చెలియజేసిరి. జఫరు పాషాగారు నిర్బంధమైకట్టి విషయమై తమ ప్రభుత్వవృద్ధి మార్పు జేందలెననిరి. ఈ విషయము ఇరాకు ప్రభుత్వమునకే సంబంధించినది కాన లేదు రాయవారి ములోనిది గాదనిరి.

జర్మనీ ఇవ్వవలసిన డివిజన్లము

గుగ్గి, నవంబరు 15:—నవంబరు 1 తేదీనకు జర్మను యుద్ధములముతో జర్మనీ 45000000 పౌనులపరిహారము నిశ్చయించెను. యుద్ధములము గ్రేటుబ్రిటనుకు ఇటలీ ఫ్రాన్సు మొదలగా జర్మనులు 15500000 పౌనులు ఇవ్వవలసియున్నది. యుద్ధములములను గ్రేటుబ్రిటను మొత్తము 19400000 పౌనులీయవలెను.

ఇండియాకు సరాసరి వైమానికతయనము

లండన్, నవంబరు 15:—కప్టెన్ షేక్రిఫ్టు, హింక్లరు గార్లు సరాసరి ఇండియాకు విమానములవిన బయలుదేరి. వారిపూర్వీకమున వైమానిక కాళువారు ఉత్సాహమున గలుగజేయుట తప్ప వారిబాధ్యత లేదు. మొదట బాగానే ప్రయాణము సాగినది. 15 గంటలకుండు జేవైరో తెలియకున్నది.

ఇండియాలో ట్రాన్స్మిషన్ సౌకర్యము

ఇండియాలో మంచి సౌకర్యము గావలె నన్న మోటారు ట్రాన్స్మిషన్ అవసరమనియు, ఇదికొండ లాభముగ పనిచేసే ననియు అందుచే మోటారు ట్రాన్స్మిషన్ నభివృద్ధి జేయుటకు పూనుకొనవలెననియు కర్నలు క్రాఫ్ట్ గారు నిరి.

సోవియట్ కేంద్రపరిశీలక సంఘము

మండి ఇంకొక ఆరుగురిని తీసివేసిరి. ఇవేసోవియట్ సంఘములను నుండు అంగరకు తోడ్పడుటకు బహు ప్రతికూలపథలము జేరెట.

కరోలు రాకొమరుని దూతను వదలిపెట్టుట

బుకారెస్టు, నవంబరు 15:—కరోలు రాకొమరుని సోవియట్ సమమిద కూర్చుండ బెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడని పట్టుకొన్న మనీషెన్ గారిని విడుదలజేసిరి నిర్దోషిగ.

చీకాకంపిన బ్రిటిష్ పైస్యు

లండన్, నవంబరు 15:—చీకాకంపిన ఏకగతీ లిజిన్ గుసేక అంతయు క్రిష్టులలోపుగ ఇంగ్లండును తిరిగివచ్చునని యుద్ధములెరిగెను. కాని ఆలకున బహుదేరువారు క్రిష్టులను చేరెదరో తోడ జెప్పవలసిరి. కాంతాంతరములచే విధిలేకజబ్బుచే ఆగివలసివచ్చి పైస్యులెప్పు తక్కిన పైస్యులు తిరిగివచ్చును.

కర్నలు అమెరిగారి కార్మికములు

గుగ్గి, నవంబరు 15:—17 తేదీన అమెరిగారు ఆస్ట్రేలియానుండి మ్యాజిలను బహుబిరెదరు. న్యూజిలండు 27 తేదీకి చేరెదరు తరువాత కనడాకేగెరు. అట్లు జనవరి 5 నుండి ఫిబ్రవరి 8 తేకి 10 వరకుండురు. తరువాత నోకారమునకు ఇంగ్లండుకు తిరిగివచ్చెద రుకొనుచున్నారు.

పిట్టుబర్గ ప్రమాదము

లండన్, నవంబరు 15:—పిట్టుబర్గో గాలిని ప్రాగు చేయు కార్యాలయము ప్రేటుచే 28 గురు చనిపోయిరి. పిట్టుబర్గో బర్గలైన అద్దపుముక్కలతోను, ఇటికలతోను నిండియున్నది. వైద్యులు పోలీసు నిపురు చల్లార్చువారు దారులు ఉన్నవారందరును ఉపహరమును జేయుచున్నారు.

ఇంతవరకు 28 గురు చనిపోయిరి లెక్కచేసిరి. ఎంతరో కన్పించుటలేదు. ఒక ఆస్పత్రిలో మెట్లు అన్నియు రక్తముతో నిండిపోయినది. దీనినిబట్టి బహుళు చెబ్బులు తగిలిన వనుచున్నారు.

ఎపింగులోని క్రాయిజరు పోర్టునెడ జేరినది.

రాయలు కమిషను

కార్మికపక్షమును బర్నెట్ హెడ్ ప్రభువు తోబడుచునుట

ఇండియా కార్యాలయము క్రొత్త యెత్తు

లండన్, నవంబరు 15:—గ్రాండ్ డిప్ ఓడోశనమును పురస్కరించుకొని కార్మికపక్షమువారు గూడ ఆంధోశనములు జూచి ఇండియా కార్యాలయముకాదు కార్మికనాయకులను లోబడుకొనుటకు ప్రోత్సేహము జేయుచున్నారు. బ్లాక్సులు కార్మికపక్షము జేసి తీర్మానమునకు రాయలు కమిషనుతో బాటు జేర్చి సభలోనుండి 7 గురు భారతీయులను కమిటీగా నియమించిన సరిపోవుననియు, అనియే కార్మికపక్షమువారి ఆశయమునియు, అట్లుచేస్తే వారి ఆంధోశనమున కవసరములేదని ఇండియా కార్యాలయమువారు బ్లాక్సులు తీర్మానమునకు ఆర్థము గల్పించిరి. ఇట్టి ఏర్పాటు ఎంతవరకు సరిపోవునో జూచుటకు కార్మికనాయకులు నేడు ప్రభుత్వముతో కలిసికొని మాట్లాడెదరు.

ఒక్క రాయలు కమిషనులో సభ్యత్వముకొన్న తక్కిన సదుపాయములన్నిటిని వారి కున్నటులే ఇచ్చెదరని యాధి అయినది. దీనికెంతమాత్రము ఇండియా కార్యాలయమునకు అభ్యంతరములేదట. రాయలు కమిషను సెలవుకొంటే సహకారముతో పనిచేయవలెననే వారి తలంపు. కాని ప్రస్తుతము ఇచ్చి జేల్లూనము నవలించునది జేప్పవలెదట. వచ్చే సంవత్సరప్రారంభమున రాయలు కమిషను ఇండియాకు వచ్చునపుడు విధానమును ర్థమునకొనవచ్చునట. అప్పుడు ఇండియా ప్రభుత్వమును అసంబంధములను నాయకులను స్వయముగ కోరికొని ఆలోచించుటకు వీలందునట. ఇంతమాత్రముతో కార్మికపక్ష నాయకులు తప్పక సంతృప్తు లగుదురట. తిథ్యమునుచున్నారు. భారతీయుల ఆశయములను గూర్చి ప్రధానామాత్యుడుగాని ఇండియానులిగాని సానుభూతిని జూపెదరట. సంతృప్తాంతకముల నిచ్చెదమందురట. రాయలుకమిషను చక్కని ప్రారంభించునపుడు కార్మికసభ్యులు కొంత వనస్పిచ్చుకాట్లాడిన అంతటితో చచ్చి అంతయు ముగియును.

ఇండియాలో రాయలుకమిషను బహిష్కరణము ముందరించినపోవుచున్నది. ప్రతికూలురెండున్నారో అనుకూలుకు అందరేమున్నారని ఆ గ్ల జేకేపురస్రికలు వ్రాయుటచే ‘రైటు వింగు’ కార్మికపక్షమువారు తమధోరణి మార్చుకొనటకు కారణమునుచున్నారు. అప్పుడే బహిష్కరణము ఇండియాలో అంతరించుచున్నదని వ్రాయుచున్నదట. భారతజేకముపట్ల సానుభూతిని జూపకుండుటలో బర్నెట్ హెడ్ ప్రభువు ఆగ్రగణ్యుడయ్యె ననవచ్చునట.

కార్మికపక్షమువారిఆంధోశనము చల్లార్చుటచే బర్నెట్ హెడ్ నరల బిగిబిగియుచున్నారు. మంచికో చెడ్డకో రాబోవుకొద్దిమాసములలో జరుగుసంగతులు భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుటకునుచున్నారు. లండను భారతీయులు ఇండియాలో అన్నికక్షలవారును రాయలుకమిషనుమొగము జూడకన్న భారతీయులు తమపట్టును విడువకున్న భారతనాయకులయందు గౌరవము అప్పుడు చక్కగ ఆంగ్లప్రభుత్వమువారికి గల్గు ననుచున్నారు.

కార్మికపక్షనాయకులు బర్నెట్ హెడ్

ప్రభుని జూచుట

లండన్, నవంబరు 16:—రాయలుకమిషను భారతీయు నాయకులు సంప్రదించి ఒకరితో నొకరు ఆలోచించి వ్యవహరించెదరను/అభయమును బడయుటకు కార్మికపక్షనాయకులు నిన్న బర్నెట్ హెడ్ ప్రభునికడ కేగిరి.

రాయలుకమిషనులో నున్న ఇద్దరు కార్మికసభ్యులను లేచిరచ్చుని కార్మికపక్షమువారు ప్రచారమును ప్రారంభించి రని డిలాలీమెయిలు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది. కార్మికపక్షము వారు కోరిన అభయము రాకున్నచో లేచిరచ్చునుచున్నారు.

బ్రిటిష్ పత్రికా వ్యాప్తిలు

మొమ్ముపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది

లండన్, నవంబరు 16:—రాయలుకమిషనుకు ప్రతికూలురగు హిందూనాయకులు ప్రభుత్వమువారు, రాజప్రతినిధి చెరిసినదానిని అంగించిరి. భారతీయులను విచారణలో చేర్చి భారతశాసనసభ్యులు తమయభిప్రాయములను పార్లమెంటు రెండుసభలయందు బాయింటు సెలవుకొంటేయెదుట తమయభిప్రాయము

యములను పొందుచున్నట్లు కేసులను గూర్చి యందు యలకమిషనులో చేర్చలేదని మతిపోయి కోర్టును కాయము న్నారు. దీనికితోడు రాయలకమిషనులో సభ్యులయ్యెదమను కొన్నవారి ఆభారములను మరలపరిశీలించుచున్నది. వీరిని పార్లమెంటుకమిషను బాగాయ్యున్నది. భారతీయులభిప్రాయ ములన్నిటిని వివేచించి, ఇట్టి సమస్యలను భారతీయులు లేనివి ఉన్నట్లు భావించి రాయలకమిషనుతో సహకారము కల్పించి, ఈ కేసులలో భారతీయులను నెరవేరినవారు ఇట్టినిరాధారముగ కారణములచే బహిష్కరించు భారతీయులే 'నోచేంజర్ల'ని అనుమానించెదరు. వారే భారతదేశ ప్రజాస్వామ్య కీర్తిని గలుగజేయుచున్నారను.

మాంచెప్పరు గార్డుయను పత్రిక ఇట్లు వాకొనుచున్నది: భారతీయుల కోపమును తీర్చుటకు ఇప్పటికైన రాయలకమిషనులో మార్పుగలుగుట కవకాశమున్నది. ఆకును అంబుకుండ పోకను పొందకుండ ఆతిథ్యగ్రాహక బర్మెన్ టాప్ ప్రభువు జేప్పిన సంగతులనే భారతీయుల వైఖరి గుర్తించి మార్చితిరి. ఇందులో తొందరచే కమిషనరులను రాబోవు యెన్నికలలో సత్కర్మ లేకనే యెన్నుకొని తమ యభిప్రాయములను గూర్చి పార్లమెంటు సభలవారికి సలహానియవలెనని కొందరునున్నారు. ప్రస్తుతము అసలించుచున్న పద్ధతి అనగా కమిషనరులు తమ నివేదికమును ప్రభుత్వమునకు చెబుతును మాన్వించవలె ననుచున్నారు. బ్లాక్సులు తీర్మానములు బ్రిటిషుమంత్రులతో జేప్పి చేసినవారు. వాటిని మంత్రులతో ఆలోచించి ఈ పని జేసెదరని చెబుతున్నారు. ఈలోపము లుండుటచే ఇండియన్ కార్మికపక్షమునా రేపి జేయుటకు వీలులే కున్నది.

ఇండియను కమిటీకిని రాయలకమిషనుతో సహకార ము కల్పించు సంప్రదానము నిచ్చెదమని బర్మెన్ టాప్ ప్రభువు కార్మిక నాయకుల కభయమిచ్చెదరు. సానుభూతిని జూపిరట. కాని సమర్థతను తీర్చుకొని భంగములేకుండ సదుపాయముల నిచ్చెదమనిరట. వివరములు దెలియవు. కాని ఇండియను సెలెక్టుకమిటీ రాయలు కమిషనుతో కలిసి సాక్ష్యమును తీసి కొని రహస్యముగ జూడవలసిన కారితములను జూచుటకును భిన్నాభిప్రాయమున్నదానిని చెబుతుటకును అవకాశము నీయవలెనని కార్మికపక్షమువారు కోరిరట.

కార్మికపక్షములో భారతదేశ మిత్రుల నిరాశ
 లండన్, నవంబరు 16:—ఇండియాపల్ల స్నేహభావము తోనున్న కార్మికపక్షమువారిలో కొందరికి నిరాశ గల్గెనట. నిస్పృహులైరట.

ల్యాన్సుబరీగారు సంగతులన్నిటిని జూచి విచారము నొందుచున్నారు. ఈవిషయములో పార్లమెంటు కార్మిక పక్షము చేయుపని చూచి విచారించుచున్నారు. భారతీయుల హక్కులను గుర్తించి ఉదారభావముతో ఈవిషయమును ఆలోచించవలెనని వారిని నిరంతరము 'వెదిని ఇల్లకట్టుకొని' పోరుచున్నారు. ల్యాన్సుబరీగారు రొక్కరు. ఈతని మిత్రులు ఎవరో కొద్దిమందికే భారత పరిస్థితులు దెలియును. సానుభూతిగలరు. తక్కిన వారందరికీ విషయం తెలియదు.

మేయోకన్య గ్రంథము
 కార్మికపక్షమువారిలో చాలమంది నడిగిమాడ భారతదేశమునుగూర్చి వారికి గోచరించిన సంగతులన్నియు మేయోకన్య గ్రంథమునుండియే యనుచున్నారు. రాయలు కమిషనులో భారతీయులకు సానుభూతిని తెలిపిన చెప్ప అందుకు తగరని ఈ గ్రంథమునుండి వాదమును జూపుచున్నారు. నిదర్శనముగ, ఇట్టి పరిస్థితులు ఇండియాలో నుండ ఎట్లు మేము వేరొక విధానము నవలంబించగలమునుచున్నారట. కార్మికపక్షములో అధికారి యొకడు "ఇండియాలోయున్న 6000000 అస్పృశ్యులగుట ఏమిటి అని అడిగినాడు రాయలు కమిషనులో వారికెట్లు ప్రాతినిధ్యముండుననిరట. రాయలు కమిషనులో అగ్రజాతి హిందువులున్నచో బ్రాహ్మణేతరులమాట ఏమనిరట. బ్రాహ్మణేతరసాయనల యభిప్రాయములు ఎట్లున్నవో చూడుదెలిరట. అందుచే భారతీయులెవరును రాయలు కమిషనులో యుండరాదనిరి. పూర్తిగ శ్వేతములులే యున్న అన్ని తెగలవారికి విశ్వాసముండును. మిశ్రమునున్న విశ్వాసముండదు, రాజకీయ వేత్తలు రాయలకమిషను నచ్చజేప్పి తమ మాటను గుర్తించు నట్లు జేయగలరనిరట. బ్రిటిషుపత్రికలలో భారతపరిస్థితులను గూర్చి అధికారముగ ప్రచారము కల్పించుచున్నదని దానికి తోడు ఈసమయమున మేయోకన్య గ్రంథముకటి వచ్చి పడి పడి, పత్రిక లొకనొక కుట్ర పన్నుచున్నవి. అందుచే భారత

పక్షముగూర్చి టోరీలకును కార్మికపక్ష మునకు వ్యత్యాసము కన్పించుట తోచు.

భారతీయులు లేమిచేయునలసినది?
 యుద్ధ భారతీయుల ఆశయములపట్ల గాఢముగ సానుభూతిగల కార్మికపక్షమువారి నకుగ వారిట్లుచెప్పిరి:—రాజకీయకొన్నానునదీ. బహిష్కరణమును సాగించుకొననదీ భారతీయులే నిర్ణయించుకొనవలెను. సానికపరిస్థితులనుబట్టి భారత నాయకులే నిర్ణయించుకొనవలెను. రాబోవు కొద్దిరోజులలో రాయలు కమిషనుగూర్చి భారతరాజకీయ సంఘములన్నియు ఏమి ఆకాంక్షలు తయారుజేసెదరో, అదే చివరకు ఆధారముగ చేసుకొనవలెను. ఈ విచారణకుట్టుకు అదే లక్ష్యముగ నుండవలెను. సాధారణపరిస్థితులందు, యథాలాభముగా అడిగినంతమాత్రాన మంత్రులవ్యవహారగాని పార్లమెంటుగాని భారతీయులను జేర్చుకొనుటకు ఎంతమాత్రము ఆలోచించరు, ఎవరు. దీనిని బాగా గుర్తించి, భారతనాయకులు బహిష్కరణమునే నిశ్చయించుకొన్న కార్మికనాయకులు తప్పక సానుభూతిని జూపెదరు. కాని అది మీకు లభించదు. మీకోరిక సఫలముగుటకు తోడ్పడదు. బహిష్కరణఫలితము ప్రజలలో రాజకీయప్రభోధము పూర్తిగ మూర్ఛింపబడుచున్నది. (ప్రజలు తమ రాజకీయ సత్వములనుగూర్చి స్వయంనిర్ణయమాత్రమే గావలెనని గ్రహించుటయే. అధ్యయనము అన్ని పక్షముల రాజకీయతత్వవిధులైన బహిష్కరణములో నున్నగాని లాభములేదు. మరియు వీరు అందరగలిసి రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయలేకున్న మరీ లాభముండదు. ఆయాపక్షములపట్ల తమకున్న బాధ్యతలే నాయకులు బహిష్కరణముగ మాట్లాడలేకున్నారట. ప్రస్తుతముతయు ఆలోచనలోనే యుండుటచే ఏమి జెప్పలేకున్నారు.

రంగయ్యరు, పవతు అహ్మదుగార్ల యువన్యాసము
 సామ్రాజ్యపార్లమెంటు సంఘమున ఇట్లు రంగయ్యరు గారు చెప్పిరి:—సమస్తి నియోజకవర్గము లుండవలెను. ఇండియాలో సంస్కరణములు హానికలుగజేసెను. ఎకు, వగా మంచి చేయుటకు బహులు నేనేగాక నాన్నే హితులుగూడ ఈసంస్కరణములను ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ఈనిరంకుప్రభుత్వమును తీసివేయవలెనని గోరుచున్నారను.

మహాత్మాగాంధీగారు నాయకత్వమును పూనుకొననంత కాలము ఆగాంధీకములో ఇండియాలో ఏకైకత యుండెను. పని బాగా జరిగెను. సంస్కరణములవలనగల్గిన ఒక్కలాభము హిందూముసల్మానుల కొట్లాట అల్లకల్లోలమే.

పవతు అహ్మదుగారు ఉద్యోగములందును ఎన్నికలందును ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య ముండితీరవలెననిరి.

* * * *

కర్నూలు వెడ్డిప్రదేగారి సలహా

భారతీయులు రాయలుకమిషను ఎదుట సాక్ష్యమియ్యకున్న మునిగిపోయినది లేదు

దేహియని యడుగవలదు

భారతీయులు తమ కుపకారము జేయవలెనని ఆర్జీలను బ్రెచ్చుదని చెప్పెను. ఆర్జీపద్ధతి వలదనే జెప్పెదను లిబరలు పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారు కలిసి దర్పణముతో బహిష్కరణమును గావించిననే చివరకు మంచిలాభము గల్గును. భారతీయులకు బ్రిటిషుప్రజలకు ఒకరియందొకరికి గౌరవము గలుగును. అదియే నిజపరిస్థితులను దెలిసికొనుట కవసరము.

రాయలుకమిషను నెదుట భారతీయులు సాక్ష్యమియ్యున్న భారతదేశభాగ్యదయము మునిగిపోవునది లేదు.

సంస్కరణములను నమ్మి పనిచేసినవారి యనుభవములన్నియు జడ్జిమెంట్ కమిటీ నివేదికములో పూర్తిగా నిండియే యున్నవి.

సర్ జాన్ సైమన్ గారు భీముతుడు. కుక్కగ్రబుద్ధి గలవాడు. తనకు దొరికినదానినంతను ఊరికే బోసినాడు. ఎటులో ఉపయోగించుకొనకు.

ఈ కమిషనరుల నివేదికము ననుసరించి ఇంతతర్జునలో పార్లమెంటులో కాసనమును జేయుట కెన్నియో చిక్కులు ఉన్నవి. పార్లమెంటు విధానములో ఇట్టి తగాదాంతములు ముఖ్యముగ విషయమును సమగ్రముగ తరచిగాని ఏదీయజరుగవీలులేదు. కాన ఇంతలో ఏమియు లేదని గ్రహించుము. ఒకవేళ ఈనివేదికము త్వరలోనే కాసనరూపమును దాల్చు సమయ మేర్పడును. ప్రస్తుతపార్లమెంటుసభ్యులనుబట్టి ఏజాయింటు పార్లమెంటు కమిటీ ఏర్పడినను అవిభక్త కన్సర్వేటివులతో నిండిపోవును. వేరే అవిషయమునుగూర్చి జెప్ప నక్కరలేదు.

అందుచే రాయలు కమిషనుతో సంప్రదానముగ సహనాధికార సహాయములన్ననే పనిచేయుట కంగీకరింపును. లేనిచో ఎంతమాత్రము ఒప్పుకొనవలకు! నలకు! వలకు! కేసులో మేము ఈసమయమున భారతీయులు అంగరూప తమ విభేదములను చంపుకొని ఏకముగ ప్రవర్తించి, రాయలుకమిషను వలన వచ్చును.

కార్మికపక్షమువారు బర్మెన్ టాప్ ప్రభుని జూచుట

కుముందు కార్మికపక్షమువారి కార్మికరాజకీయమువారు రాయలు కమిషనులో భారతీయులను నియమించి తీరవలెనని నిర్బంధము జేయవలసి ఉత్తరువు జేయుటచే దానిని మానుకొని ఇండియను సెలెక్టు కమిటీ రాయలు కమిషనుతో ఆలోచించి సహకారముతో పనిచేయుట కభయమును గోరవలెననిరి. కర్నూలు వెడ్డిప్రదేగారి ప్రయత్నములు, భారతీయులకు జేర్చక తప్పదను దానిని సాగనీయలేదు. రాయలు కమిషనుతో ఆలోచించుటకు ఇండియను సెలెక్టు కమిటీకి అవకాశమున్నచో తమ బ్లాక్సులు తీర్మానములు అనుమలించునని కార్మికపక్షమువారు తప్పి జెందిరి.

కాని బ్లాక్సులు తీర్మానములో రెండుసంగతు లివిడి యున్నవి:—(1) భారతీయులే తమ తమ రాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయించుకొనుటకు స్వయంనిర్ణయాధికారముండవలెను. దానిని గుర్తించవలెను. కాని దానికి బాల్మిన్య ప్రభుత్వము అభయమియ్యలేదు. ఈ విధానమును ప్రతిపక్షులగు కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వముమీద విధించలేదు. ప్రభుత్వమువారు చేసి తీరవలెనని జెప్పలేదు. అందుచే కార్మికప్రభుత్వము వచ్చిననే మొదటిభాగము కార్యరూపము దాల్చుట పడును.

రెండవభాగము రాయలుకమిషనుకుసంబంధించినది. రాయలుకమిషనులో భారతీయులను నియమించవలెనని నిర్బంధమునుజూపలేదు. భారతీయులవిశ్వాసమును సహకారమును బడయునట్లు రాయలుకమిషను నేర్పాటుచేయవలెనని తీర్మానములోని రెండవభాగము. అందుచే భారతీయులకు రాయలు కమిషనుతో ఆలోచించుటకు సహకారముతో పనిచేయుటకు అవకాశమున్న, ఈ తీర్మానము ఫలిం చేసెను మాటయేయిరి.

కార్మికపక్షములోని లెఫ్టినెంట్ వారికి ఈ యర్థము ఆశ్చర్యమును కలుగజేసినది. వారు మొదటిభాగమునే ప్రాధాన్యముగ నెందిదానినే అమలుజరుపగోరుచున్నారు. అందుచే రెండవభాగమునుగూర్చి రాధాంతసిద్ధాంతములను జేయలేదు. ఆగష్టులోనే రాయలుకమిషనును నియమించుటకు నిశ్చయించుచే ప్రభుత్వముతో మాడి ఆలోచించియే ఇట్లు తీర్మానముజేరి రకుచున్నారు. చేయవలెననే ఈ యుద్దేశ్యముతోనే అట్లు తీర్మానించినవారనుచున్నారు.

ఏదెట్లున్నను పార్లమెంటు కార్మికపక్షముభారతీయులను రాయలు కమిషనులో జేర్చుకొనవలెనను భారతీయులకోర్కెనుత్రోసివేసిరి. ఇట్టిభావములు బ్లాక్సులు తీర్మానములో నుండుటచే ఇండియన్ కార్మిక పక్షమువారి చేతులు కట్టుబడి నవి. వారు ఏమియుచేయలేకున్నారు.

ఒకమూల ప్రాణాపాయములనుండి పరిహాసము
 మెక్సికోసిటీ, నవంబరు 15:—18 తేదీని హంతకులు ఓ బ్రిగాను అను నేనటనిరి జంప్రయత్నించుచుండ ఒంగిననుస్కరించుచు హంతకులారా! మీరు చాలాధైర్యకలాంకరిని జేట కారముగ. అందులో గాయముబొందిన రెండవహంతకుడు బాధతో అయితే మీరు నాకు నాయకులని ఖదులిడెను.

పోర్చుగీసు ప్రభుత్వమువారు నాకావ్యాపార ఖర్చులకు నిర్ణయించుటకు నియమించిన సంఘము నివేదికమును తయారు చేసి పోర్చుగీసు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినవెంటనే పరిశీలించెదమని సర్ పిలిప్ మన్నిపు విటెటరుగా రనిరి.

సాక్ష్యము బుజువగుటచే ప్యాకిస్ పాకకాలయపాధ్యాయుని వెనలగొట్టుటకు ఆంధ్రో రా రిపబ్లికువారుగూడ అంగీకరించిరి.

వియన్నాలో విద్యుచ్ఛక్తిచే చేపలు బట్టుటజూచి బెర్లినులోగూడ ప్రారంభించిరి.

లీసెన్ద్రు పటాలము బొంబాయికి 16 తేదీని బయలుదేరును.

హాప్టను ఆను నా మె ప్రభుత్వకోశాగారమునకు 1500000 పానులను దానము గావించెను.

బర్మింగ్ హామ్

కార్మిక రాయబారములు తెలిపినవి

రాయలుకమిషను సెలవు ఇండియనుకమిటికిని సంపూర్ణముగా సహకారమున కవకాశముండవలెను. అట్లేజేయుటకు తన ప్రభుత్వము యుద్ధశక్తిమన ఆధియమిటి, బర్మింగ్ హామ్ ప్రభువు.

(2) రాయలు కమిషనుతో కలిసి ఇండియను సెలవు కమిటిచారణ సల్పవలెను.

(3) సాక్షులను విచారించుటకు ఈ ప్రశ్నలను గురించి ఆధ్యక్షులను చెప్పవలెను అధికారముండవలెను.

(4) ఇతర సాక్షులను విచారణలను గాని ఇచ్చినసాక్షులను తప్పని రుజువు చేయుటకు గాని అధికారముండవలెను.

(5) రహస్యపు కాగితములను గూడ జానుటకు హక్కుండవలెను.

(6) నిఘాన్నులను రాయలుకమిషనువారు జేయుటకు ముందు ఇండియను కమిటితో ఆలోచించవలెను.

(7) కమిషను తీర్మానములతో ఏకీభవించినచో వాటితో కలిసి సంతకము జేయుటకును, భిన్నాభిప్రాయమున్న దానిని చెప్పవలెను, పార్లమెంటు ఎదుట దానినందుటకు అధికారముండవలెను.

(8) కమిషను తీర్మానముల ప్రకారము కాసనమును చేయుటకు పార్లమెంటు సెలవు కమిటికి వచ్చునపుడు రాయలు కమిషనుతో సమానముగ సెలవుకమిటితో పనిచేయుటకు ఇండియను కమిటికి ప్రతిపత్తియిండవలెను. ఇంతకు తక్కువయితే తమకు సచ్చదనియు కార్మిక సభ్యులను కమిషనును డిలీచిరమ్మనెదమనియు చెబివలెను ఇదనిజనుచో బర్మింగ్ హామ్ ప్రభువు ఇదమితమున లేదు. కాని రాయబారులు ఈవిషయముల నంగీకరించిన పార్లమెంటులో ప్రకటించవలెననిరి.

రాయలుకమిషను చట్టము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 16:—చెట్టమును చర్చించకనే, వాదము సల్పకనే ప్రభువుల సభవారు కమిటివారా రామా దించిరి.

కామన్సుభలో ప్రతిపక్షులగోలచేయుటచే కార్మిక మమున అధ్యక్షుడు ఒకగంట ఆపుజేయవలసివచ్చెను.

మన్మోహన్ గారు ప్రభుత్వమువారు గనపనివాండ్రుని పనిలేనివారి కుపాధినిగూర్చి ఆలోచించుటలేదని ఆభిప్రాయ తీర్మానమును ఉపపాదించ మన్నిపు లిస్తాడగాను ప్రత్యక్షతర మీయ లేచిరి. కాని కార్మిక సభ్యులు బాల్మిస్సు ప్రధానమంత్రి అని కేలతో ఆతనిని మాట్లాడుమండ జేసిరి.

ప్రతిపక్షులు తీర్మానమును చెప్పిరి. వారు ప్రత్యక్షతర మును వినగోరెదమని అధ్యక్షుడనగానే ప్రతిపక్షులు ఆపును. ప్రత్యక్షతరమును వినగోరెదము కాని బాధ్యతగల మంత్రి ప్రత్యక్షతరము నీయవలెననిరి. లిస్తాడగారు మరల లేచి మాట్లాడుటకు మరల ప్రతిపక్షులు గోలచేసిరి. దానిచే అధ్యక్షుడు సభను ఆపు జేసెను. కాని సభ్యుల గూడనపుడు గూడ కార్మిక సభ్యులు గోల చేయుచునే యుండిరి. తుదకు రేపటివరకు అధ్యక్షుడు సభను చాలించెను. బాల్మిస్సుగారిని పిటికి పందముని ప్రతిపక్షులు పార్లమెంటులో పిడిచిరి. పనిహాసముజేసిరి కోపముతో కోరి కలు బయలుదేరెను.

రాయలు కమిషను

రోనాల్డు షే ప్రభువు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 16:—ఈ ఆందోళనసంతయు ఇండియాలో బాటిజ్యేషమును ప్రజ్వరిల్లునట్లు జేయును. ప్రభుత్వమును దౌర్జన్యముచే కూల్చుటకు ప్రయత్నించువారి కవకాశ మిచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగా ఇదివరలో భారత దేశముతో సంబంధములేనివారిని నియమించుటయే సరియైన పద్ధతి. మితవాదులుగూడ బహిష్కరణమునకు దిగుట విచారకరమనిరి రోనాల్డు షే ప్రభువు.

ఇచ్చే పార్లమెంటు ఎన్నికలలో సకలత్యలాగారికి ప్రత్యక్షిగ విలియం షే పెను స్వాగతముగాను నిలచెవరట.

సాలనును దీప్తులలో ఆవారోగ్యముగ నుండుటచే ఎక్కితెయిదు నాకాదశము సిక్కింద త్వరలోనే వచ్చును. నాకాదశమును త్వరలోనే మరలించెదరు. కొద్ది వాలంటీరులు దేశీయ పోలీసుదళము చాలననుమన్నారట.

తుపాను సంక్షోభము

దామూరుగ్రామం

నవం 10:—ఇది రామూరు తాలూకాలోని ఒక ముఖ్యమైన గ్రామం. తే 1-11-27 వునయునుంచి కొద్దిపాటి వాన ప్రాగంభమయ్యెను. సాయంత్రం 4 గంటలకుపాకి గాలిపారంభించి రాత్రి 8 గంటలకునప్పటికి మిక్కిలి భూకంపయ్యెను. ఇండ్లలోనుంచి బయటచూడుటకు వీలులేక తలుపులు మూసికొని యుండవలసివచ్చెను. గాలి శబ్దము మాన్చి ఆయి యిండ్లపైకప్పులెగిరిపోవుటయు, చెట్లునూటయు తెలియవచ్చుచుండెను తెల్లవాడవరకు ప్రాణములుండు వాయుని భీతికలిగెను. ఇండ్లలో నీరు నిలిచియుండెను. కలవాడుకొనుటకు వీలులేక యాకత్తుమంది తడిసిపోవలసి వచ్చెను. ఇండ్లలోనుంచి గింజలు వగైరా యావత్తు సామానులుతడిసి ముద్దలై పోవుటయే గాక పాతళ్లలోనికి నీళ్లుమారుటవలన పాతళ్లలోని గింజలుగూడ తడిసి చెడిపోయెను. తినట కాహారములేదు. యిండ్లకుకప్పిన తాటియాకు యావత్తున్న బొమ్మ సజ్జ చొప్ప కొండగడ్డి ఎగై రాలన్ను గాలివల్ల యెగిరి బావులలో పడుటవల్ల నీరుచెడిపోయి త్రాగుటకు మంచివీరు దొరకకున్నది. జననష్టమేమియులేదు గాని పశువులు ఎగైరా చాలనష్టమైవది. ఈ గ్రామములో ఘనూరు 200 గొర్రెలు మేకలు వగైరా పన్ను జీవములున్న 100 ఆవులు వగైరా పెద్దపశువులున్న సప్తమైనది. ఈ గ్రామములోని రెండు చెరువులున్న నిండి కట్టలు తెగి నీరంతయు బయట పోవనది. గ్రామమునుట్టుయొచ్చుటజూచినను చచ్చినపరములకలెవములు కానబడుచున్నది వాటివర్గంధము గ్రామమంతట వాక్రమించి మిగుల బాధకరముగా నున్నది. ఇదేతరుల ఈ తాలూకాలోని గ్రామములన్నియు తుపానువల్ల నష్టపడినవి. ఈతాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లయన రామూరుగూడ చాలానష్టపడినది. సర్కారువారి తాలూకాకచ్చేరిలో నొక భాగము పడిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. యీతాలూకాగ్రామములలోని పశువులు రామూరు గ్రామమునకు పడెనుట ఘనూరు 15 కైళ్ల దూరముననుండే కూలాలమర్రియను కొండ పడేకొనకు మేకకుపోయియుండినవి. విశువందలలో 800 చచ్చినట్లు తెలిసినది. ఇవిగాక పెంచుకొనకు పడెనుటగా నుండు తొట్టికొండయునుచోటికి పోయియుండి 250 పశువులలో 50 మాత్రము బ్రతికియున్నవి. మూడుదినములక్రింద శ్రీ గూడూరు రివివన్ డిప్టీ కలెక్టరువారు యీ గ్రామం తనిఖీచెప్పి గ్రామమంతయుచూచి గ్రామంలో కల్పమం పెట్టుకొన నడనిన్ని పరిశుభ్రముగ నుండుకొనవలసివదనిన్ని చెప్పి బోధించిరే గాని తినట కాహారము, త్రాగుటకు నీళ్లు, నిజాపిడయులేక బాధపడుప్రజలకు తగుపహాయము చేయునేరవులు చేయదలచెట్టివల్లు కనబడలేదు. ఈ తాలూకాసరిహద్దులో నుండు ఆత్మహత తాలూకాలో పెన్నానదికి సుత్తరముననుండు గ్రామములుగూడ చాలానష్టపడినవి అందులో ముఖ్యమైన గ్రామములు చేజర్లకు, ల్లూరు, కలవాయి చాలానష్టపడినట్లు తెలియుచున్నది.

మొసంపాటి రామమూర్తి.

రంగసింహ గూడపాటి నరసింహరాయ నిర్యాణము

ఇతడు పుట్టినసలము మొదలయినది బాగుగా తెలియవు. కాని యితడు బందగ కౌపురస్థుడుగా వాడబడుచున్నాడు మరియు నీతడు బందరు రామమోహా ధియేటగుండును గరజకంపెనీయందును చిరకాలముండి నుమారు పది సంవత్సరములక్రిందట శ్రీరాజా మారాఠేని వెంకటపాపయ్యర పుటాదగు జమీందారు (మైలవరం) వారిచే స్థాపింపబడి పాలి. పబుమిన్ను బెజవాడ బాలభారతీ సంఘమునందు సభ్యుడై రూ. 70-0-0 రూప్యముల వేతనముగొనుచు మిక్కిలి ఖ్యాతిగాంతాను ధగించు వేదములలో నసహజుడని మాపకలచే బాగై బడుచు వినయవిధేయతలు కలిగి సంఘసభ్యులలో నగ్రస్థానము వహించినవారిలో నొకడుగానుండి 9-11-27 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు బందరులో వారి స్వగృహముందు స్వగ్గునుడెసాడు. మరియు నీతడు సావిత్రిలో యుడుడుపాత్ర సభినియించి నిరుపమానకీర్తి దెసలలోచాటిసాడు. ద్రౌపతియందు భినుపాత్ర నసమానముగా ప్రదర్శించి విజయనగర పండిత ప్రకాంకులచేత రంగసింహులియి మందిసాడు. వేయేల మైలవరం బాలభారతీసంఘమువారికి ప్రాణరూపకములైన సావిత్రి, ద్రౌపది, రూపకములు నేటితో రూపారినవనియే తలపవచ్చును. ఈశ్వరు డీకొరంతన మున్నటకు తగినవానిని జతగూర్చు గాతయు వేడుచు గురజనాయుని యాత్మకు శాంతినిసగ ప్రార్థించుచు విరమించుచున్నాడు.

మల్లాది అచ్యుతరామశాస్త్రి,

హిందూ హైస్కూలు, నీనియర్ పండితులు, బెజవాడ.

ధీల్లీ కొట్లాటలు

ఇప్పుడంతయు శాంతించినది

హిందువుని మరణము-భాగ్యవంతులైన

మామూలకారులు గాయపడుట

ధీల్లీ, నవంబరు 16:—నగరము శాంతించినది. హిందువుల పభయండు డిప్యూటీకమిషనరుతో మాటాడుటకు హిందూ బాధిత రక్షకనిధి కేర్పరచుటకు కేసులు పెట్టుటకు గూర్చి చర్చింపబడెను.

గాయపడినవారు 58 హిందువులు

గాయపడినవారు హిందువులు 58. ఒక హిందువు మరణించెను. గాయపడినవారు చాలమంది బారిబజారు, ఖారి బాల్లిలోని భాగ్యవంతులైన వర్తకులు, మామూలకారులు. లాటు చేయబడిన షాపులు 80. ఆరెప్పు చేయబడిన మహమ్మదీయులు 110. వారిలో చాలమంది పతాకులు, పోలీసువారు తీసికొనిన బాగ్రత్ర లుండినను వర్తకులకు నమ్మకము చిక్కిలేదు. దుకాణములు మూసియే యున్నవి. హిందువులు చాల భయమందుచున్నారు. అట్లు కాకున్న కాంతి చేకూరినట్లే. గాయపడిన వారు తమ కవకాశమున్న తమ్య గాయపరచినవారని మాపగల మనిరి. (ఆ. పై)

బిరుదులను తత్ సంబంధమును అలంకారములను ధరించరాదు

యూరపియనుపద్ధతుల నవలంబించరాదు

ఇబినుసాదుగారి యుత్తరువు

లండన్, నవంబరు 18:—సత్త్వనర్తనసభను ఇబినుసాదుగారు ఏర్పాటుజేసిరి. ప్రజలు గడ్డములను కత్తిరించుకొనరాదు. గొరిగించరాదు తలను కుత్తుముగ గొరిగించవలెను. లేక శిరోజములను ఏమియుకత్తిరించకుండ ఉంచుకొనవలెను. అను ఈ నియమములను అమలు జరిపించుటకు పైసభను సెలకొల్పిరి. యూరపియనుపద్ధతులు ఎంతమాత్రము అవలంబించరాదని. బంగారుఅలంకారములను ధరించరాదు. పట్టునస్తువులను ధరించరాదు. బిరుదులను తీసివేసిరి అట్టి చిహ్నమును ధరింపరాదనిరి.

క్రొత్తవీరిలు

లండన్. ఆక్టోబరు 12:—

1. సేఫ్టీ రేజరు (మంగలికత్తి)కు 'కీ' ఇచ్చివదలికెట్టిక దానంతటానే పనిచేయును.
2. చేతికట్ట—చేతబట్టుకొని నేలమీద అనిపోవునపుడెల్ల దారిబావుటకు దీపము వెలుగును.
3. టోపీ—నెత్తిపై యుండగ నీ చెనుటలేమందా తడుచువెంట్రుకులకు నష్టము లేకుండ పేలు బట్టకుండజేయుటకు లోపల సాధనము నున్నది.
4. శ్రీయ బాట్టుకత్తిరించుకొను యంత్రము. దీనితో పనిచేసికొన్న మరల దిద్దుకొనుట పొట్టిపాడుగులు లేకుండ దిద్దుకొనుటవలసియులేదు.
5. కేశకత్తితో గూడుకొన్న పథలకుబోవువారి లాభము నిమిత్తము ఒక గొడుగును బొత్తముతో తయారుజేసిరి. ఆ బొత్తమునునొక్కిలే జాతీయపతాకములు బయలుదేరును.
6. ఒకకొండ శిఖరముయొక్క ఇంకొకకొండ శిఖరమునకు వైదికిలను తయారుజేసిరి. దీనిని ఎయిరువైసికిలనిపించెదరు. వీటిని పెన్లు మిసిప్పరులో జరుపు అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనమున సెంట్రలుహోలు, లో జూపెదరట

నేట్టి పిన్నులు

నేడువచ్చినవిగావనియు 2200 సంవత్సరమునోడే వాడుకలో యున్నదనియు డెయిలీమును పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు బుగ్గలకు పెదవులను రంగువే యువస్తువులు గూడ నాడేయున్నవట. అనవసరముగ రోమములనుగూడ నశింపుజేయు సాధనము లుండెననుచున్నారు.

ఆఫ్ఘనిస్తాన్లో జర్మనీ క్రెంచి భావలను నేగి, చున్నారట.

కృష్ణాజిల్లా యెస్సీ కలకేసు

బండరులో విచారణ జరుగుట

(నవ్వీయవిలేఖరి)

7-11-27 విచారణ

17 వ సాక్షి జి. రామారావునాయుడు

గారు, ఈరంగి పి. డబ్లియు. డి. వోవర్సీరు.

భీమనది ఛానలు మాస్టేజ్ నులో నున్నది. పాతపైపును మార్చుటకు గురించి కాంక్షన్ చేయబడినది. అందుకు గ్రామస్థులు అర్జీ పెట్టికొనిరి. 8-7-26 న కేసు రిపోర్టు పంపివాను. ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారు మార్పును కాంక్షన్ చేసినారు. పైపు మార్చిన తరువాత గ్రామస్థులు తిరిగి పిటిషన్ పెట్టిరి. 12 అం గుళముల పైపును వేయవలసినదిగ అర్జీ పెట్టిరి.

కాన్ ఫరీత్

అర్జీలకు సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి వ్యాసరా ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు పంపెను. అర్జీలకు ప్రాయములునుగించి నాకేమి తెలియదు. కొండవరం గ్రామస్థులు అర్జీ పెట్టుకొనినారు. వారి ఉపయోగం నిమిత్తమే అర్జీచెప్పినారు. యద్వంపూరి రయతులకు ప్రయోజన దిందులో యేమిలేదు. ఈ యేర్పాటు అర్జీలకు కావలసినదే. యద్వంపూరి రయతుల ప్రయోజనము నిమిత్తము లోకల్ ఫండు కొడుగుండా తీరగాని వెళ్లవలసియున్నది. 29-10-26 ఆర్డరులు వచ్చినవి. తరువాత యిరవై రోజులకు పని జరిగినది.

ఏప్రిల్ 27 లో పని జరిగినట్లుగ రిపోర్టుపంపితిమియు సాక్షి పునర్విచారణలో చెప్పెను.

168 దొరణాల వీరా రెడ్డిగారు పుట్టాలమున్నటు, తిలపూరుదీనిజ్జె.

20 సంవత్సరములనుంచి గ్రామముననుండు. మాగ్రామం కటికనేని నరసింహారామరావుగారిది. వారు వెలమజమిందారులు. గత యెస్సీ కలసుగించి జ్ఞాపకమున్నది. మాగ్రామములో యెవరైనా వోట్లు కాన్వెన్షన్ చేసివారేమో తెలియదు. నా వోట్లు నెవ్వరడుగ లేదు. జమిందారు రామారావుగారి నాఖర్లు మాగ్రామపశువులను బండ్లదొడ్లో సంవత్సరముక్రింద పెట్టివారు. గత సంవత్సరం యీ రోజులలోనే జరిగినది. 100 పశువులను దొడ్లో పెట్టి నాద్దనుంచి రకీదు తీసుక వెళ్లి నారు. 7-11-26 న బండ్లదొడ్లో పెట్టివారు. జొన్నాడ వీరాస్వామి, మీసాల రామడు. జమిందారుగారి నవుఖర్లు. పశువులు వీరివి. మీర్జాపురం రాజాగారికి వోట్లొక్కవలసినదని వారిని రామారావుగారిదిగిరి. వోట్లొక్కవన్నందున వారి పశువులను దొడ్లో పెట్టినట్లుగ మరునా దాయకపులు చెప్పిరి. ఆ పశువులలో నాదిహడ రెండువున్నవి. మొండితోక వీరడు మాగ్రామములో క్రిస్టియన్ మదిగ. వీరడి తండ్రిపేరు నాకు తెలియదు. బట్టగాని యెగురత్తుం క్రిస్టియన్ మాల. మట్టగాని యోహాను క్రిస్టియన్ మాల. కారుమంచి అనంబం క్రిస్టియన్ మదిగ. నాగిబత్తిన మోషే క్రిస్టియన్. ఖంటా వెంకటస్వామిగారు, కొలికిపాగు బసివిగాడు, బట్టకాని పిచ్చిగాడు, కొలికిపాగు పెనవీరడు, ముత్రిగాడు క్రైస్తవులు. (వీరంతా (General constituency) వోట్లర్ల గ నహుంచేయబడిరి. వోగిరాల వుద్దండు మంగలి. అతనికి భూమివున్నదేమో నాకు తెలియదు. యర్రలూ కొలార్లెడ్డి ఒక యెకరంభూమి ఉన్నది. శిస్తు ఒకరూపాయి, లేక రూపాయి న్నర. కంపా జమిలిగాడు యెరికలు. కంపా మల్లిగాడు తమ్ముడు. ఇద్దరు కలిసేవున్నారు. ఇద్దరువోట్లే. గండేపల్లి నాగాయకు యిద్దరు అన్నలు. అతనికి భూమివున్నట్లు జ్ఞాపకములేదు. పెద్దనాల్లెద్దరు విడిపోయినారు. చిన్ననాల్లెద్దరు కలిసేవున్నారు. పోలేటి కాటిగాడు నలుగురును. (వోట్లరు 629). ఈయేడు పొలం కొనుక్కున్నాడు. బోయినసంవత్సరము భూమిలేదు. 628 వోట్లరు చల్లపల్లి వీరాస్వామి మంగలి. చల్లపల్లి రామదం డ్రాయరు పెదతండ్రి. ఇద్దరు పేరుగావున్నారు. 630 వోట్లరు వేముల వీరాయ. నలుగురు అన్నదమ్ములు. అమరప్ప వీరాయ అప్పుడు నా గాయ నారాయణుడు. నారాయణుడు 671 వోట్లరు. తక్కిన వాళ్లు కూడ వోట్లే. వీరంతా కలిసేవున్నారు మొదటాటి సోమిరెడ్డి కొక్కల లక్ష్మయ్యకు యిల్లరికం అల్లుడు. అతనికి భూమిలేదు. కొక్కల లక్ష్మయ్య చనిపోయినాడు. కొడుకు పేరు నాకు తెలి

యదు. కందుకూరులో చదువుకుంటున్నాడు. 632 వోట్లరు మద్దిరెడ్డి మంగమ్మ పెరుగుదును. భర్త చనిపోయినాడు. కొడుకులున్నారు. ఎరకారెడ్డి అప్పారెడ్డి అంకులరెడ్డి అప్పారెడ్డి వీరంతా 798-801 వోట్లరు. వీరంతా పేరుపడ్డారు. మద్దిరెడ్డి మంగమ్మకు స్వంత ఆస్తి లేదు. చిన్నకొడుకు అప్పారెడ్డితో వుంటుంది. తిప్పిరెడ్డి ఆదెమ్మ (685 వోట్లరు) జమిందారుగా కానా నాకరు. ఆమెకు పొలమున్నదేమో నాకు తెలియదు. నామా నాగభూషణం 644 వోట్లరుకు భూమిలేదు. 645 వోట్లరు కుంటిమేప వెంకటనారాయణుడు మాగ్రామంలో భూమిలేదు. వేమిరెడ్డిపల్లెలో వున్నదేమో నాకు తెలియదు. కొలగిరి వెంకట్రామయ్యగారి గునాస్తా గావున్నాడు. వెంకట్రామయ్యగారు తూర్పువంతు వోట్లరు. పోకల శోభనాద్రి పెరుగుదును. అతనికి భూమిలేదు. 652 వోట్లరు చిన్నవాళ్ల వెంకటస్వామితండ్రి నరసింహులు (వోట్లరు 681) ఇద్దరు కలిసేవున్నారు.

పైవిధముగ సాక్షి వోట్లర్లగ చేర్చబడిన జాయింటు కుటుంబపులను, అర్హత తమండా వోట్లర్లగ చేర్చబడినవారిని వివరించెను.

కాన్ ఫరీత్

నాకు మా జమిందారులకును విరోధములేదు. జమిందారుగారు కొలది రోజులక్రింద ఒక సంప్రముంటుంటే ముద్దాయిగా చేర్చినారు. రి నె.ల క్రింద కంప్రముంటుంటే బడినది. అంత వరకును యిష్టముగా నేయున్నాము. గత సంవత్సరం రయతులు బెజవాడ సబ్ కలెక్టరుగారికి పిటిషను పెట్టినారు. పశువులను యిళ్లలోనుండి బయటరూకుండ అవులచేసినారు. తహసీల్దార్ గారు విచారణచేసిరి. విచారణచేసి, అవులకు గల్లంతులేదని రిపోర్టుచేసినందున అర్జీ అంతటితో నిలవిపోయినది. ఏడాది క్రింద జమిందారు రయతులవద్దనుంచి తోలకొనినారు. ఇప్పుడు నిలవలోవున్నది కాక, రాజాగారిని మాకును దావాలేమి లేవు. పశువులు మేతవిషయమై కొంతకాలము తగాదా జరిగినదివారి, రయతులు బీడుభూమిని కొనినందున తగాదాలు అంతరించినవి. రయతులు రెండు సంవత్సరములనుండి బీడుభూమిలను కొనుచున్నారు. రయతులు తూర్పువంతు భూములను కొన్నారు. పడమటివంతు జమిందారులు కొనవద్దనినారు. దానిని తిరస్కరించి భూములను రయతులు కొన్నారు. ఆకారణమున పడమటి వైపు పశువులను రానీయకున్నారు. అప్పటినుంచి పశువులు అవైపునే వెళ్లులేదు. బీళ్లలోపడిపోవు జమిందారులు పశువులను బండ్లదొడ్లలో పెడుతూవుంటారు. అదివరకు యిరవయ్యముపైసెంతున దొడ్లో పెట్టుతూ వచ్చారు. ఎప్పుడూ వందపశువులను బండ్లదొడ్లో పెట్టేదు. 7-11-26 పూర్వము నలభై యాభై వంతున పెట్టివారేమో తెలియదు. కర్ణంగారు ఒక పర్యాయము 7-11-26కు పూర్వము 100 పశువులపడుగా దొడ్డిలో పెట్టినారు. అని నూతిపాడు పశువులు. మాగ్రామములోకి నచ్చినందున నాటిని దొడ్డి పెట్టినారు. జన్నాడ వీరాస్వామి జమిందారుగారి నాఖరు. 7-6-26 న రయతుల పశువులను 25 దొడ్డి పెట్టినారు. 25-7-27 కేవల్ నాగిరెడ్డి పశువులకు జమిందారుగారు దొడ్డి పెట్టించినారు. వోట్లు ప్రారంభముకు పూర్వకు పశువులను విడిచిపెట్టినారు. నాపశువులకు రుసుము చెల్లించినాను. డబ్బునా పేరు జనుకట్టలేదు. పశువులన్నిటిని లచ్చారెడ్డితోటలో నాతమ్ముడు పెంటకట్టించు కొనుచున్నందున డబ్బునాతమ్ముడే చెల్లించినాడు. ఈపశువులకు జమిందారుగారి భూములలో మేసినందున దొడ్డి పెట్టినారేమో చెప్పలేను. విడుదలకు వచ్చినపుడు, రైతులు అన్యాయముగ పశువులను దొడ్డి పెట్టిరి చెప్పినారు.

ఖంటా వెంకటస్వామిగారి తండ్రిపేరు నాకు తెలియదు. వెంకటస్వామి క్రిస్టియను మతములో పడేళ్లక్రైస్తవు కలిసి నాడు. వీళ్లుండేది మాలవల్లిలో. ఈదిగ క్రిస్టియనులు మదిగ గూడెంలో నివసించును. వారు మతము పుచ్చుకొన్నపుడు, నాకు తెలుపరు. తెలుసుకొనవలసిన అవసరము నాకు తెలియదు. వారు మతము పుచ్చుకొన్నపుడు నగ్గరలేదు. విరికిడివల్ల మాత్రమే చెప్పుచున్నాను. కొలికిపాగు బసివిగాడు మతము పుచ్చుకొన్నాడు. తండ్రి పుచ్చుకొనేడు. తాను మతము పుచ్చుకొన్నట్లు బసివిగాడే చెప్పినాడు. హిందువులు క్రిస్టియనులలో కలిసినపుడు పేర్లు మార్చుకుంటారు. 7-11-26 న బండ్లదొడ్లో పెట్టిన పశువులకు రుసుముక్రింద రకీదు యిచ్చినాను. ముత్రిగాడు కొడుకు ఫావరీ అయినాడు. కొడుకు ప్రేమరు. అతనికొరకే చర్చి కట్టినారు. అందువలన ముత్రిగాడు క్రైస్తవుడని తెలుసును. 798-801 వోట్లర్లు పంతుకొని పేరు వేరుగా అనుభవించుచు వేరువేరుగా శిస్తులు చెల్లించుట జరుగు

చున్నది. పట్టాలు ముచ్చిలికాని త్వరగా విడుదలకావు. ఈ ప్రకారం 20 సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్నది. పార్టీలు అర్జీలు దాఖలుచేయుని యెడల పట్టాలు విడిపోవు. యిల్లరికం అల్లుడుకు కొడుకులతోపాటు భాగం వుండాలని నిర్బంధము లేదు. మాగ్రామంలో యిల్లరికం అల్లుళ్లకు మామల ఆస్తిలో భాగములలేవు. అంతా వెట్టికవచ్చినవారే. మంగిరెడ్డి మంగమ్మకు ప్రత్యేకము ఆస్తిలేదు. ఆమెపుట్టెల్లు మాగ్రామములోనే యున్నది. భర్త చనిపోవునప్పటికీ ఆమెకొడుకులకే పట్టాలు వుట్టివారు. ఆమెను వోట్లర్లవిట్టుగా యెందుకు చేర్చిరో చెప్పలేను. జి.లక్ష్మీనధ్యకు భూమిలేదు. అతను వుండున్న ముఃషి పేర భూమివున్నది. పైన చెప్పబడిన వోట్లర్లు నాకును జమిందారులకును గల పోరాటములలో లేరు. వోట్లర్ల దరఖాస్తులమీద 10 రూపాయిలపైగా చెల్లించుచున్నట్లు సర్టిఫై చేసినానేమో జ్ఞాపకములేదు. పన్నెన్నును కొన్ని నాకువచ్చినవి కాని అస్సీలులో పోయినవి.

పునర్విచారణ

దారా నర్సయ్య గ్రామము నూతిపాడు. చిన్నం నాగాయగ్రామము నూతిపాడు. పశువుల మేత కిబ్బంది కలిగినపిమ్మట మాగ్రామస్థులు 80 యెకరముల బీడువున్నది. కేవల 1 కి.జి.కు 0-2-0 వోట్ల దూడకు 1 అణా వోట్ల వసూలు చేయుదురు. పనిగ జాలలో తీరిక లేక, యేమిప్రయోజనము లేదని, బండెల దొడ్డి పెట్టినకారణమున విచారింపి తెలిపికొనిలేదు. మాగ్రామములో చర్చి వున్నది. ఫావరీ వున్నాడు.

దొరణాల లచ్చారెడ్డిగారు, పుట్టాల

వీరారెడ్డి మాఅన్నగారు. నాకు వోట్లువున్నది. వోట్లొక్కని మాజమిందారుగారు కటికనేని వెంకటనరసింహారామారావుగారు అడిగినారు. వోట్లొక్కటకు పదిరోజుల పూర్వము మీర్జాపురం రాజాగారి కిమ్మని అడిగినాము. రెడ్డిగారి కొక వోట్లుయిచ్చుటకు వాగ్దానముచేసినాము. రెండవవోట్లు యిస్తామనిచెప్పినాము. వారుయిస్తే సింగిల్ వోట్లు యియ్యండి, లేక పోలే గ్రామంవదలి వెళ్లవలసివస్తుందని చెప్పినారు. ఒకవోట్లు రెడ్డిగారి కిస్తామని చెప్పినాము. ఓట్లు రేపిస్తారనగా మాపశువులను జమిందారుగారి దివాలాంపద్ద నిలవపెట్టినారు. రెండు జాములవరకు దివాలామువద్ద నుంచబడినవి. కొందరు మీర్జాపురం రాజాగారికి వోట్లొస్తామన్నవారి పశువులకు వదిలిపెట్టినారు. మేము వెళ్లలేదు. మాపశువులను దొడ్డి పెట్టినారు. 60 కేవలను 45 దూడలను దొడ్డి పెట్టినారు. నాకి వోట్లొక్కని పదిపదిపానుమంది రయతులు వీరపశువులు. వీటిలో మాఅన్న పశువులున్నవి. దొడ్డి పెట్టినతిరువాత, డబ్బుతెచ్చుకొని వదిలి పిందుకొనుటకు వ్యవధిలేనందున మరునా దుండుకు చెల్లించి విడుదలచేసుకున్నాను. ఖుదారు రెండురూపాయిలు చెల్లించివుంటాను. నాండు రిజిస్టరులో పంకెకుకు చేసినాను. నాతోటలో పశువులు వున్నందున, నేను విడుదలచేసుకున్నాను.

కాన్ ఫరీత్

వోడ్డా వెంకటరెడ్డి, తాతిరెడ్డి పుట్టారెడ్డి, బట్టారెడ్డి శ్రీరాములు, చోనం లచ్చారెడ్డి, బట్టారెడ్డి వెంకటరెడ్డి, కారుకొండ వీరారెడ్డి మున్నగు వారివద్దనుంచి డబ్బు నలుపుచేసినాను. వైవారిలో ఒక్కొక్కరికి వెన్నెత్తి పశువులన్నవో చెప్పలేను. నా అన్నగారి పశువుల నెన్నిటిని దొడ్డి పెట్టినారో నాకు జ్ఞాపకములేదు. పశువులు గ్రామములో వుండగానే జమిందారుగారి నాఖర్లు దివాలాంపద్దకు తోలుకొని వెళ్లివారు. నేనక్కడవున్నాను. మా అన్నగారువున్నారో లేరో నేనుచెప్పలేను. వైవారిలో యింకా యెవరున్నారో చెప్పలేను. కనుకొండ వీరారెడ్డి నాతోవున్నాడు. జమిందారుగారి నాఖర్లు 20 మంది తోలుక వెళ్లివారు. సుత్తం 150 పశువులు తోలుకు వెళ్లివారు. ఎవరూ అస్సరికెర చెప్పలేదు. నానుంకాలము మా అన్నగారితో చెప్పినాను. మున్నులు గారి తో రిపోర్టు చేయుటకు వెళ్లినపుడు యిద్దరుమందరుచ్చారు. పిటిషన్ కాని ఛార్జికాని విధిలోదావాకాని చేయలేదు. ఈవరకు 6 గంటలకు పశువులను పట్టుకొన్నారు. అంతకుపూర్వము ఒక సంవత్సరమునుంచి జమిందారుగారికి మాకును తగాదాలు వున్నవి. దివాలాంపద్ద పశువుల నుంచగా నేను చూచినాను. పశువులతో నేను వెళ్లలేదు. దొడ్డి పెట్టగానే మున్నులుగారింట్కి వెళ్లివారు. అయిన యిట్లులేదు. వారిపిల్లలకు యెక్కడను వెళ్లివారిని అడిగినాను. మాకు తెలియదని వాళ్లు చెప్పినారు. దొడ్డి పెట్టినవారికి రకీదుయిచ్చినారు. మధ్యాహ్నము 12 గంటలనుంచి డబ్బు వసూలుచేయుట ప్రారంభించినాను. 4½ గంటలకు మా అన్నగారిని చూచినాను. అప్పటి కెంతయ్య

వసూలు చేసినానో జ్ఞాపకములేదు. పశువుల యజమానులే బంధువులను పంపించి వుంటుంది. వేళే గనుము భరించవలెనని నియామకములేదు. రెండువేల ఆయిదారు రోజులకు డబ్బు జమాలేయబడినది. లోపించిన మొత్తమును వేళే భర్తీచేసినాను. మేముగొప్పలు వేళే భర్తీచేసినాను. పిరిగొజుకు చెల్లింపబడినానో రెండు రోజులకు చెల్లించినానో జ్ఞాపకములేదు. ఆరోజున మా అన్న డబ్బు యియ్యలేదు. తరువాత రెండుమాడు రోజులకు యిచ్చినారు. రాత్రివరకు నావంతు డబ్బుకూడ పూర్తికాలేదు. ఆరోజున నాయంకాలమైనందున పశువులను తోలుకువెల్లిన పాలేరు పేరు తెలుపతిగాడు. మా అన్న అక్రమముగ పశువులను దొడ్లోపెట్టి బడినట్లు రిపోర్టుచేసి నారేమో నాకు తెలియదు. రిపోర్టుచెయ్యవని ఆడుగడెను. కటికనేని వెంకటరసింహారామారావుగారి మీద కష్టపెట్టుచున్నాను. అందులో రేగళ్ల నాగిరెడ్డికూడ వున్నాడు. మున్ను అందులో సాక్షిగవున్నాడేమో నాకు తెలియదు. (మున్నువా జ్యూరును చక్రధరరావుగారు చదివి విసిరింది) బెజవాడ జేట్ కలెక్టరుగారు తగాదాను సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారికి విచారణనిమిత్తము పంపినారు. మేజిస్ట్రేటుగారు యేమి రిపోర్టుచేసినది నాకు తెలియదు. ఆయన విచ్చేసరికి కలెక్టరు ఆగి పోయినది. వోట్లు ఆడుగున వున్న మున్నుల నందరూ పిలిపించిరి. వేసును పదిపది పేనుమంది వెల్లిలిమి. మా అన్న నాలో వచ్చినాడేమో జ్ఞాపకము లేదు. వారందరిపక్షమున నేను మాట్లాడినాను. ఏరోజున మాట్లాడినది సరిగా చెప్పలేను. ఈ విషయము మా అన్నకు చెప్పలేదు. ఏడాదిపైగా గడిచిపోయినందున మా అన్నతో చెప్పినాడేమో జ్ఞాపకములేదు. మాదొంగారు మేము పది పది పేనుమందిరప్ప అచట కుర్చెవ్వరులేదు. వేళు వోట్లయ్యగారి యెడల మా యిల్లను నాకేనుమెస్తానన్నారు. ఈ విషయము చెప్పి వున్నట్లు కని యితర జమీందారులకుగాని తెలుపలేదు ఇళ్లను నాకేనుమెస్తారన్న సంగతి మా అన్నగారితో చెప్పినానో జ్ఞాపకములేదు. ఎక్కువకు పదిపేను రోజులకు పూర్వము బొల్లారెడ్డి కోటిరెడ్డిగారు వచ్చినారు. మారెండువోట్లలో ఒక వోట్ నామన్నాము. కోటిరెడ్డిగారు వచ్చి వెల్లిన తరువాతనే మా దొంగారు యిల్ల మాలోస్తారని చెప్పినారు. కోటరెడ్డిగారి కీవిషయమై రిపోర్టుచేసి నారేమో జ్ఞాపకము లేదు. రెడ్డిగారు మాజీలు. ఇప్పుడు జరుగుచున్న కేసులో కూడ రెడ్డిగారే జీలు. పుట్రాల పోలింగ్ స్టేషన్. పోలింగ్ రోజున కోటరెడ్డిగారు మా గ్రామముకాలేదు. నర్సారెడ్డిగారు రెడ్డిగారి కలెక్టరు వచ్చినారు. నర్సారెడ్డిగారితో నీవిషయమై చెప్పలేదు. వోట్లెస్తామని చెప్పి పశువులను విడిపించుకన్న వారిలో నల్లగొండ నాగిరెడ్డి, మద్దిరెడ్డి లచ్చారెడ్డి, రామిరెడ్డి చెన్నారెడ్డి దొడ్డిగారిరెడ్డి కామిరెడ్డి నాగిరెడ్డి మల్లారెడ్డి వున్నారు. ఇతరులపేర్లు జ్ఞాపకములేవు.

ఇంకటితో నీదినము విచారణ పూర్తియైనది.

సానిత్రీ సత్యవంతులు

ఎం. ఎస్. శర్మగారిచే చిత్రీకరించబడిన రెండుపటములు గల సంపుటము

ఒక పటమున యునుడు అరణ్యమునందు సత్యవంతుని ప్రాణములకు హరించబడిన ప్రభు సానిత్రీ పాత్రికేయమునకు ఇలన నామెకు యునుడు గోచరించును. యునుడు భర్తరాజును ఒక నూచకముగా కడకు స్వల్పపాతకులను కరించెను. యునుడే కాలియావక కుటుంబము నూచకముగా రెండురెక్కలన్నది. సత్యవంతుని సాక్షిగా తీరిమిద రెండుకొని కడదేయించెను. నీలకణ్ఠుడగు యునుని కరస్పర్శమన సత్యవంతుని కరించునను వ్యాపేర్చెను. మోడుడిన ప్రాణులెంత సత్యవంతు కుండయోచును. దానివట్టుకెరుగుచున్న మొక్కలయెడను. అవి దాని సంతానము.

రెండవపటమునందు యునుడు సత్యవంతుని పట్టుకొని గగనమార్గమున కగరుడచెను. సానిత్రీ సత్యవంతుని కగరుడచెని యెంచును. కలెక్టరుతో వానిని సంహరించుట భర్తముగా దాని యామె యునుని కెరిగించెను. సత్యవంతుని సానిత్రీని యునుడు స్పృశింపజాలడుగానా అమెకోరితని సర్వవంతుని మరల బ్రతికించువలె పావును. మొదటిపటమునకు ప్రేమచిహ్నము ముద్రాపడియుండు రెండవ పటమునకు ముద్రాపడినదియును అభిధానము లేదని చెప్పెను. ఒక్కరకలము పై 14" X 10" యివి రెండుపటములు యును. రెండు పటముల గల సంపుటము మెయూరునామెలు. అయినవారిలు ప్రాయశః ౧౦. ఎస్. శర్మ అయిన సన్న ఆరిస్తాను. 20 ఆలంగా తాపిళ్ళ వీళ్ళు త్రొట్టకేను, ముద్రాను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రంథాలయము

అనంతపురంలో 18-11-1927 న సమావేశ మగుట

తీర్మానములు - గ్రంథాలయ స్థాపనము

దేశ భావ్యత యమునకుగాను ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయము చేయ నుద్దేశమున కార్యక్రమములో మహాజనవికాస మొక భాగముగా నేర్పడియున్నందున గ్రంథాలయోద్యమము వెంటనే చక్కగా విజృంభించి సంస్థల సేవరచి ఇతర ప్రసిద్ధ కార్యక్రమముతో గూడ తత్కార్యమునకు తోడ్పడుటకు అవకాశమున్నది. కాన ఇప్పటికంటె ఎక్కువ దీక్షతో వెంటనే ఆంధ్రగ్రంథాలయములు దేశ మంతటను స్థాపించునట్లుములు చేయవలసిదని ఈ సభవారు ప్రజలను ప్రజానాయకులను హెచ్చరించుచున్నారు.

- ఉ॥ నాగేశ్వరరావుగారు.
- అ॥ హరినర్సయ్యరావుగారు.
- అ॥ శనగపల్లి రామస్వామిరత్నగారు.

నాగేశ్వరరావు సంతకము

తమ కందరకు ఉద్యమమును గుర్చి తెలుసును. 50 ఏండ్ల క్రింద ప్రారంభింపబడెను. 20 ఏండ్లనుండి చూచినట్లుయితే ఆ భివృద్ధి ఈ ఉద్యమమునకు కారణము-10 ఏండ్లు చక్కగ వ్యాపించెను. సహజగుణం, ఆరంభకారత్వము. 7, 8 ఏండ్లనుండి ఉద్యమం వెనుకబడింది. నిజముగా జ్ఞానము ముఖ్యం. కండ్లుమూసి తొని పనిచేసినది. జయమందదు. తిరిగి దానిని ఉద్ధరింపవలె. ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయంలో గ్రంథాలయోద్యమము బాగుగ వ్యాప్తింపజేయగోరుచు మనం ఏవిధంగానైనా నాచక్కగ పనిచేయవలె. అనేక గ్రంథములు చేసే కొనేపాటలేదు. గ్రంథకర్త వీరు. ఇంకను వీరు యగుచున్నాడు. భాండాగారాలు ఉన్నట్లుయితే ఖర్చు, కవులు అనేకమంది ఉన్నారు. కవులచే ఆశ్రయింపుండరాదు అది హీనము. ప్రజలు నాయకులు వేయిమందియున్న గ్రామం లలో ఒక భాండాగారం ఉండాలి. ప్రభుత్వంగూడ సహాయం చేయ సిద్ధంగానున్నార. పెట్టినవి చక్కగ స్థాపించి ముఖ్యస్థులలో ఏర్పాటుచేసి కవులను పోషింపవలెను.

హరినర్సయ్యరావుగారు

ప్రజలు భాండాగారాలనుబట్టి జ్ఞానం సంపాదించిన రోజులలో ఉద్యమం సార్థకమవుతుంది. రష్యాయుద్యమం ప్రజల స్వాతంత్ర్యయానకు కారణమయిన పుస్తకమునకు The Book అను స్వకానామైన పుస్తకం అదేకారణము. 1920, 21 లో గాంధీ ప్రబోధము గలిగింది. రామలింగారెడ్డిగారు ఈపని చేస్తాడు. ప్రజావికాసమునకు గావలసిన సమస్తమైనవి తిగిరితిని చేయబడును.

శీ॥ శే॥ అన్నపూర్ణాదేవిగారు

కాళ్లకూరి నారాయణరావుగారి మరణమునకును, అన్నపూర్ణాదేవిగారి మరణమునకు సభవారు విచారించుచు కుటుంబములకు సానుభూతి తెలుపుచు వారి యత్నములకు శాంతిని సగుటకు దేవుని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును ఆధ్యక్షు లంపపాదించిరి.

ప్రాచీన గ్రంథ ప్రకటనము

1. (ఎ) ప్రాచీనాంధ్రగ్రంథములను ప్రాచీన తాళపత్ర గ్రంథములను, ప్రాచీన శాసనములను, ప్రాచీనభాషాసంప్రదాయములను ఆధారముగా చేసికొని, చక్కగ సంప్రదించి, ముద్రింపవలయుననియు,
- (బి) జనసామాన్యమునందు నవీన, ప్రాచీన విజ్ఞానములు వ్యాపింపజేయుటకు, విద్యావ్యాప్తికొరకును, సాధ్యమయినంతటకు వ్యవహారభాషకు దగ్గరగానుండు భాషలో గ్రంథములను రచింపవలయునని విద్యాధికులను ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రతిపాదితము : చిలుకూరి నారాయణరావు.
అమోదకులు : దామెర్ల వెంకటరావుగారు.

కె. యస్. రాఘవాచార్యులుగారు.

చిలుకూరి నారాయణరావుగారు

ప్రాచీన గ్రంథములు నవీనగ్రంథములు అండవలెను. భారత ప్రజాగణములకు యువకృపించిరి. స్వయముతమేదో వివరింపవలయున్నది. ప్రాచీనగ్రంథములకు కవియుద్దేశించినరీతిని యచ్చొల్పింపవలెననెను. అట్లు చేయవలెనను ప్రార్థనకు వులెదల అపరంధముచేసినవార మగుదుము. భాషామూలమున అంత రాతీ యత గలగలకు. వ్రాయబోవుకవులు ప్రజలను మనసు

నందుంచుకొనవలెను. ప్రజలకు తగిన భాషయు నాడవలెను. వ్యావహారిక భాష వృద్ధిపొందుచుకొని వారిని లేపదీయును. దేశముతో పనిచేయుననెను.

దామెర్ల వెంకటరావుగారు

ప్రజల కందరికి ఉపయోగపడాలి అట్లుగా నాలంటే వాడుకభాషలో వ్రాయబడవలె. అర్థమయ్యే గ్రంథము లెక్కువగా వండవలె.

ముద్రసిద్ధలక్షణములకు వ్యతిరేకము కాకుండ వ్యవహార భాషకు దగ్గరగా

సవరణ:— గా. హరినర్సయ్యరావు. పూర్వకవి సాంప్రదాయములకు వ్యతిరేకము గానంద జను సవరణతో తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

ప్రభుత్వ సహాయము

ప్రభుత్వము గ్రంథాలయములవరకు ప్రజాధీనమయ్యును గ్రంథాలయపోషణకు ప్రభుత్వాధికారులు బహుస్వల్పసహాయము చేయుచుండుటకు ఈసభవారు చింతిల్లుము రాబోవు బడ్జెటునుండియును ధారాళవిరాళపద్ధతి నుపక్రమించుటకు గాక యనియు రిజిస్ట్రేషన్ రుసుము రు 50 నుండి రు 10 అకు తగ్గించవలయుననియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును ఆధ్యక్షు లంపపాదించిరి. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

ఉపసంఘ నిర్మాణము

గ్రంథాలయోద్యమ కార్యక్రమము సాంధ్రదేశమునందు పునరుజ్జీవింపజేయుటకు ఈ క్రిందియుపసంఘము నేర్పరచుచున్నాము.

అధ్యక్షులు—బ్రహ్మశ్రీ జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు, దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు, నూరి నరసింహముగారు-కార్యదర్శి, సీరిసి ఆంజనేయులుగారు—

ముచ్చకోట వెంకటరామయ్యగారు కర్నూలు, నాళం కృష్ణారావుగారు, గా. హరినర్సయ్యరావుగారు, ఎక్కలి రామయ్యగారు, ఉన్నవలక్ష్మీబాయిమ్మగారు, మా. బాపినిడుగారు.

ఖద్దరుధారణమును ప్రోత్సహించుచు ఆధ్యక్షుడు ఒక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

బాపట్ల నవారి నేట్ జడ్జి కోర్టు

వి. పి. నెం. 15/27

పిటీవ.నరు:—(బుంబాగ్రండు) పల్ల పోతు వెంకటకృష్ణమ్మ కుమార్తె వరహాలస్వామి, వైశ్యకులం, జాండ్రపేట వర్తకుడు, బాపట్ల తాలూకా.

కౌంటరు పిటీవ.నరు:—(బుంబాదాతలు) ఊటుకూరు కోటయ్య మరికొందరు.

పైన నుడహరింపబడిన పిటీవ.నరు 1920 సం॥ 5 వ ఆక్టోబరు 10 శేక్సు ననుసరించి 1927 నవంబరు 15 వ తేదిన యీ కోర్టువారిచేత యిన్నాల్వెంటుగా తీర్మానించబడెను. బుంబాదాతలు తనతమ హక్కులను గుంటూరు జిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్టరుగారియెడట తెలియపరచుకొని గుంటూరు యందు మూలముగా తెలియజేయడమైనది.

విడుదలకాలము 15-11-27 తేదినండి 1 సంవత్సరము వరకు.

బాపట్ల సబ్ కోర్టు, } వ. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్, 16-11-27. } ప్రిన్సిపల్ సర్వాడ్ కేటు జడ్జి.

పోగొట్టుకొనిన శక్తి

నూతన వెటర్ గాండ్సు ట్రిప్ నుగురించి ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్కరికి జవాబు లిచ్చుటకు కష్ట సాధ్యమని తోచుచున్నది. జర్నల్ నీనుండి క్రొత్తరకము ప్రచురణకు నవంబరు 25 వ తేదీకి నచ్చునని తెలుచుచున్నాము. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. వివరములకు:—

Dr. Strandgard's Secretary,
7, GRANT ROAD, BANGALORE.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ప్రైవేటువిద్యార్థులు.

కాలేజీ చదువు కొన్ని వేలతోనే కాని నెరవేరునది కాదు. అందువల్ల ధనవంతులుమాత్రమే విద్యను పొందగలుగుచున్నారు. డబ్బులేనివారలు విశ్వవిద్యాలయవిద్యను పొందుటకు ఏమాత్రమును అవకాశములేదు. ఎంత కష్టించి చదివినను, ధనభావము వీరి విద్యార్థిహామమును ప్రతిబంధకమై, వీరి కుతూహలాన్నిపై నీరు చల్లుచున్నది. ధనలోపముచేతను, గృహకృత్యముల వల్లను, తదితర ఇబ్బందులవలనను కాలేజీలో చదువ లేనివారులకు, ప్రైవేటు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు రానిచ్చు అవకాశము మనదేశములో కొన్నిచోట్ల కలదు. కాని మన ప్రాంతములనుండి, వలసపోవలచినవిద్యార్థులకు, అనేకచిక్కులను కల్పించి, వారిపరీక్షల ఉపయోగమును మన వారు పొందకుండునట్లు కట్టుదిట్టము చేసినారు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో కూడ నిట్టియవకాశమున్నచో, ఇతరులకు దేవురింపకయే, చాలమంది బీదవిద్యార్థులు విశ్వవిద్యాలయవిద్యను పొందగలుగకపోయిరి.

ఆగస్టు 27 వ తేదీన జరిగిన అకాడమిక్ కాన్ఫరెన్స్లో ఈ క్రింది తీర్మానము ఆమోదింపబడినది "ఈ విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు రాదలచిన విద్యార్థి ఈ విశ్వవిద్యాలయమున కనబంధింపబడిన కళాశాలలో చదివయిండుక పోయినను తనంత మంది విద్యార్థిక్షామము పొందియున్నాడని తోచినయెడల ఆయన ప్రత్యేక పండ్లములందు సిండికేటువారు పరగు విద్యార్థి కళాశాలలో చదివయిండుకపోయినను పరీక్షకు హాజరగుటకు అనుమతించియున్నాము. ఈ తీర్మానము చాలసంకేపములకు అవకాశము నిచ్చుచున్నది. ఒక విద్యార్థి తాను మంచివిద్యార్థిగాను పొందియున్నానని సిండికేటు గారికి రుజువు చేయుటెట్లు? ఏ ప్రొఫెసరు గారి సర్టిఫికేటు నీయవలెనోగదా ఇట్టి పర్టిఫికేటును సంపాదించుట ఏ గొప్ప గొప్పవారికే కాని సామాన్య విద్యార్థులకు అసాధ్యమును విషయము అందరకు తెలిసినదే. పలుకుబడిగలవారు మాత్రమే సంపాదించగల సర్టిఫికేట్ల పద్ధతిని తీసివైచి విద్యార్థియొక్క విద్యాస్థావరమును పరీక్షించుట కొక ప్రీమియరీ పరీక్ష ఏల ఏర్పాటు చేయరాదు? ఇట్టిదూర్వు లేనియెడల ఈ తీర్మానము ఏఒకరిద్దరికోతప్ప, విద్యార్థులకందరికి ఉపయోగపడక నిష్పన్నతపాతబుద్ధితో యోచించినవారి కెవ్వరికిని తోపక పోదు.

నెవ్వరిన 80వ తేదీన జరిగిన సెనెటుసభ ఎడెండా 49వ ఐటెములో ప్రైవేటుకమ్యూనిస్టు కె. సూర్యనారాయణ మూర్తిగారికొక సవరణను ఉపపాదించినారు. "విద్యార్థిక్షామము పొందియున్నా" డనుటకు, మారు "విద్యకుకలిగియున్నాడ"ని యు "బీదతనముచేతను తదితరమైన సకారణమైన ఇబ్బందుల వల్ల కాలేజీకి హాజరుకాలేనప్పుడు" అనియును తీర్మానములో నుండవలెనని వీరిసవరణ. ఈసవరణలేని ప్రైవేటుకమ్యూనిస్టు దాదాపు నిష్ప్రయోజనమేకదా! విశ్వవిద్యాలయము సర్వజనోపయోగకరము కావలెననునా కెవ్వరును ఈసవరణకు అడ్డుచెప్పరని తలంచెదను. ఇతరదేశీయులలోని కేంబ్రిడ్జి, లండన్ విశ్వవిద్యాలయముల పరీక్షలకే, ఇచ్చట వారు ప్రైవేటుగాచదువుచుండగా, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపరీక్షలకేల చదువనీయరాదు? దీనివలన బీదవిద్యార్థులకుకూడ విశ్వవిద్యాలయ విద్యాప్రాప్తి తప్ప మరే ప్రమాదము జరుగదుకదా?

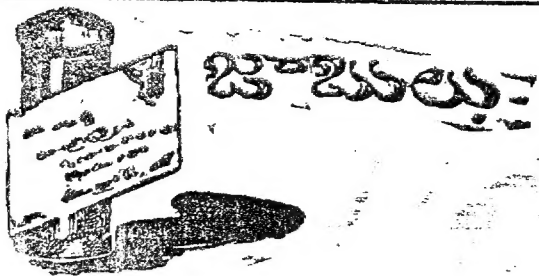
మ. రా. శ్రీ కె. సూర్యనారాయణమూర్తిగారి సవరణ మొన్నటి నెంబర్ల గత్రలో చర్చనురానట్లు తెలియుచున్నది. రాబోవు సెనెటుసభలో, ఈసవరణకు అనుకూలముగ తమ సమ్మతి నీయ, సెనెటుసభ్యులందరిని వినయపూర్వకముగ వేడుచున్నాను.

"విద్యాభిమాని"

తప్పిపోయిన బాలుడు

గుంటూరుజిల్లా బీదతరగ్రామ కాపురస్తుడు కమ్మవారు 14 సం॥ముల వయసు పేరు ముమ్మసేని నారాయణయ్యను బాలుడు 1 నెల క్రింద ఇల్లు వెడలిపోయినాడు. ఇతను హిందీభాషను అభ్యసించుటకు కొరికకలిగినట్లు తోచుచున్నది. ఎచ్చటనైనను హిందీపాఠశాలలలోగాని సంస్కృతపాఠశాలలలోగాని బాలీకు పాఠశాలలలోగాని చేరినయెడల ఉన్నసంగతి ఈ దిగువ అడ్డెనుకు తెలిపి పుణ్యముకట్టుకొన ప్రార్థితులు.

బ్రహ్మాండం నరసింహం, ఓలేరు-గుంటూరుజిల్లా.

కోటిపల్లి సహకార సభలు

ఈనెల 3, 4 తేదీలయందు మాగ్రామమునందలి లోకలు కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ వారి యాదరణమున యూనియన్ కు సంబంధించిన వివిధ సహకారసంఘముల పంచాయతీదార్లకు సహకారోద్యమ విధానమునుగూర్చియు, సంఘనిర్వహణ సంబంధముగూరి విద్యుత్ కర్రములనుగూర్చియు ప్రముఖుల చే సుపవాసముల నిర్వీచించుటకొరకు సభలు యేర్పాటుచేయుట దినవి. ఈ సభలకు యీ యూనియన్ కు సంబంధించిన వివిధ సంఘములనుండి నువ్వరు ముప్పదిమంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. యీ సభలకు మాజిల్లా (తూర్పు గోదావరి) సహకార సంఘముల అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ వారుగూడ విచ్చేసి సభలు సాంగ ముగువరకునుండి వచ్చిన పంచాయతీదార్లకు ఉపవాసముల పూర్వకముగను ప్రశ్నోత్తరపాఠముగను వారివిద్యుత్ కర్రములను చక్కగ బోధించి సభికులయొక్కయు, సభానిర్వాహకుల యొక్కయు కృతజ్ఞతను సామ్రుతైరి. సంఘనిర్వహణమునందు పంచాయతీదార్లు ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయములకు గురించి యూనియన్ కార్యదర్శి గోదావరి సత్యనారాయణ గారున్నూ, ఆగ్రాసభాధిపతి చిలువూరి శేషగిరిరావు పంతులు గారున్నూ ఉదయము, సాయంకాలము సమావేశములలో ప్రబోధమునర్పిరి. వచ్చిన ప్రతినిధులందరకును పుచ్చిత భోజన వసతి యేర్పాటుగావించబడినది. 4-వ తేదీ సాయంకాలపు సమావేశముతో సభలు ముగిసినవి.

మూగుల వెంకటనారాయణ.

పండితుల డొర్బాగ్యము

మన రాజధానిలోని కలాశాలలలోను మహా పాఠశాలలలోను భాషాబోధకులకు పండితుల స్థితి చాల వెనుకబడియున్నదను విషయము సర్వలోకవిదితమే గద. ఇట్లుండ కొందఱు మహానీయులకు కాసనసభా సభ్యులున్ను, పత్రికాధి పతులును పండితుల స్థితిని విచారించి వారివారి పత్రికలలోని ప్రధాన వ్యాసములను వ్రాసిరి. అందులో స్వరాజ్యపత్రికాధిపతులు ప్రభుమునును డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు పత్రికాధిపతులు తదనంతరమునను ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికాధిపతులును అభినందనీయులే. కాసనసభా సభ్యులున్ను అందులో ముఖ్యముగ మహారాజరాజశ్రీ రావు సాహెబు ఇ. ఎల్. గురుస్వామిగారును పండిత సమాజము వారి కృతజ్ఞతకు పాత్రులై సంపదనీయులైరి. ఇంత ప్రయత్నించినను పండితుల వేతనాభివృద్ధినిగూర్చిన తీర్మానము నెండటి ఆక్టోబర్ నెలలో కాన్ఫిడెన్స్ చర్చకు రాక నిలచియుండ వాత నవంబర్ సభలో చర్చకు వచ్చుననియు బాలెటులో వచ్చుననియు ప్రకటించినతోడనే పండితసమాజసభ్యులు సంతసము నొందిరి. కట్టకడకు నవంబర్ నెలలో కాలవ్యవధిలేనందున సదరు తీర్మానము చర్చకు రాకయే పోయినది. అందువలన పండిత సమాజసభ్యులు భగ్నాకులయిరి. మరల కాన్ఫిడెన్స్ సమావేశము జనవరినెల 28 వ తేదీ జరుగబోవుచున్నదని పత్రికలద్వారా తెలియుచున్నది. రాబోవు జనవరి కాసన సభలోను ప్రైవేటుకమ్యూనిస్టు రావుసాహెబు ఇ. ఎల్. గురుస్వామిగారు మరల ఉపపాదింప గలరనియే పండితసమాజ సభ్యులు ఎదురుచూచు చున్నారు. మహాజనసభా హాలులో వే. రామదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షముక్రింద జరిగిన సభలో ప్రైవేటుకమ్యూనిస్టు బలపరచుటకును పలువురు కాసనసభ్యులు పండితుల యోగ్యతలను గురించియు వారికి యివ్వవలసిన స్థాన వేతనాదులనుగురించియు ఉపన్యసించియున్నారు. మ.రా.శ్రీ వే. రామదాసుపంతులుగారున్న విద్యాకాశామాత్యునికి ప్రైవేటుకమ్యూనిస్టులకు పంపియే యున్నారు. కాసనసభలో ప్రైవేటుకమ్యూనిస్టు నామోదింపజేసి పండితుల కృతజ్ఞతకును అభినందనమునకు పాత్రులు గావలయుననియు, మరల రాబోవు కాసనసభలోను ప్రైవేటుకమ్యూనిస్టును ఉపపాదింపజేయు రావుసాహెబు ఇ. ఎల్. గురుస్వామిగారిని ప్రార్థించు చున్నారము.

సి. శంకరనారాయణశాస్త్రి,

కార్యదర్శి, పండితసమాజము, మైలాపూరు, మద్రాస్.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ నవంబరునెల 17 తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like rice, wheat, and pulses.

2. ధాన్యముపప్పులు

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like lentils, beans, and other pulses.

3. నూనెపప్పులు

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like oil, ghee, and other food products.

4. చిల్లరవస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like sugar, salt, and other daily necessities.

5. ఇనుము

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like iron, steel, and other metals.

6. నూలు

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like cotton, wool, and other textiles.

7. దూది

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like thread, yarn, and other sewing materials.

8. లోహములు

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like copper, brass, and other metals.

రంగులు

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Includes items like dyes, pigments, and other coloring materials.

బాపట్ల

(స్వకీయవిలేఖరి)

బదలాయింపులు

నవంబరు 14:—ఇదివరకే ఇచ్చట (ప్రిన్సిపలు డిప్రీప్టు మున్సిఫ్) గా నున్న మ-రా-రా వేలమూరి వెంకటసుబ్బారావు గారిని వరసాపురం సబ్జడ్జిగా అప్పాయింటు చేసియున్నాడు. అదివరకు డిప్రీప్టు మున్సిఫ్ గా నున్న మ-రా-రా నంబూరి గోపాలకృష్ణారావుగారు (ప్రిన్సిపల్ డిప్రీప్టు మున్సిఫ్) గా నియమించబడిరి. మ-రా-రా సి. యల్. నరసింహాచారి. బి. ఎ. యం. ల్. గారు బాపట్ల అదివరకు డిప్రీప్టు మున్సిఫ్ గా అప్పాయింటుకాబడి, తేపువచ్చి దాస్తీపుచ్చుకొనెదరని తెలియుచున్నది. వీరు ఇదివరకు వరసాపురంలో ప్రాక్టీసుచేయుచున్నవకీలు.

ఇకొకటాళ్ళు ఆఫీసుగా నున్న మ-రా-రా. ఆర్. వెంకటేశ్వర్లు పంతులుగారిని బెజవాడ అసిస్టంటు కమిషనరుగా బదలాయింపుగా వారిస్థానే మ-రా-రా. వడ్డాది పేర్రాజు పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు వచ్చియున్నారు. వీరు నెల్లూరునుండి ట్రాన్స్ఫర్ అయినారు.

సబ్ కలెక్టర్ గా నున్న మ-రా-రా. పి. నారాయణ రావుగారు మద్రాసులోని మాజూరు ఆఫీసుకు మార్చగా, వారికి బదులు కాకినాడనుండి డి. మల్లికార్జునరావుగారు ప్రాజెక్షనరీ సబ్ కలెక్టర్ గా వచ్చియున్నారు.

టీపార్టీ

వేలమూరి వెంకటసుబ్బారావుగారు మున్సిఫ్ గానందిన వరసాపురం సబ్ జడ్జిగా వెళ్లి సందర్శించున, 12-11-27 తేదీన కోర్టు ప్రావూహాన్ని, 18-11-27 తేదీ ఆనగా నన్న సాయం త్రం న్యాయవాదిసంఘము తరపున టీపార్టీ ఇచ్చియున్నారు. న్యాయవాది సంఘమువారు సంతోషాటకచేసికూడ తెట్టింది మిగల సంతోషముగానూ, వైభవముతోనూ జరిగిరి.

ఈ గ్రామ సరస్వతీవిలాస సభవారు విన్న సాయంత్రం 18-11-27 తేదీన గ్రూపు ఫోటో తీయించుకొని, సబ్ కలెక్టర్ గారు పి. నారాయణరావుగారు మద్రాసు మాజూరు ఆఫీసుకు ట్రాన్స్ఫర్ అయి వెళ్లి సందర్శించున టిపుసుహలో నారాయణరావుగారికి టీపార్టీ ఇచ్చియున్నారు. వారు ఇక్కడ ఉన్న కాలములో తన దూర్భటిని చక్కగా ఏర్పాటుచేక నిర్వహించి ప్రజాసమృద్ధిమున బడసియున్నారు. అందరితోనూ కడు అనోన్యముగానూ, సఖ్యముగానూ ఉంటూ చాలమంది పురవాసులకు చికిత్సా సేవీతు లైరి. వారి ట్రాన్స్ఫర్ తు అందరు విచారించుచున్నారు. ఈ రాత్రి మద్రాసు పయన బయ్యెదరు.

వర్స పాఠము సహాయనిధి

ఈనెల 1, 2 తేదీలవర్సము కాక, దరిమిలాకూడ ప్రతి నిత్యము కర్పించుచునేయున్నది. మొన్నటి, నిన్నటినుండి కురిసిన వర్సమును బట్టిని మేళు సందలనమును బట్టిని, ఆకాశ వైభవిన బట్టిని ముల తుపాన వచ్చునేమో యని భయము గలుగుచున్నది. కేడు ఉదయకూడ ధారాళముగా కర్పించినది. కాని కేడు ఉదయం 11 ఘంటలనుండి, మేళుములు లేక, ఆకాశము నిర్మలముగా నుండి, చక్కగా ఎండకూడ కాయుచున్నది. ఇదివరకే తుపాన వర్స మునకే బాపట్ల చుట్టప్రక్కల గ్రామములైన అప్పికల్లు, నందూరు, మురిపూడి, భిరిపూడి, జమ్మలపాలెం, కారంచేడు, స్వర్ణ వగైరా అన్ని పల్లపు పూర్ణకన్నా మితిలేని నష్టము గలిగి, బీదలకు నిలువ నీడలేక గృహములు కోల్పోయి, తినటకు తిండిలేక చులచుల మాడుచున్నారు. దీనికి తోడు గోరుచుట్టుపై రోకటిసో టన్నట్లు,

చేతిపనులు-వర్తకరహస్యబోధిని

4201

50 రూపాయలనుండి 500 రూపాయలవరకు నెలకు సంపాదించవచ్చును.

ఈ పుస్తకములో అనేకవిషయాలైన, పబ్లిడినుసులు, నెంట్లు, ఆర్డరు, వెండ్రుకలు కేరగడమునకు తెలములు, హేరాయల్ సు, పవర్ మెంటు, వార్షిక్, వర్సములు, లక్ష్మీకోపులు, పన్నీరు, పర్లెట్లు, ఎరెబడ్ వాటర్, మైసపు నత్తులు, కర్పూరం, ఆర్డరు, ముంగడ, సిరాదనుసులు, నిల్లు యిచ్చేవిధము, చాయవేయు విధము, రంగులు, వేన్ లయిస్, కన్నూరి, బాంసంచా, రొట్టి, బమ్మ, బిస్కెట్లు, కేకు, ఆనందబాఫీ, బిస్కీము, బుర్రము, బూట్ పాకెట్, మసాలాపాడి, ఉడప్పులూం, ఓరుంపాటర్, కాడి, అగ్గిపుల్లు, కాగితము, పెన్నలు, పల్లపాడి, లేవ్యము, తెలము, మాత్రలు మొదలగు అనేక చేతిపనులు యంత్రసంబంధము నభివేషంక సాధారణముగ నులభముగ అందు ముఖ్యముగ లాభాబాయప్రపముగ తయారుచేయ నీలుపడగల పరిశ్రములు 220 యిండు ప్రాయపడియున్నది.

పుస్తకమునెల రూ. 1-0-0

మాణిక్యవిలాస ముద్రాక్షరశాల, 12 అరుణాచలమొదలి వీధి, మదరాసు.

17 గురు బెజవాడ ఆంధ్రవాలంటరీలు

నెల్లూరుచేరుట

18-11-27 తారీఖున బెజవాడలో, బెజవాడ మ్యునిసి పల్ ఉద్యోగములు ఏటేట జరుపు గొప్ప వనసమారాధనకు చాలమంది ఆంధ్ర వాలంటీరులకూడ అవ్వనితులయి వచ్చి యుండిరి. నెల్లూరు ప్రాంతములందు గాలివాన చెప్పరాని నష్ట మును కలగజేసినదనియు, ప్రజలకు చేయవలసిన సాయమెంత యో కలదనియు, దీనికిగాను స్వచ్ఛంద సేవకులు కావలయునని యు, అచ్చటికి దేబడిన ఆంధ్ర స్వరాజ్య పత్రికల ద్వారా, సభలో జరువగా అందరును ఆనేక పూరితులయిరి. శ్రీయుత బేకేట్ల కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఒక వారమున ములనుంచి పనిచేయుచున్నారని వారికి తెలిసెను. బెజవాడ ఆంధ్రభువసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేశ్వర రావు పంతులుగారు అచ్చటనే యుండిరి. ఆంధ్రభట సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత వుయ్యార్లు జమిందారుగారు పంపిన రూ. 800/ లు అప్పుడే అక్కడికి నూజవీటి స్టాంబుమాస్టరు గారగు మంచికలపూడి కుటుంబరావుగారు తీసుకొనివచ్చిరి. తరువాత శ్రీయుత కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు ఒక రూ. 100/ లును యిప్పించి నెల్లూరుకు వెళ్లి అక్కడ పలు కష్టము లు నొందు ప్రజలకు సేవచేయవలసినదని వాలంటీరులకు ఆహ్వానించి పంపియుండిరి.

18 వ తారీఖు రాత్రి మొయలులో బయలుదేరి నెల్లూరు తెల్లవారు వరకు తేరితిమి. తెన్నానది పంతునను దాలువరకు, దావానలముచే దరొంపబడి మోడలు మాత్రము మిగిలియున్న మహదర్శమువలె నెల్లూరు పట్టణము తెల్లవారుర్షామున రయిలుదిగవరకు మాకు గన్పట్టెను. రయిలుకు సమాపమున ఎంత యో మనోహరముగానుండి సత్రములలో దిగనిపాటకము జనమున కాశ్రయమై, చల్లని రసాలననుమ ధ్వంసమైపోయినది. రయిల్వే బ్రిడ్జింలన్నియు పాడైపోయినవి. పట్టణముంతయు భీభత్సావస్థయందున్నది. ఇండ్లన్నియు వికృతాకారమున పొంది, దురవస్థకు దెబ్బపునున్నవి. రోడ్లమీద పడియున్న చెట్లకు తీరువారు లేరు. దారి కడ్డముగా పడియున్న పుల్లల నై నను బీదజనులపయోగిందు కొనుటకు ఉత్తర్య లేదు. పట్టణములోని ముక్తి కాలువలన్నియు పూడి, నీళ్లు చాల చోట్ల నిలుచుచున్నవి. ఒకరికొకరు ప్రజా సేవములు తామే స్వయముగా మురికి కాల్యాలను బాగు చేయ నెంచి జబ్బుపడిరి. 3, 4 దినములనుంచి షోటీపాతముగా వానపరియుచున్నది.

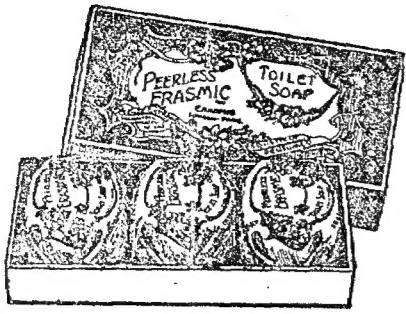
పట్టణ పరివరముల జరిగిన గలిగిన ప్రజానష్టము చెప్పుటకు వీలులేదు. నెల్లూరు తాలూకాలోను కోపూరు తాలూకాలోను ఎక్కువ నష్టము సంభవించినవి. కావలి, ఆత్మకూరి తాలూకాలలో కొంత కొంత నష్టము సంభవించినది. నెల్లూరుకు సమాపమున 5, 6, 8, 9 మైళ్ల దూరములో నుండిన నారాయణరెడ్డిపాడులో అన్ని యిండ్లు పూర్తిగా పడిపోయినవి. కం వంచిలో యిండ్లు ముప్పాతిక కేల గూలివని. ఇనమడుగులో కలగా ఎక్కువగానున్నది. అల్లూరు గ్రామము చుట్టు ప్రక్కల 80 గ్రామములకు కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు వెళ్లి సంచారము చేసినవచ్చినారు. అక్కడ కలరా బాధ చాల ఎక్కువగానున్నది. పశువుల శవములు ఎక్కడి వక్కడ పడి యున్నది. ముఖ్యముగా మాల మాడిగ గూడెములలో మాత్రమే విశేషముగా యావ్యాధి వ్యాపించియున్నది. వారికి చాల మందికి వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, యింగ్లీషు మందులు తినమన్నను బ్రతిమలాడి కొన్ని యింగ్లీషు మందులును, విశేషముగా ఆయుర్వేద మందులును స్వయముగా వాడినారు.

ఇప్పుడు కోడూరు, మైపాడు, కనపూరు గ్రామముల చుట్టుప్రక్కల విశేషముగా బాడ్డము ప్రబలుచున్నది. బెజవాడ వాలంటీరులు జబ్బులు ఎక్కువగా నున్నచోటికి ముందుజేసి కెట్టుటకు నిశ్చయించుకొని బెడలిపోయినారు. స్థానిక నాయకులు రాఘవయ్యగారు, వెంటటగుబ్బయ్యగారు యింకా యిద్దరు ప్రిడర్లు పల్లెలోని యితర కార్యగను నాయకులు మాతో సంతోషముగా కలసి పనిచేయుటకు బయలుదేరుచున్నారు. ఈ రోజున వై ఫిర్కాలలో గాక మా వాలంటీరులు గండవరము, పార్లపల్లి దామెంట్ల, ముద్దుకూరు, ఫిర్కాలలోకూడ పనిచేయుటకు ముతాబుగా బయలుదేరి వెళ్లి నారు. ముఖ్యముగా బీదజనులకు యిండ్లు వేసుకొనుటకు తాత్పర్యము, పెద్దల్లు యివ్వవలసివున్నది. కలరా జబ్బులకు మందులు ఖరీదిగా పంచిపెట్టవలసివున్నది. అన్నము లేక పాలములలో నివసించు జనములకు భోజనమును కొంతగడ్డము పంచిపెట్టవలయును. దీనికి ఎక్కువగా డబ్బు ఉదారపురుషులును ఏలూరు స్థానిక సంఘములును యాయవలయును. స్వచ్ఛందసేవకులు విశేషముగా వచ్చి ప్రజాసేవ చేసి, మానవసేవ చేయవలయును.

తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు.

ఈ యువ్యమునునందు మహారాజులాది సామాన్యజన
కు హిందూమహమ్మదీయాది సోదరసోదరులు తమశక్త్యానుసార
ము జేసి వందలు పదులు ఒకట్లాదిద్రవ్యము దయచేసి సుమా
రు 10 నేలముంది సభ్యతనహించియున్నారు. లక్షలాదిద్రవ్య
ము నేనవేలసభ్యులు ఆత్మవశ్యమైయున్నది. విరాళములు
పూజనములు మున్నగుచందాలు వెంటనే రాజముండికి శ్రీ
కాతమీ గోరక్షణసంఘమువేర హస్తద్వారా తమ సంప్రా
ర్థమైన యద్రస్సుతో సామ్యుపసేనతోడనే తిరుగుటపాలా
దాతలకు అచ్చు రిసీవు రూపములు అందచేయబడును.

ఇట్లు శ్రీకాతమీగోరక్షణసంఘము ప్రధానకార్యదర్శి,
దేవసభ్యు వెంటనగరసింగు ప. రాజముండి

ఇది ఆమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP
2039 2

వేదికలవైననుండి నిచ్చు ఉపన్యాసములు

నిజముగా కార్యరూపము దాల్చనిచో
పరిశ్రమమున కెంతమాత్రమును లాభకారి గాదు.

పోస్టు బాక్సు నెం. 86, మద్రాసు. ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ, మద్రాసు.

రు 116 లు బహుమానము

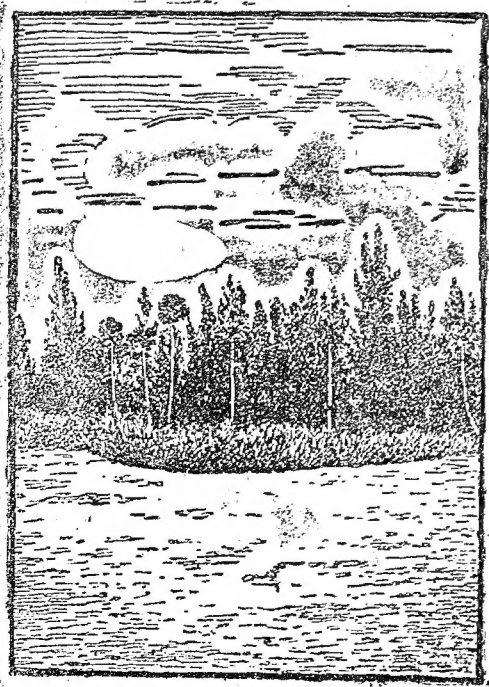
ఇప్పటివరకు నేను రచించిన 15 జ్యోతిషగ్రంథములలోను, జ్యోతిషమును బొత్తిగా ప్రవేశము లేనివారు ను, నమ్మకము లేని వారు 8 ఆజ్ఞలు ఖరీదుగల జ్యోతిష ప్రథమబోధనియను, కొంతవరకు ప్రవేశముగలవారు రు 3-లు ఖరీదుగల జ్యోతిష విద్యార్థకాళిక భావఫలాధ్యాయమును చదివినచో పూర్తిగా సహాయకారియగుదు. జ్యోతిష ప్రథమబోధనివలన ఒక వారములో అలకే జ్యోతిషమును ప్రవేశముగలిగితిమను. అట్టివారికి ఈ 2 గ్రంథములలో నేదినచ్చకపోయినను ప్రైవేటునాన మియ్యబడును. ఇంకను వివరములు కావలసినవారు వ్రాయును.

3349

ఆ కెల్ల వెంకటశాస్త్రి,

గోపాలపురం, కొత్తచేటపాస్టు, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఆరోగ్య శ్రమము.

చెన్న సట్టణమునకు సమీపమున
ఆరోగ్యవృద్ధుల సనునరించి చికిత్సచేయుటకు
చక్కని ఆశ్రమము.

నూరడుగులయెత్తును, చక్కని నీడ
లును, సచ్చనిబయల్లును, నిర్మలమైననీరును,
ఇసుక నేలయును గల్గి వనప్రదేశమైనను నివాస
యోగ్యమై ఋష్యాశ్రమము బోలుస్వప్రదేశ
ము మిక్కిలి ఆరోగ్యవంతమై యున్నదని
డాక్టరు ముత్తు మొదలగు ప్రకృతిశాస్త్ర
వేత్తలు హెచ్చుగా కొనియాడియున్నారు.

వివరములు కావలసినవారు:—

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి,

బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం. భిషగత్తు,
మేనేజింగు డైరెక్టరుగారు,
19, హరిసురోడు, మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

Price Annas 10 only
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

“ఆత్మద్భుత ఫల గ్రంథము”

జాతకరత్నము 1 భాగము రు 1. 2 భాగము రు 2.
పూర్ణ జాతకము రు 10 లు. ప్రపంచమంతటనుండి గొప్ప
పర్వశిక్షకును పొందియున్నారము. ఏ జెంట్లు కావలెను.
(గో. ఇండియన్ జ్యోతిషాలయము, కళింగోట, విశాఖపట్నం
4169 జిల్లా.

4154 మీజాతకచక్రముయొక్క నకలు గాని లేక పుట్టిన
తేదీ పరియైనకాలము తెలియబరచినయెడల ఫలితములు (వా
యబడెను. జాతకము పూర్తిగాదశాంత్యశలతో వ్రాయుటకు
15 రూపాయలును, 1 దశాంత్యశలతో వ్రాయుటకు 8 రూపాయ
లును, 1 సంవత్సరమునకు 3 రూపాయలును తీసికొనబడును.
శ్రీ వెంకటేశ్వర జ్యోతిషనిలయము, బెజవాడ.

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయముచేర్చి తెలియింపడి
బడినది. ఏ శ్లోకమున కేవలద్యమో తెలియుటకు శ్లోకసంఖ్య
గూడ చేర్చబడినది. విశేషార్థము లుండుతావున క్రింద నర్థము
వ్రాయబడినది. భారతముగ్రంథము. గొప్ప దీపిక గలదు.

మూడు వాల్మ్యములు	రు 12-0-0
శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము	5-0-0
శ్రీ ఆంధ్రలలితోపాఖ్యానము	1-8-0
హాలాస్యమాహాత్మ్య మనబడు } మధురాపుర మాహాత్మ్యము }	0-12-0
విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకము	0-12-0
పాండవాజ్ఞాతవాసము	0-12-0

26 జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

రాజమండ్రి కాశీశ్రీ పండితులు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది
సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు రచించింది ఆంధ్రభాషా
సంప్రదాయము చరిత్రాత్మకముగా 15 పూర్వలాక్షణికములతో
ములలోను 160 పూర్వముహాకవుల ప్రయోగములతోను సులభ
తైలిని వివరింపబడినది. దీనికి శ్రీయుత కట్టమంచి రామలిం
గారెడ్డి యెస్. ఏ. గారు దివ్యమైన పీఠికవ్రాసరి. సుమారు 60
మంది పండితులు సదభిప్రాయము లిచ్చిరి. అనేకపత్రికలు
ప్రశంసించినవి. భాషాస్వరూపము తెలిసి యానందింపబడు
దగిన యొత్తగ్రంథము. 360 పుటలు 14 ప్రకరణములు 2
భాగములు. బాప్టికాళ. 1-4-0

రెండు భాగములు కలిపిన టైపు.	1-8-0
ఉత్తరరామచరిత్ర భవభూతికృతికి సరసమైన తెలుగు	0-12-0
ఆంధ్ర దేశరూపకము, రూపక, నాయక, రసాదుల లక్షణములు చక్కగా వివరింపబడినవి.	0-8-0
కావలసినవా రిట్లు వ్రాయవలెను.	

4150 మేడూరి-శ్రీరామమూర్తి,
ఇన్ని నుపేట, రాజమండ్రి.